

**PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA
PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W NOWYM TOMYŚLU**

**OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU NOWOTOMYSKIEGO ZA 2025 ROK**

SPIIS TREŚCI

Wstęp.....	str. 3
I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	str. 4
II. Jakość wody przeznaczonej do spożycia	str. 21
III. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	str. 25
IV. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.....	str. 31
V. Warunki sanitarno - higieniczne środowiska pracy	str. 37
VI. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych	str. 46
VII. Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia	str. 55
VIII. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	str. 64
IX. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	str. 90
Podsumowanie	str. 92

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) w Nowym Tomyślu w roku 2025 realizował zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) i innych aktach prawnych normujących kompetencje Inspekcji.

Działania PPIS ukierunkowane były na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz na zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych, a także prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej w zakresie promocji zdrowia. Sprawowanie nadzoru nad warunkami bezpieczeństwa zdrowotnego odbywa się szczególnie poprzez:

- prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska;
- monitorowanie przestrzegania wymogów sanitarno-higienicznych, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt i pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne;
- nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia;
- nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wodą w kąpieliskach oraz pływalniach;
- monitorowanie przestrzegania wymogów sanitarno-higienicznych w podmiotach użyteczności publicznej, aktywnych w zakresie handlu i usług, działalności leczniczej, turystyki, ośrodków sportowych oraz transportu;
- monitorowanie higieny pracy w zakładach pracy;
- monitorowanie higieny procesów nauczania, wychowania, wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży;
- prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej.

Realizując swoje obowiązki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny współpracował ze Starostą Nowotomyskim, a także Burmistrzami Miast i Gmin oraz Wójtami Gmin w powiecie nowotomyskim. Współpraca dotyczyła w szczególności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, działań antykryzysowych oraz promocji zdrowia. Prowadzono współpracę z lokalną prasą.

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Bieżącemu i systematycznemu zbieraniu oraz analizowaniu przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomysłu danych o zachorowaniach podlega sumarycznie ponad 50 zakażeń i chorób zakaźnych. Wśród nich są zarówno choroby powszechnie występujące w populacji (np. grypa, biegunki i zakażenia żołądkowo-jelitowe), choroby zakaźne wieku dziecięcego, którym można skutecznie zapobiegać poprzez szczepienia (np. odra, świnka, różyczka), choroby wektorowe (np. borelioza) oraz jednostki, które – mimo, iż nie występują na terenie naszego kraju – podlegają ścisłemu monitorowaniu ze względu na poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego (np. cholera, gorączki krwotoczne). Zgodnie z przepisami ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, lekarz, który podejrzewa lub rozpoznaje zakażenie, chorobę zakaźną lub zgon z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, jest zobowiązany do niezwłocznego zgłoszenia tego faktu inspektorowi sanitarnemu, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin. Analogiczny obowiązek spoczywa na diagnostach laboratoryjnych w zakresie raportowania wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych.

Szczepienia ochronne są skuteczną metodą zapobiegania chorobom zakaźnym. Zaszczepienie wysokiego odsetka populacji przyczynia się nie tylko do znacznej redukcji zachorowalności, czego najlepszym dowodem są takie choroby, jak np. błonica, odra, nagminne zapalenie przyusznic (świnka), różyczka, ostre nagminne porażenie dziecięce (poliomyelitis), wirusowe zapalenie wątroby typu B, ale również do osiągnięcia odporności populacyjnej (stadnej), czyli pośredniej ochrony przed infekcją również dla osób, które ze względu na np. niedobory immunologiczne nie mogły zostać uodpornione. Obowiązkiem szczepień ochronnych objętych jest w Polsce 14 chorób zakaźnych (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 782 – § 2).

Częstość występowania zakażeń i chorób zakaźnych w roku sprawozdawczym w powiecie nowotomyskim oceniono obliczając współczynniki zapadalności (zachorowalności) w przeliczeniu na 100 tys. ludności. W formie tabelarycznej przedstawiono liczbę zachorowań i współczynniki zapadalności dla poszczególnych chorób zakaźnych za lata 2024–2025. Ponadto w celu zobrazowania trendów wieloletnich w ocenie sytuacji epidemiologicznej uwzględniono w formie rycin również dane za lata 2020–2025 dla wybranych chorób zakaźnych.

Tab. 1 Liczba zachorowań i współczynniki zapadalności dla poszczególnych chorób zakaźnych w latach 2024-2025

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa		2024		2025	
0	1	2		I. zachorowań	zapadalność	I. zachorowań	zapadalność
1	A00	Cholera ^{UE}		0	0	0	0
2	A01.0	Dur brzuszny ^{UE}		0	0	0	0
3	A01.1-3	Dury rzekome A, B, C ^{UE}		0	0	0	0
4	A02.0	Salmoneloza	zatrucie pokarmowe ^{UE/PL}	5	6,6	8	10,7
5	A02.1		posocznica ^{PL}	0	0	3	4,0
6	A02.2-8		inne zakażenie pozajelitowe ^{PL}	0	0	0	0
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozą) ^{UE}		0	0	0	0
8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą ^{PL, A1}	0	0	0	0
9	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (werotoksyczną) ^{UE}	0	0	0	0
10	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	0	0	1	1,3
11	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i> ^{UE}	4	5,3	7	9,3
12	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}	0	0	1	1,3
13	A04.7		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i> ^{PL}	21	27,9	21	28,0
14	A04.8		inne określone	0	0	0	0
15	A04.9		nieokreślone	4	5,3	5	6,7
16	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		4	329,2	4	344,5
17	A05.0	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe	0	0	0	0
18	A05.1		jadem kiełbasianym (botulizm) ^{UE/PL}	0	0	0	0
19	A05.2		wywołane przez <i>Clostridium perfringens</i>	0	0	0	0
20	A05.3-8		inne określone	0	0	0	0
21	A05.9	nieokreślone		0	0	0	0
22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2		0	0	0	0
23	A07.1	Giardioza (lamblioza) ^{UE}		0	0	0	0
24	A07.2	Kryptosporydioza ^{UE}		0	0	0	0
25	A08.0	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	20	26,6	11	14,7
26	A08.1		wywołane przez norowirusy	24	31,9	12	16,0
27	A08.2-3		inne określone	14	18,6	23	30,7
28	A08.4		nieokreślone	2	2,7	86	114,7
29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		20	1646,1	22	1894,9
30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym	ogółem	18	23,9	29	38,7
31			w tym u dzieci do lat 2	7	576,1	10	861,3
32	A20	Dżuma ^{UE}		0	0	0	0
33	A21	Tularemia ^{UE}		0	0	0	0
34	A22	Wąglik ^{UE}		0	0	0	0
35	A23	Bruceloza: nowe zachorowania ^{UE}		0	0	0	0
36	A24.0	Nosacizna ^{PL}		0	0	0	0
37	A27	Leptospiroza ^{UE}		0	0	0	0
38	A28.2	Jersinioza pozajelitowa ^{PL}		0	0	0	0
39	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO		0	0	1	1,3
40	A32	Listerioza ^{UE}		0	0	0	0
41	A33-A35	Tęžec ^{UE}	ogółem	0	0	0	0
42	A33		noworodków	0	0	0	0

43	A36	Błonica ^{UE}		0	0	0	0
44	A37	Krztusiec ^{PL}		9	12,0	4	5,3
45	A38	Płonica (szkarlatyna) ^{PL}		85	113,1	49	65,4
46	A39	Choroba meningokokowa, inwazyjna ^{UE/PL}	ogółem	0	0	0	0
47	A39.0; A39.8/G05.0		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0	0	0
48	A39.1-4		posocznica	0	0	0	0
49	A39.5-9		inna określona i nieokreślona	0	0	0	0
50	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ^{PL}	ogółem	10	13,3	5	6,7
51	A46		róża	8	10,6	5	6,7
52	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego	0	0	0	0
53	B95.0/O85		gorączka połogowa	0	0	0	0
54	B95.0/(...)		inna określona i nieokreślona	2	2,7	0	0
55	A48.1	Legioneloza	choroba legionistów ^{UE/PL}	0	0	0	0
56	A48.2		gorączka Pontiac ^{PL}	0	0	0	0
57	A50	Kiła ^{UE/PL}	wrodzona	0	0	0	0
58	A51		wczesna	3	4,0	0	0
59	A52		późna	1	1,3	0	0
60	A53		inne postacie kiły i kiła nieokreślona	4	5,3	3	4,0
61	A54	Rzeżączka ^{UE/PL}		0	0	2	2,7
62	A55	Ziarnica weneryczna wywołana przez <i>Chlamydie</i> ^{UE/PL}		0	0	0	0
63	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez <i>Chlamydie</i> ^{UE/PL}		0	0	2	2,7
64	A69.2	Borelioza z Lyme	ogółem ^{UE/PL}	40	53,2	69	92,1
65			neuroborelioza ^{UE}	1	1,3	3	4,0
66	A70	Ornitocy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)		0	0	0	0
67	A75	Dur wysypkowy		0	0	0	0
68	A78	Gorączka Q ^{UE}		0	0	0	0
69	A77; A79	Gorączka płamista i inne riketsjozy ¹¹⁾		0	0	0	0
70	A80.1-2,4	Poliomyelitis ^{UE/PL}	wywołane dzikim wirusem	0	0	0	0
71	A80.0,3-8		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego	0	0	0	0
72	—	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		0	0	0	0
73	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD) ^{PL}	0	0	0	0
74	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD) ^{UE}	0	0	0	0
75	A81		inne i nieokreślone	0	0	0	0
76	A82	Wścieklizna ^{UE}		0	0	0	0
77	Z20.3/ Z24.2; Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba		13	17,3	10	13,3
78	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu ^{UE}		0	0	1	1,3
79	B00.4	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	1	1,3	1	1,3
80	A81.1; A83; A85; B02.0		inne określone	0	0	1	1,3
81	A86		nieokreślone	0	0	0	0
82	—		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0
83	A87.0	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	2	2,7	0	0
84	B00.3		opryszczkowe	0	0	0	0
85	A87.1-9; B02.1		inne określone i nieokreślone	1	1,3	0	0
86	—		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0
87	A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna) ^{UE}		0	0	0	0
88	A92.0	Choroba wywołana przez wirus Chikungunya ^{UE}		0	0	0	0
89	A92.3	Gorączka zachodniego Nilu ^{UE}		0	0	0	0

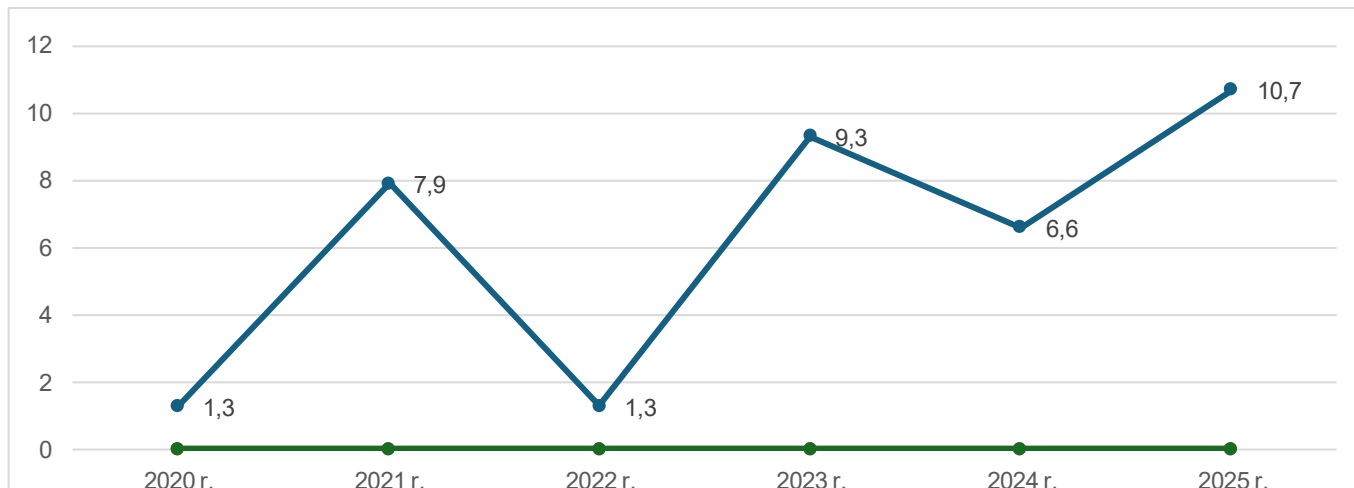
90	A92.8	Choroba wywołana przez wirus Zika ^{UE}		0	0	0	0
91	A95	Żółta gorączka ^{UE}		0	0	0	0
92	A96.2;A98.3-4	Wirusowe gorączki krwotoczne ^{UE}	Ebola, Marburg, Lassa	0	0	0	0
93	A96.0-1.8-9; A98.0-2.5-8,A99		inna określona i nieokreślona	0	0	0	0
94	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy ^{PL}		0	0	0	0
95	B01	Ospa wietrzna		398	529,6	747	996,6
96	B03	Ospa prawdziwa ^{UE}		0	0	0	0
97	B04	Ospa małopía ^{UE}		0	0	0	0
98	B05	Odra ^{UE}		0	0	0	0
99	B06	Różyczka ^{UE/PL}		0	0	0	0
100	B08.8	Pryszczycza		0	0	0	0
101	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A ^{UE}	0	0	0	0
102	B16		typu B - ostre ^{UE/PL}	0	0	0	0
103	B18.0-1		typu B - przewlekłe i BNO ^{UE/PL}	11	14,6	3	4,0
104	B17.1		typu C - ostre - ogółem ^{UE/PL}	0	0	0	0
105	B17.1		typu C - ostre wg definicji UE	0	0	0	0
106	B18.2		typu C - przewlekłe i BNO ^{UE/PL}	5	6,6	5	6,7
107	B17.0.2-9; B18.8-9;B19		inne i nieokreślone	0	0	0	0
108	B20-B24	AIDS - Zespół nabytego upośledzenia odporności ^{UE/PL}		2	2,7	0	0
109	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV ^{UE}		1	1,3	6	8,0
110	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic) ^{UE/PL}		2	2,7	1	1,3
111	B50-B54	Malaria (zimnica) ^{UE}		0	0	0	0
112	B67	Bąblowica (echinokokoza) ^{UE}		0	0	0	0
113	B69	Wągrzyca (cysticerkoza)		0	0	0	0
114	B75	Włośnica ^{UE}		0	0	0	0
115	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna ^{UE}	ogółem	3	4,0	4	5,3
116	B95.3/G04.2; G00.1		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0	1	1,3
117	A40.3		posocznica	2	2,7	3	4,0
118	J13;B95.3/(...)		inna określona i nieokreślona	1	1,3	0	0
119	B96.2/D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i> ^{UE}		0	0	0	0
120	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna ^{UE/PL}	ogółem	0	0	0	0
121	B96.3/G04.2; G00.0		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0	0	0
122	A41.3		posocznica	0	0	0	0
123	A49.2;J14; B96.3/(...)		inna określona i nieokreślona	0	0	0	0
124	G01;G04.2; G05.0	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0
125	G00.2-8;G04.2		inne określone	0	0	1	1,3
126	G00.9;G04.2		inne, nieokreślone	0	0	0	0
127	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		1	1,3	6	8,0
128	G04.8-9	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		1	1,3	2	2,7
129	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi ^{UE/PL}		0	0	0	0
130	J10-J11	Grypa ^{UE/PL}	ogółem	7	9,3	14	18,7
131			u dzieci w wieku 0-14 lat	2	17,4	4	34,9
132	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona ^{UE}	0	0	0	0
133	P35.8		choroba wywołana przez wirus Zika ^{UE}	0	0	0	0

134	P35.3-9		inne określone i nieokreślone	0	0	0	0
135	P37.1	Inne wrodzone zakażenia	toksoplazmoza ^{UE}	0	0	0	0
136	P37.2	i choroby	listerioza ^{UE}	0	0	0	0
137	P37.3-4,8-9	pasożytnicze	inne określone i nieokreślone	0	0	0	0
138	U04	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej ^{UE}		0	0	0	0
139	U07.1-2	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) ^{UE}		408	542,9	426	568,4
140		Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – przypadki możliwe ^{UE}		0	0	3	4,0
141	T60	Zatrucia pestycydami – ostre		0	0	0	0
142	T61	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm	ryby, skorupiaki i inne produkty morza	0	0	0	0
143	T62.0		grzyby	0	0	0	0
144	T62.1-2		jabłoty i inne części roślin	0	0	0	0
145	T64	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie	mikotoksyny	0	0	0	0
146	-		dioksyny	0	0	0	0
147	-		polichlorowane bifenyle	0	0	0	0
148	-		inne określone i nieokreślone	0	0	0	0
149	-	Ciężkie ostre zapalenia wątroby o nieustalonej etiologii ^{UE, 24)}	prawdopodobne	0	0	0	0
150	-		powiązane epidemiologicznie	0	0	0	0
151	J12.1;J20.5; J21.0;B97.4/(...)	Zakażenia wirusem RSV	ogółem	109	145,0	172	229,5
152			w tym u dzieci do lat 2	45	3703,7	70	6029,3
153	J10-J11	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego		332	441,8	967	1290,1
154	A15	Gruźlica		1	1,3	5	6,7

I. 1. Choroby szerzące się drogą pokarmową

Zatrucia pokarmowe:

W 2025 roku w powiecie nowotomyskim liczba zatruc pokarmowych w porównaniu do roku 2024 zwiększyła się. Odnotowano ogółem 8 zachorowań (w roku poprzednim 5), wszystkie wywołane pałeczką Salmonella. Zanotowano jedno ognisko rodzinne (2 dzieci), pozostałe przypadki nie powiązane ze sobą epidemiologicznie. Hospitalizowano 2 dzieci oraz 1 osobę dorosłą. Wszystkie przypadki potwierdzone badaniem laboratoryjnym kału. U 7 osób określono serotyp (Enteritidis), natomiast u 1 osoby nie określono serotypu.

Ryc. 1 Zapadalność na Salmonellozę (na 100 tys. ludności) w latach 2020-2025

Ponadto zanotowano 3 przypadki posocznicy salmonellozowej (postać pozajelitowa) u osób dorosłych. Wszystkie osoby hospitalizowane, u 1 osoby nastąpił zgon. W roku poprzednim nie zarejestrowano.

Zakażenia jelitowe, w tym:

Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

W 2025 roku nastąpił wzrost zachorowań na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Ogółem odnotowano 29 zachorowań, w tym 10 u dzieci do 2 lat, w roku ubiegłym 18 zachorowań. 13 dzieci hospitalizowano. Przypadki nie powiązane ze sobą epidemiologicznie.

Wirusowe zakażenia jelitowe

W 2025 roku nastąpił wzrost zachorowań. Ogółem zarejestrowano 132 zachorowania (w roku poprzednim 60), w tym 22 u dzieci do 2 lat.

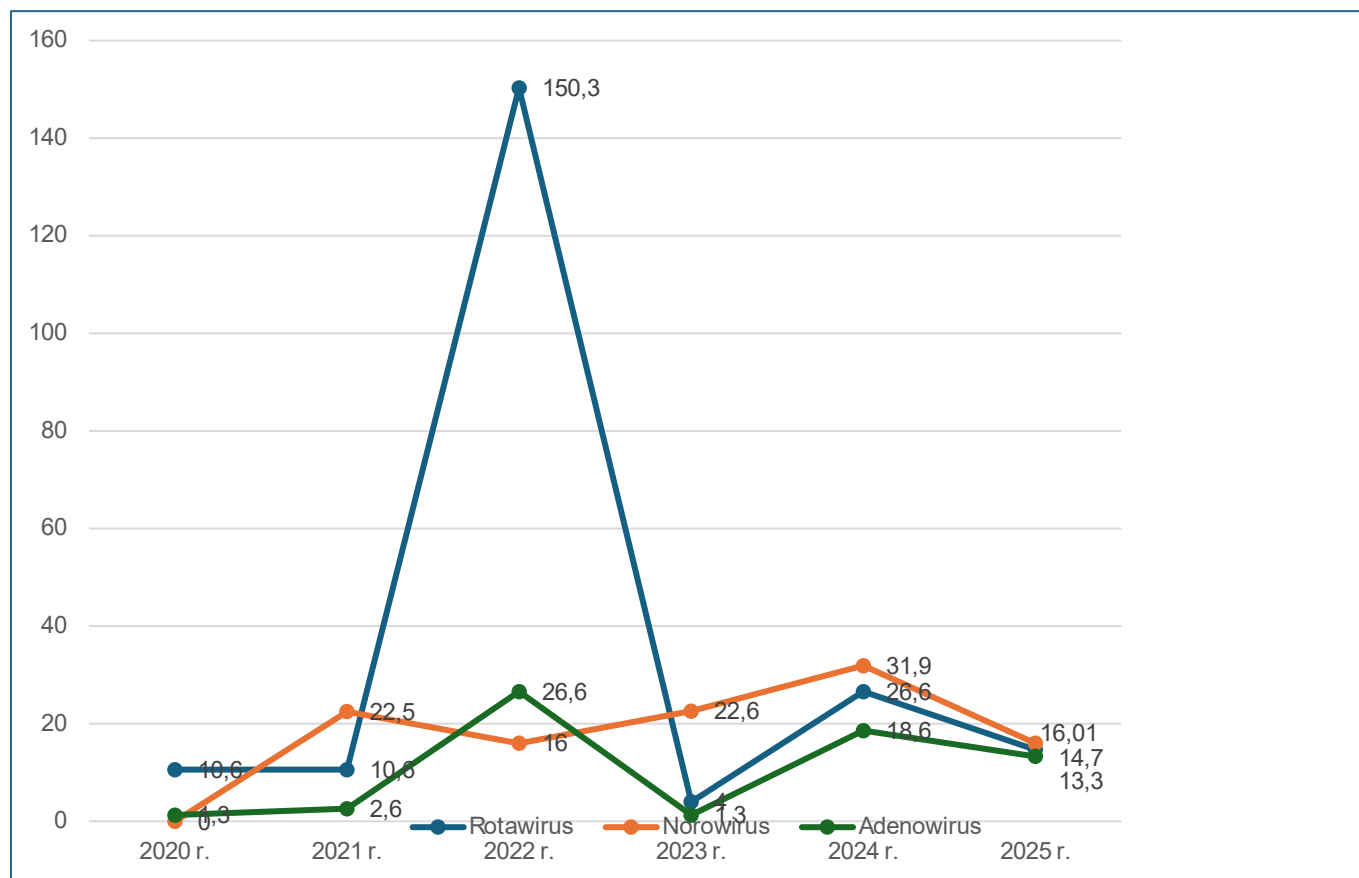
Wyizolowano w:

- 11 przypadkach Rotawirus, w roku poprzednim 20;
- 12 przypadkach Norowirus, w roku poprzednim 24;
- 23 przypadkach inne określone (Adenowirus (10), Sapowirus (13)), w roku poprzednim 14;

Zanotowano 1 ognisko epidemiczne w żłobku w przebiegu nieżyty żołądkowo-jelitowego. Narażonych było 20 osób (16 dzieci, 4 osoby dorosłe – opiekunki). Zachorowało 13 osób (12 dzieci, w tym 1 dziecko hospitalizowano oraz 1 osoba dorosła). Na podstawie przeprowadzonych badań laboratoryjnych kału ustalono, że czynnikiem etiologicznym zachorowań był Sapowirus.

- 86 przypadków sklasyfikowano jako nieokreślone, w roku poprzednim 2.

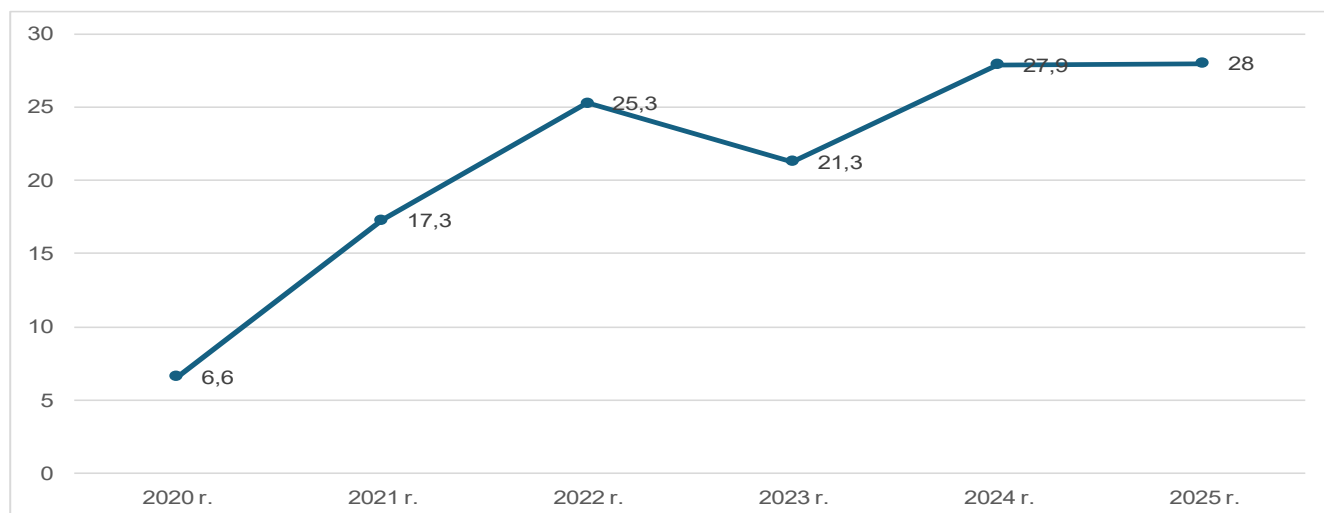
Zarejestrowano 2 ogniska rodzinne 2-osobowe (w jednym ognisku zachorowało 2 dzieci, w drugim ognisku zachorowały 2 osoby dorosłe). Nie ustalono czynnika etiologicznego zachorowań w dwóch ogniskach zachorowań, ponieważ lekarz nie zlecił badań laboratoryjnych kału. Pozostałe przypadki nie powiązane ze sobą epidemiologicznie. 34 osoby hospitalizowano, pozostałe przypadki leczono ambulatoryjnie.

Ryc. 2 Zapadalność na Rotawirus, Norowirus, Adenowirus (na 100 tys. ludności) w latach 2020-2025

Inne bakteryjne zakażenia jelitowe

Zanotowano 21 zachorowań wywołanych przez *Clostridium difficile*, w roku poprzednim również 21 zachorowań. **Wszystkie osoby** hospitalizowano. Zarejestrowano 1 zgon; podobnie jak w roku ubiegłym. 11 przypadków miało charakter zakażenia wewnątrzszpitalnego, a więc rozwinęło się w czasie pobytu chorego w szpitalu, w tym zanotowano 2 ogniska epidemiczne zachorowań. Pozostałe przypadki to zachorowania nie powiązane ze sobą epidemiologicznie.

Ryc. 3 Zapadalność na *Clostridium difficile* (na 100 tys. ludności) w latach 2020-2025

Zarejestrowano 7 zachorowań wywołanych przez *Campylobacter* potwierdzonych posiewem kału, w roku poprzednim odnotowano 4. Wszystkie przypadki hospitalizowane.

Zanotowano 1 zachorowanie wywołane przez *Escherichię coli* u osoby dorosłej. Osoba hospitalizowana. W roku poprzednim nie notowano.

Zarejestrowano 1 zachorowanie wywołane przez *Yersinię enterocolitica* u dziecka, które w związku z zachorowaniem hospitalizowano. W roku poprzednim nie rejestrowano.

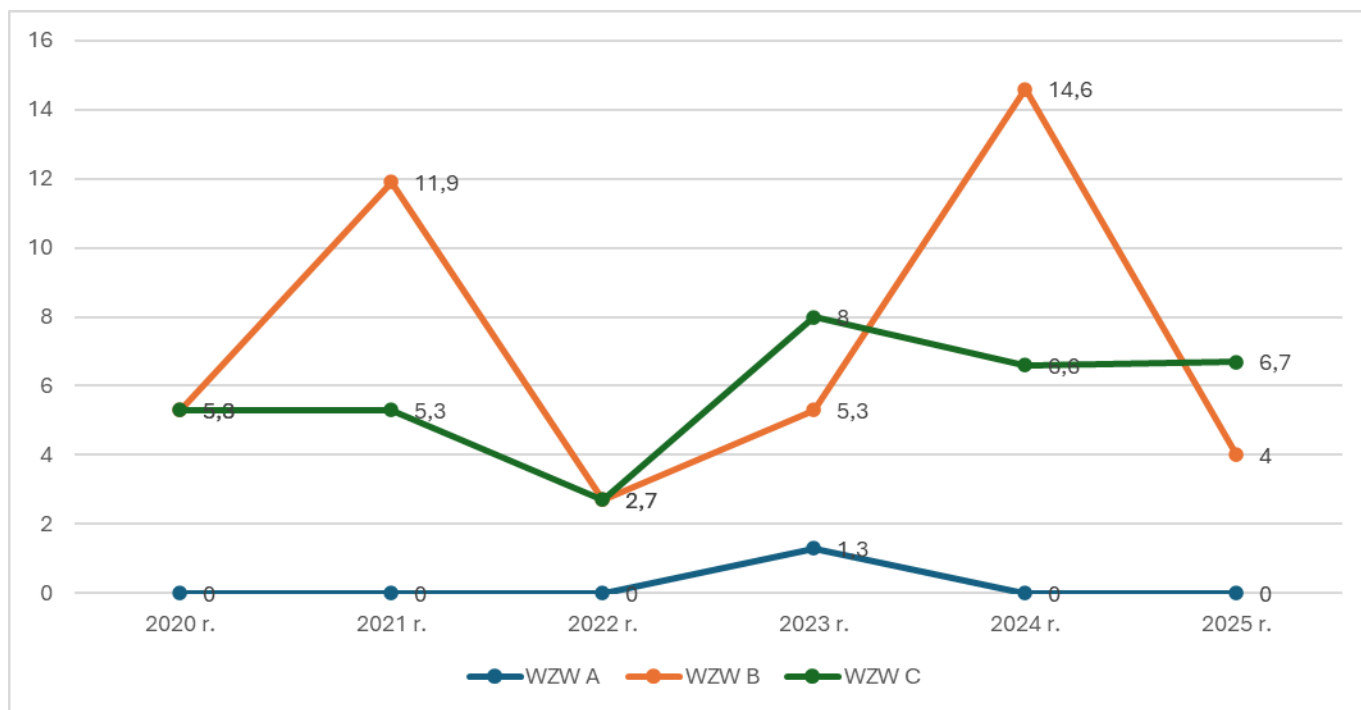
Zanotowano 5 bakteryjnych zakażeń jelitowych nieokreślonych – wszystkie przypadki hospitalizowane, w roku poprzednim zanotowano 4 przypadki.

I. 2. Wirusowe zapalenia wątroby

W przypadku sytuacji epidemiologicznej dotyczącej wirusowego zapalenia wątroby w 2025 roku w porównaniu do roku 2024 nastąpił spadek zakażeń. Ogółem zarejestrowano 8 przypadków, w roku poprzednim 16.

Nie zarejestrowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A oraz na wirusowe zapalenie wątroby inne i nieokreślone. W roku poprzednim również nie zarejestrowano ww. zachorowań.

Zgodnie z przyjętą definicją w nadzorze epidemiologicznym zgłoszono 3 przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu B, w roku poprzednim 11. Zarejestrowano 5 przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu C, w roku poprzednim również 5. Nie wystąpiły przypadki o charakterze ostrym.

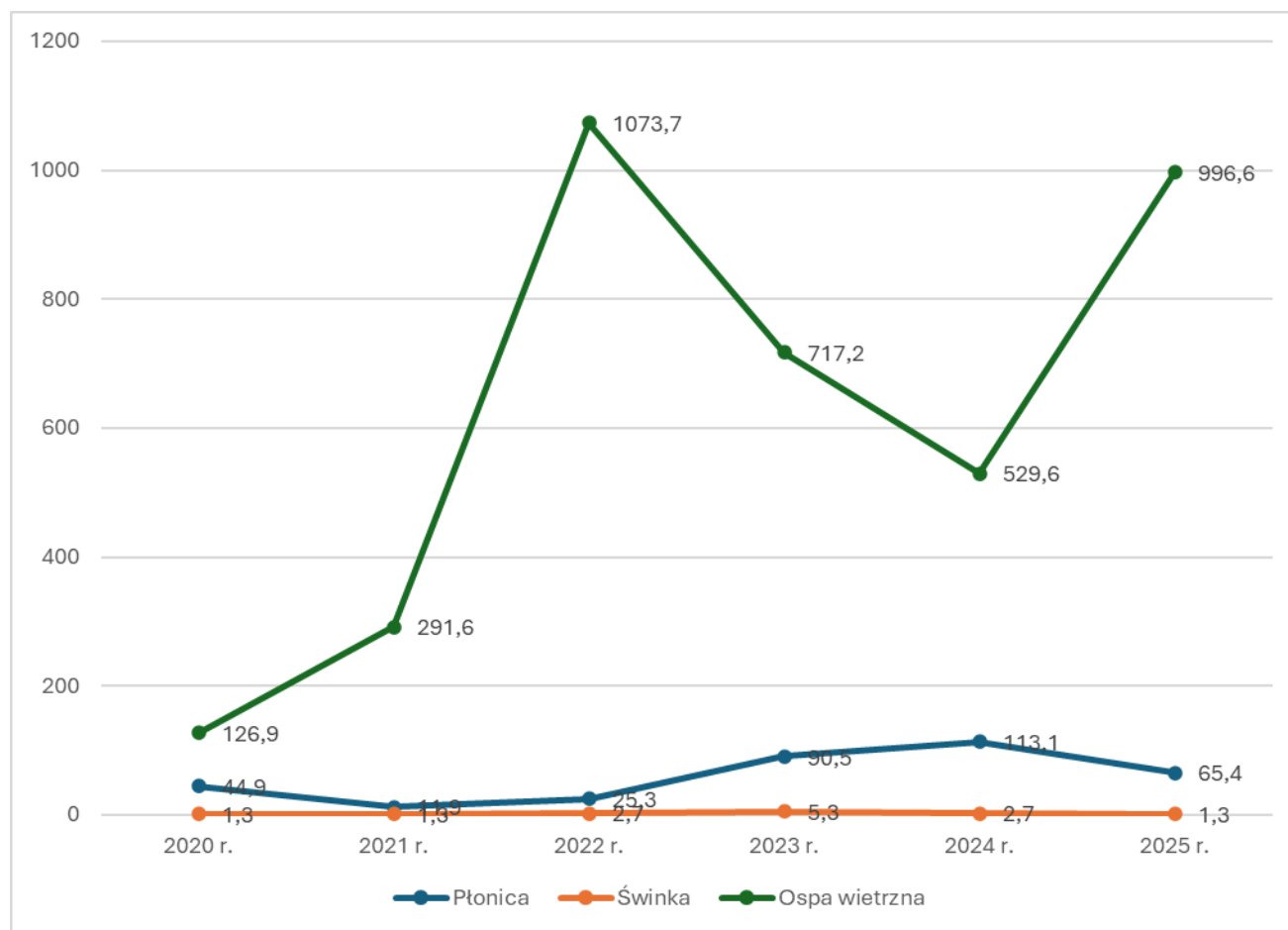
Ryc. 4 Zapadalność na WZW A, WZW B, WZW C (na 100 tys. ludności) w latach 2020-2025

I. 3. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego

Płonica (szkarlatyna) – odnotowano spadek zachorowań. W roku 2025 odnotowano 49 przypadków, natomiast w roku poprzednim 85. 47 przypadków dotyczyło dzieci, natomiast 2 przypadki dotyczyły osób dorosłych. 2 dzieci hospitalizowano, pozostałe osoby leczono ambulatoryjnie. 2 zachorowania wykazano jako przypadki potwierdzone (rozpoznanie na podstawie objawów klinicznych oraz wykonanego testu), pozostałe to przypadki możliwe (rozpoznane wyłącznie na podstawie objawów klinicznych).

Ospa wietrzna – nastąpił wzrost zachorowań – 747 przypadków, w roku poprzednim 398 przypadków. 43 zachorowania dotyczyły osób dorosłych, pozostałe dzieci. 3 dzieci hospitalizowano, pozostałe leczono ambulatoryjnie. 1 zachorowanie dotyczyło dziecka zaszczepionego 2 dawkami szczepionki przeciw ospie wietrznej, pozostałe przypadki zachorowań dotyczyły osób nieszczepionych.

Nagminne zapalenie przyusznic (Świnka) - zarejestrowano 1 zachorowanie u dziecka zaszczepionego jedną dawką szczepionki przeciw odrze, śwince, różyczce, w roku ubiegłym odnotowano 2 przypadki. Zachorowanie rozpoznane przez lekarza na podstawie objawów klinicznych. Dziecko leczono ambulatoryjnie.

Ryc. 5 Zapadalność na Płonicę, Nagminne zapalenie przyusznic (Świnkę), Ospę wietrzną (na 100 tys. ludności) w latach 2020-2025

I. 4. **Grypa** - w 2025 roku zarejestrowano 981 zachorowań na grypę, w roku poprzednim 339. 62 osoby hospitalizowano, pozostałe leczono ambulatoryjnie. U 967 osób potwierdzono grypę szybkim testem antygenowym, natomiast u 14 osób potwierdzono grypę badaniami laboratoryjnymi (badanie molekularne PCR), w tym 4 u dzieci w wieku 0 – 14 lat. Zanotowano 1 zgon, w roku poprzednim nie notowano.

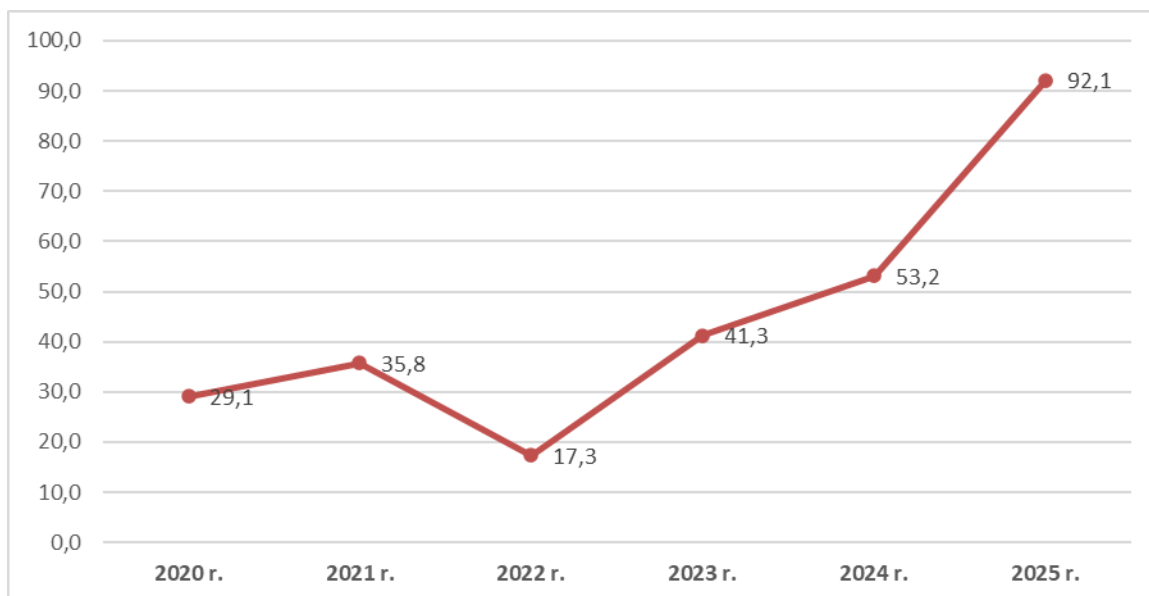
I. 5. **Zakażenia wirusem SARS-CoV-2** - w 2025 roku odnotowano 429 zachorowań na COVID-19 (426 przypadków potwierdzono szybkim testem antygenowym, 3 przypadki rozpoznane przez lekarza na podstawie objawów klinicznych), w 2024 roku odnotowano 408 zachorowań. 13 osób hospitalizowano. Zarejestrowano 1 zgon, analogicznie jak w roku ubiegłym.

I. 6. Choroby odzwierzęce

Borelioza - w 2025 roku w porównaniu z 2024 rokiem nastąpił wzrost zachorowań. Odnotowano 69 zachorowań (3 przypadki borelioza układu kostno-stawowego, 3 neuroborelioza, pozostałe rumień wędrujący), w roku poprzednim 40. 3 osoby hospitalizowano, pozostałe zachorowania leczono ambulatoryjnie.

Tab. 2. Borelioza (A69.2) w 2025 r.

Wiek	Płeć		Miejsce zamieszkania		Liczba zachorowań ogółem	Neuroborelioza	Leczenie	
	M	K	Miasto	Wieś			H	A
0-4					0			
5-9	2	1	3	0	3	1	1	2
10-14	3	0	1	2	3			3
15-19	0	1	1	0	1			1
20-29	5	3	3	5	8			8
30-39	3	7	5	5	10			10
40-49	7	5	5	7	12			12
50-59	4	10	3	11	14			14
> 60	7	11	5	13	18	2	2	16
Razem	31	38	26	43	69	3	3	66

Ryc. 6 Zapadalność na Boreliozę (na 100 tys. ludności) w latach 2020-2025

Kleszczowe zapalenie mózgu – zarejestrowano 1 zachorowanie u dziecka, które w związku z zachorowaniem było hospitalizowane. W roku 2024 nie odnotowano zachorowań.

Styczność i narażenie na wściekliznę – spośród 79 osób zgłoszonych do PSSE w związku z pokąsaniem lub innym kontaktem ze zwierzętami (w roku ubiegłym 72) do szczepień zakwalifikowano 10 osób, w roku ubiegłym 13. U 8 osób wykonano pełen cykl szczepień, u 2 osób niepełny cykl (u 1 osoby podano 2 dawki oraz u 1 osoby podano 4 dawki – szczepienie u ww. osób przerwano decyzją lekarza z Poradni Chorób Zakaźnych w zakresie Chorób Odzwierzęcych i Pasożytniczych w Poznaniu). Wszystkie osoby leczone ambulatoryjnie.

Tab. 3. Szczepienia przeciwko wściekliznie (Z20.3/ Z24.2) w 2025 r.

Grupy wiekowe	Płeć		Miejsce narażenia!		Podjęte szczepienia						Kontakt ze zwierzęciem			
	M	K	M	W	Pełen cykl		Niepełen cykl (liczba dawek)				Pies	Kot	Lis	Inne*
					5 dawek	4 dawki	0	1	2	3	4			
0-19	1	3	1	3		3					1	1	3	
≥ 20	2	4	1	5		5			1			1	4	1
SUMA	3	7	2	8	0	8	0	0	1	0	1	2	7	1
Razem	10		10		8		2				10			

I. 7. Neuroinfekcje oraz choroby wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*

Odnotowano 4 zachorowania – choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna (w roku ubiegłym 3) tj.:

- 3 zachorowania – posocznica – dotyczyły osób dorosłych, hospitalizowanych; u 2 osób nastąpił zgon.
- 1 zachorowanie – zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych – dotyczyło osoby dorosłej, hospitalizowanej.

Zanotowano 1 wirusowe zapalenie mózgu (opryszczkowe), dotyczyło osoby dorosłej hospitalizowanej, w roku ubiegłym również 1 zachorowanie.

Zanotowano 1 wirusowe zapalenie mózgu inne określone wywołane przez wirus Varicella-Zoster Virus, dotyczyło dziecka, hospitalizowane. W roku ubiegłym nie notowano zachorowań.

Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych inne określone (*Staphylococcus aureus* MSSA) – zachorowanie dotyczyło osoby dorosłej, hospitalizowana, nastąpił zgon. W roku 2024 nie notowano.

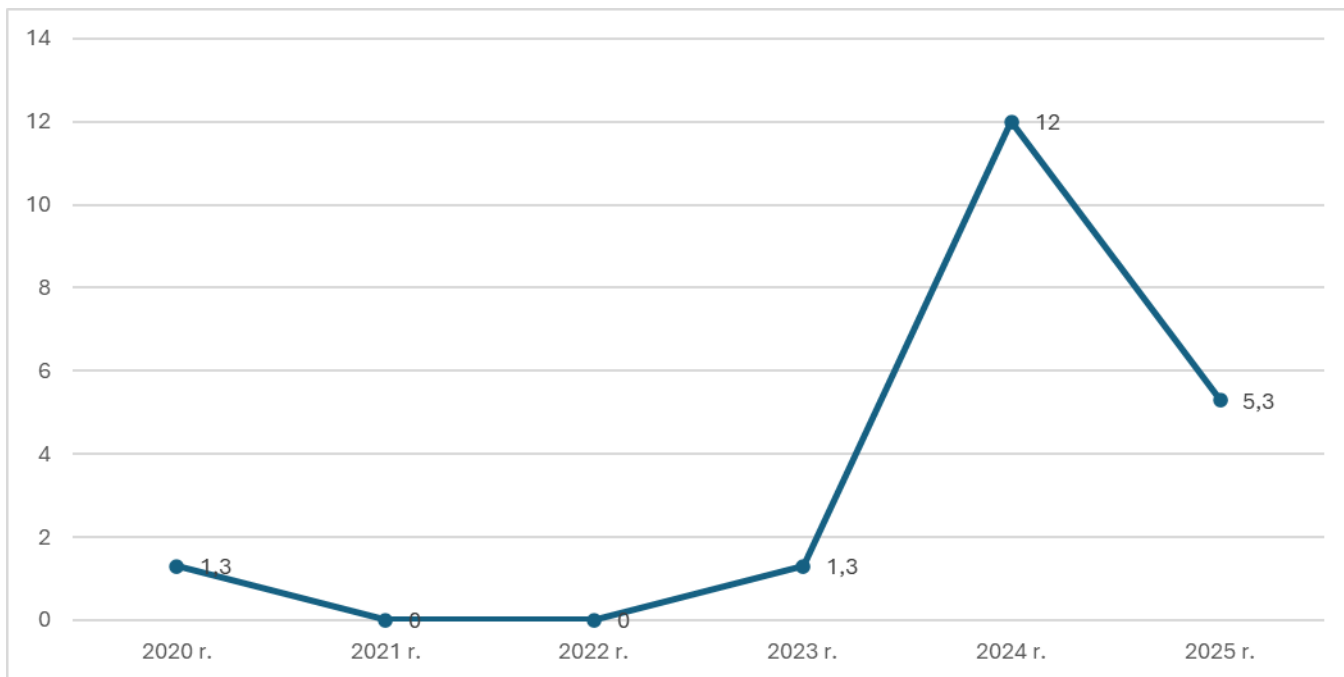
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone – 6 zachorowań, w roku ubiegłym 1. Przypadki dotyczyły dziecka oraz osób dorosłych, które były hospitalizowane. U 1 osoby dorosłej nastąpił zgon.

Zapalenie mózgu inne i nieokreślone – zarejestrowano 2 zachorowania, w roku ubiegłym 1 przypadek. Zachorowania dotyczyły osób dorosłych, które hospitalizowano.

I. 8. Inne choroby zakaźne

Choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes* (róża) – zarejestrowano 5 przypadków, w roku ubiegłym 8. Przypadki rozpoznane przez lekarza na podstawie objawów klinicznych. Zachorowania dotyczyły osób dorosłych. Dwie osoby hospitalizowane, pozostałe przypadki leczono ambulatoryjnie.

Krztusiec – w roku 2025 zarejestrowano 4 zachorowania na krztusiec (3 przypadki potwierdzone badaniami laboratoryjnymi, 1 przypadek rozpoznany przez lekarza na podstawie objawów klinicznych). Wszystkie osoby leczone ambulatoryjnie. W roku ubiegłym odnotowano 9 zachorowań.

Ryc. 7 Zapadalność na Krzusiec (na 100 tys. ludności) w latach 2020-2025

Gruźlica – w 2025 roku zarejestrowano 5 zachorowań na gruźlicę płuc potwierdzoną badaniami laboratoryjnymi u osób dorosłych, w roku ubiegłym zanotowano 1 zachorowanie. W związku ze zgłoszonymi zachorowaniami nadzorem epidemiologicznym i lekarskim objęto osoby pozostające w kontakcie wysokiego ryzyka z osobą chorą na gruźlicę płuc.

Zakażenie wirusem RSV – odnotowano 172 zachorowania, w tym 70 u dzieci do lat 2. 49 osób hospitalizowano, pozostałe leczono ambulatoryjnie. W roku ubiegłym zanotowano 109 zachorowań.

Nowo wykryte zakażenia HIV - zarejestrowano 6 nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV (4 u mężczyzn, 2 u kobiet), w roku ubiegłym odnotowano 1 przypadek. 2 osoby hospitalizowano.

Mikobakterioza - zarejestrowano 1 zachorowanie u mężczyzny, w roku ubiegłym nie notowano. Osoba hospitalizowana.

I. 9. Choroby przenoszone drogą płciową

W 2025 roku zarejestrowano 3 przypadki kiły (inne postacie kiły i kiła nieokreślona). 1 przypadek dotyczył mężczyzny, natomiast 2 zachorowania dotyczyły kobiet. Wszystkie przypadki leczone ambulatoryjnie. W roku ubiegłym odnotowano 8 przypadków kiły.

Zanotowano 2 przypadki rzeżączki. Zachorowania wystąpiły u mężczyzn. Przypadki leczone ambulatoryjnie. W roku ubiegłym nie notowano.

Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie – zarejestrowano 2 przypadki, które wystąpiły u mężczyzn. Przypadki leczone ambulatoryjnie. W roku ubiegłym nie notowano.

I. 10. Pałeczki Enterobacterales wytwarzające karbapenemazy (CPE)

Oporność na antybiotyki najczęstszych, bakteryjnych patogenów człowieka stanowi obecnie jedno z największych wyzwań dla współczesnej medycyny i to zarówno w obszarze nadzoru epidemiologicznego jak i diagnostyki mikrobiologicznej oraz terapii. Dla celów epidemiologicznych, podjęto próbę sklasyfikowania opornych patogenów bakteryjnych w zależności od zakresu oporności na trzy kategorie: wielolekooporność MDR (multi drug resistant) oznacza nabytą oporność na co najmniej jeden antybiotyk w trzech lub więcej grupach leków, ekstremalna oporność XDR (extensively drug resistant) oznacza wrażliwość na jeden lek w jednej lub dwóch grupach leków oraz całkowita oporność – PDR (pandrug resistant) oporność na wszystkie możliwe leki do zastosowania wobec danego patogenu. Szczepy wytwarzające karbapenemazy znajdują się w grupie XDR oraz PDR i stanowią coraz częstszy problem w polskiej opiece medycznej, ponieważ brak jest antybiotyków o udowodnionej skuteczności w leczeniu zakażeń wywołanych przez szczepy wytwarzające KPC oraz brak jest antybiotyków w II i III fazie badań klinicznych, które mogłyby być skuteczne w leczeniu tych zakażeń.

Enterobacterales wytwarzające karbapenemazy charakteryzują się bardzo dużą łatwością rozprzestrzeniania się i przekazywania genów oporności, w związku z czym posiadają wysoki potencjał epidemiczny, co jest przyczyną występowania ognisk w szpitalach i ośrodkach opieki długoterminowej. W placówkach medycznych CPE szerzą się na drodze bezpośrednich kontaktów, często za pośrednictwem rąk personelu lub sprzętu. Ważnym rezerwuarem tych drobnoustrojów są toalety i umywalki. Zakażenia CPE obarczone są wysokim ryzykiem zgonu. Śmiertelność w ich przebiegu waha się od 30 do 70%, a w zakażeniach krwi może przekroczyć 50%. Częstość zgonów jest ok. dwukrotnie wyższa niż w zakażeniach wywoływanych przez pałeczki Enterobacterales wrażliwe na karbapenemy, co wynika z dużego ryzyka nietrafienia z leczeniem empirycznym i bardzo ograniczonych opcji terapeutycznych.

Do czynników ryzyka kolonizacji/zakażenia CPE należą:

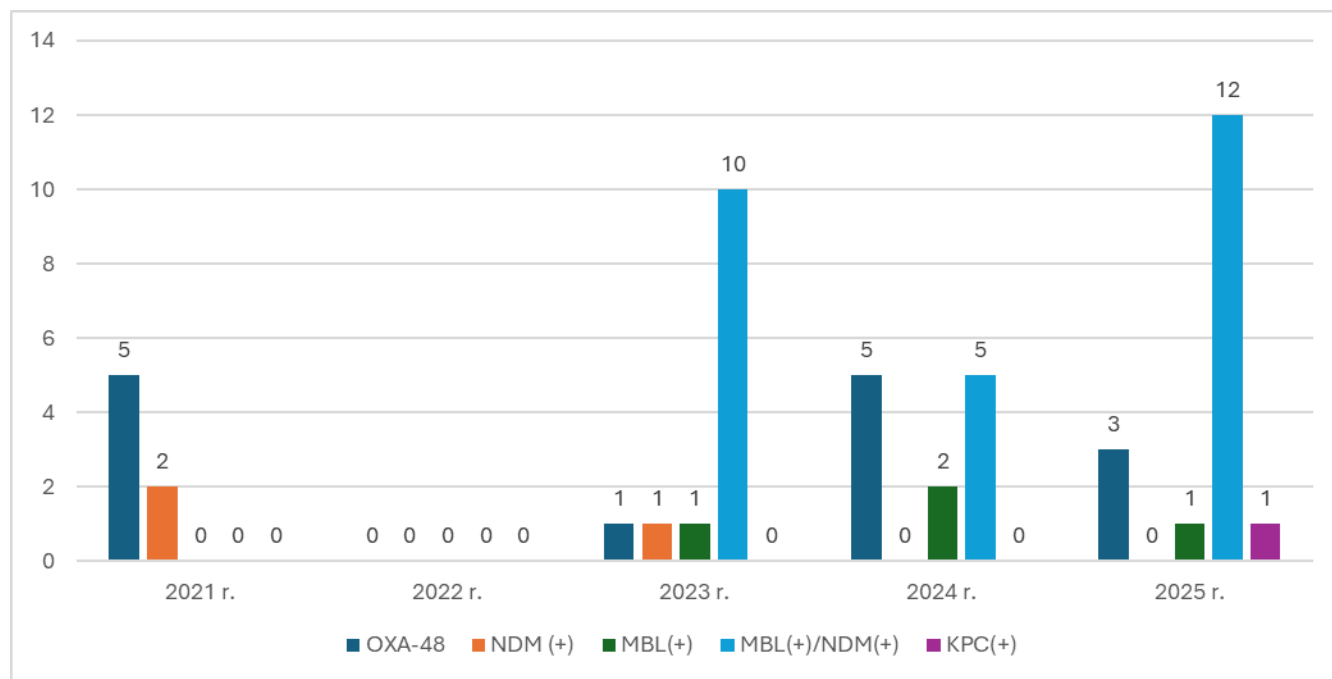
- hospitalizacja,
- ekspozycja na antybiotyki,
- pobyt w oddziale intensywnej terapii lub oparzeniowym,
- ciężka immunosupresja,
- chemioterapia
- przeszczepienie komórek krwiotwórczych lub narządu,
- zabieg chirurgiczny,
- stosowanie procedur inwazyjnych (takich jak mechaniczna wentylacja, cewniki naczyniowe, cewniki moczowe),
- ciężka choroba podstawowa, w tym cukrzyca i niewydolność nerek wymagająca dializoterapii,
- uraz,
- niepełnosprawność wymagająca wsparcia w podstawowych czynnościach życiowych,
- pobyt w ośrodku opieki długoterminowej,
- wcześniejsze zakażenie / kolonizacja CPE,
- kontakt z osobą skolonizowaną / zakażoną CPE,
- pobyt w kraju o dużej częstości występowania CPE.

Według ECDC (Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób) największe ryzyko kolonizacji CPE stwarza:

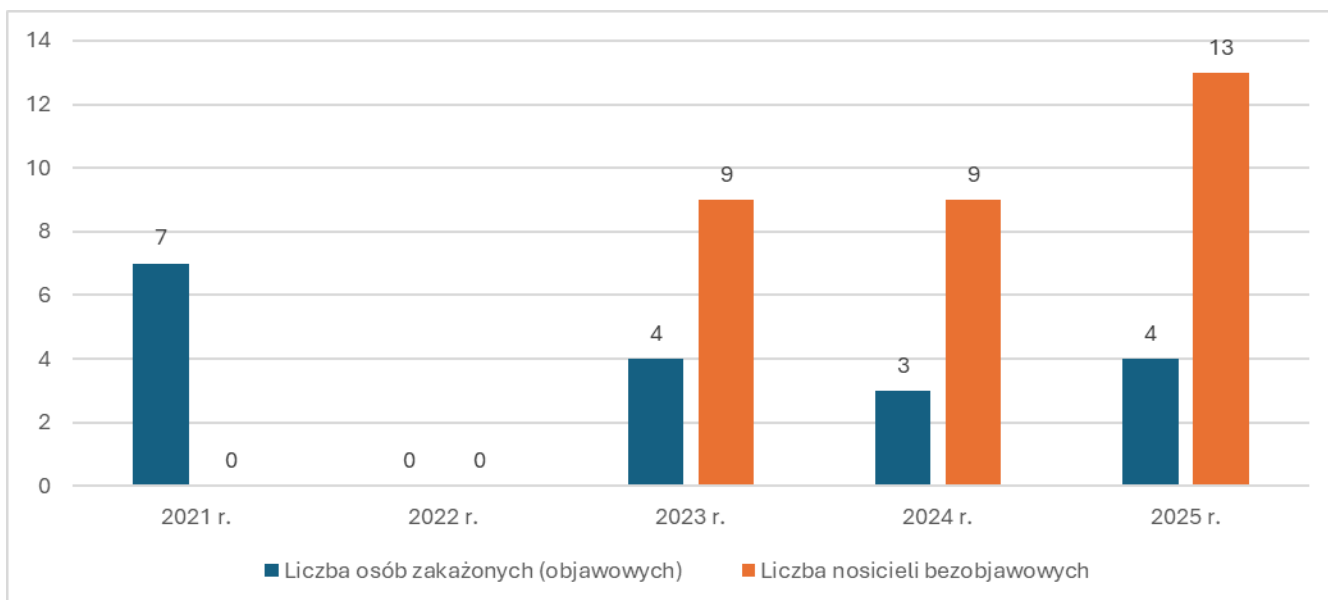
- a) pobyt co najmniej 24-godzinny w placówce medycznej w okresie ostatnich 12 m-cy,
- b) dializoterapia lub chemioterapia w okresie ostatnich 12 m-cy,
- c) kolonizacja CPE w okresie ostatnich 12 m-cy,
- d) kontakt z osobą z potwierdzoną kolonizacją CPE.

(źródło: *Pałeczki Enterobacterales wytwarzające karbapenemazy (CPE) Epidemiologia, diagnostyka, leczenie i profilaktyka zakażeń*, Warszawa 2022 r.).

Od 3 lat na terenie powiatu nowotomyskiego obserwuje się niekorzystny trend rozprzestrzeniania się CPE. W 2025 roku w 17 przypadkach zgłoszono jako biologiczny czynnik chorobotwórczy *Klebsiella pneumoniae* oraz w 1 przypadku *Escherichia coli* OXA-48. Na poniższych rycinach zobrazowano liczbę zgłoszonych osób (*Klebsiella pneumoniae*) zakażonych (objawowych) oraz bezobjawowych nosicieli oraz zakażenia z podziałem na poszczególne mechanizmy oporności. W 2025 roku zanotowano 1 zgon, rok wcześniej nie notowano.

Ryc. 8 *Klebsiella pneumoniae* - liczba osób zakażonych (objawowych)/nosicieli bezobjawowych z podziałem ze względu na mechanizm oporności w latach 2021-2025

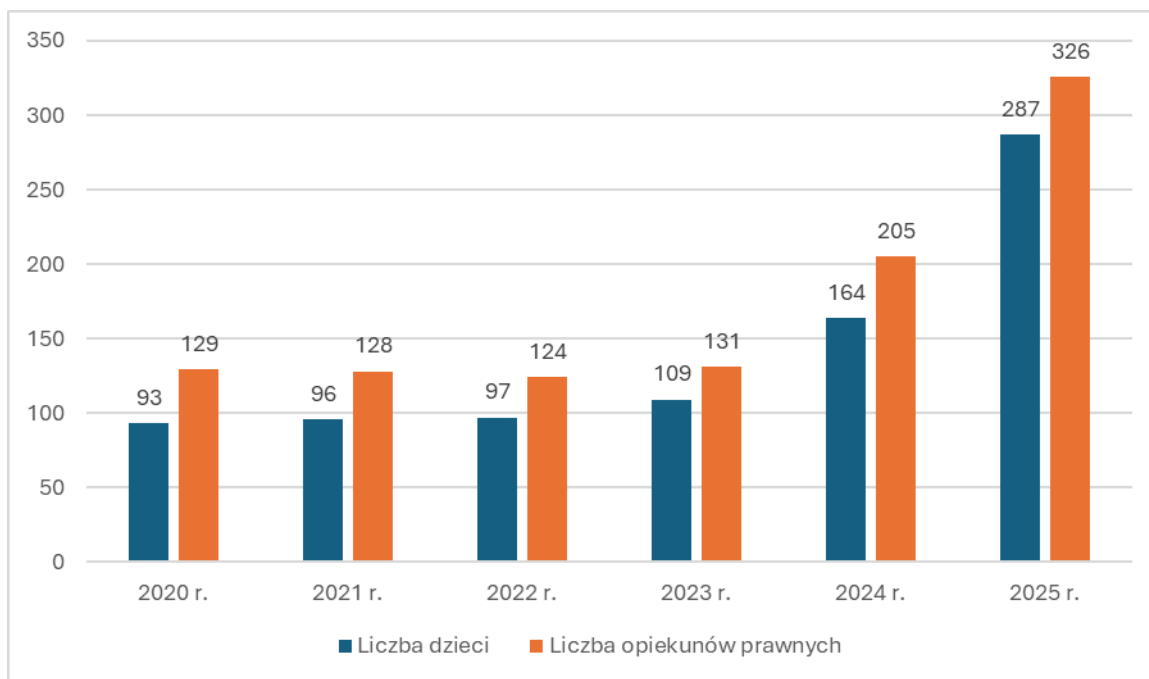
Ryc. 9 *Klebsiella pneumoniae* - z podziałem na liczbę osób zakażonych (objawowych) oraz liczbę nosicieli bezobjawowych w latach 2021-2025

I. 11. Realizacja szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne realizowano w 15 podmiotach wykonujących działalność leczniczą. Przeprowadzono kontrole w 2 podmiotach leczniczych, w czasie których w szczególności egzekwowano posiadanie odpowiedniego wyposażenia pomieszczeń oraz zabezpieczenia urządzeń chłodniczych, w związku z przechowywaniem szczepionek. Ponadto, sprawdzano realizację obowiązkowych/zalecanych szczepień ochronnych oraz prowadzoną dokumentację w tym zakresie. W 2 podmiotach leczniczych w wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych oraz prawidłowego prowadzenia dokumentacji w tym zakresie.

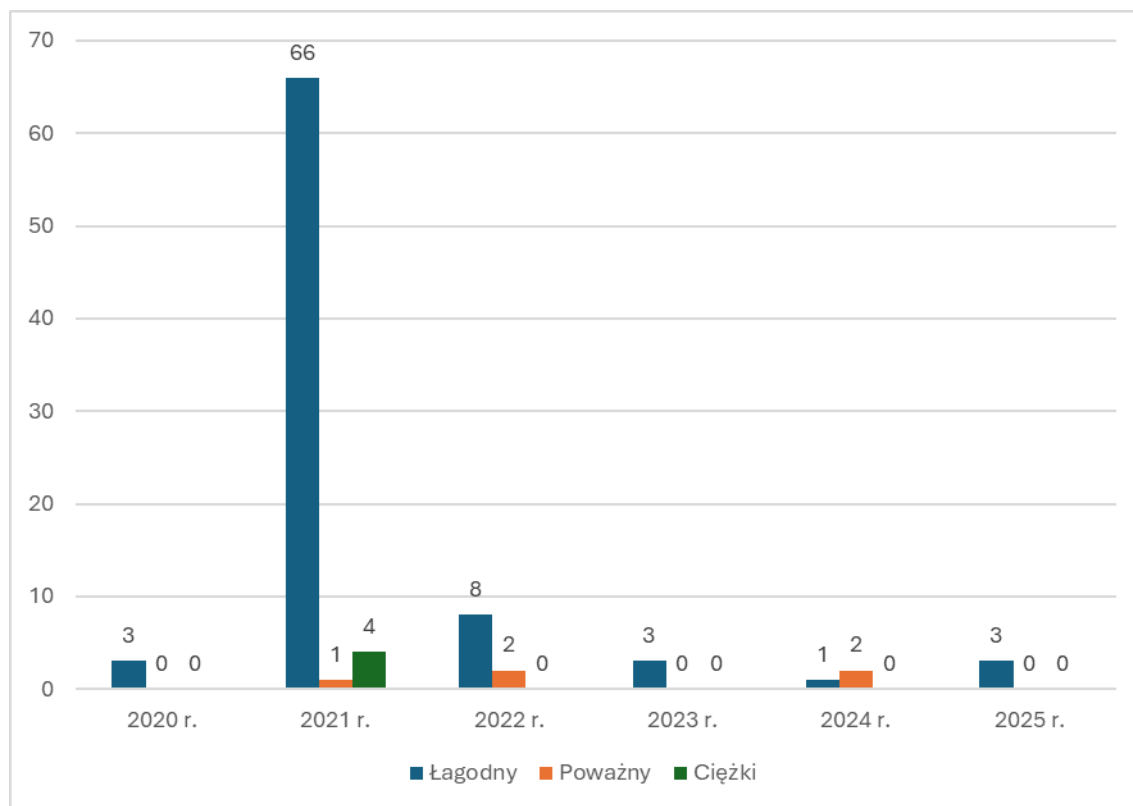
W związku z poleceniem Głównego Inspektora Sanitarnego na terenie całego kraju są prowadzone kontrole punktów szczepień w zakresie weryfikacji danych dotyczących realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia. Na terenie powiatu nowotomyskiego od kwietnia do grudnia 2025 roku skontrolowano dwukrotnie (I i II etap kontroli) 13 punktów szczepień w podmiotach leczniczych.

W 2025 roku wobec rodziców/opiekunów prawnych, którzy nie poddali swoich małoletnich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (stan na 31.12.2025 r. – 326 osób, stan na 31.12.2024 r. – 205 osób) skierowano 13 wniosków o wszczęcie postępowania egzekucyjnego do organu egzekucyjnego tj. Wojewody Wielkopolskiego. Wydano 66 wezwań, 35 upomnień wzywających rodziców/opiekunów prawnych do wykonania obowiązku szczepień ochronnych oraz 3 postanowienia dotyczące zarzutów w sprawie prowadzenia egzekucji administracyjnej. W 2025 roku zarejestrowano 143 nowych rodziców/opiekunów prawnych, którzy nie wykonali obowiązku szczepień ochronnych, natomiast 22 osoby wykonały ww. obowiązek.

Ryc. 10 Liczba dzieci, które nie zostały poddane obowiązkowym szczepieniom ochronnym oraz liczba rodziców/opiekunów prawnych, którzy nie poddali małoletnich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym w latach 2020-2025

W 2025 r. zgłoszono 3 niepożądane odczyny poszczepienne po wykonanych szczepieniach ochronnych. Wszystkie zakwalifikowane przez lekarza jako łagodne. W 2024 roku odnotowano również 3 niepożądane odczyny poszczepienne.

Ryc. 11 Liczba zgłoszonych NOP przez lekarzy zgodnie z kwalifikacją w latach 2020-2025 r.

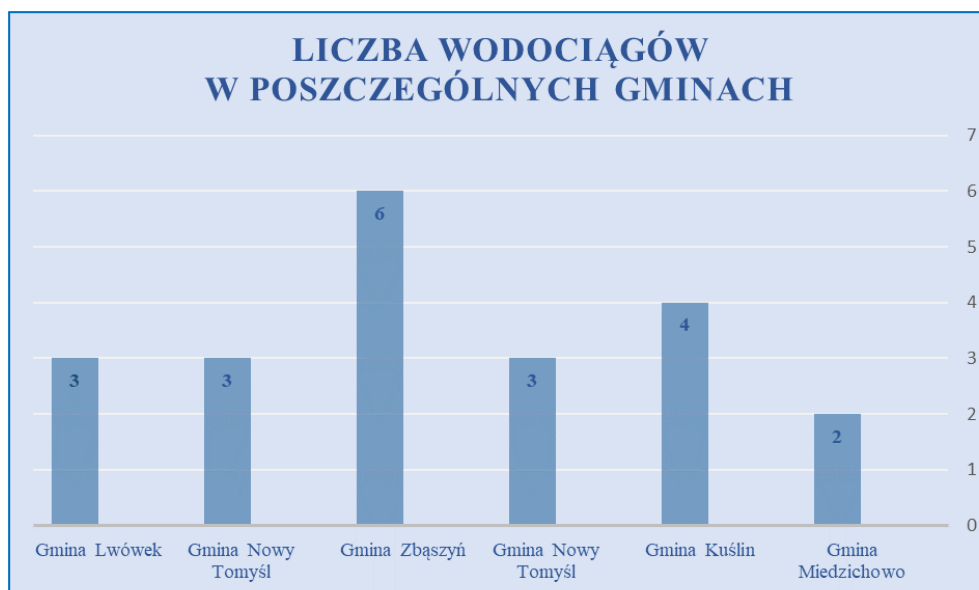
Wpłynęło 8 wniosków o udostępnienie informacji publicznej dotyczących zagadnień z zakresu szczepień ochronnych.

II. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Podstawę oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w roku 2025 stanowiło rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 r. poz. 2294).

Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności w powiecie nowotomyskim ujmowana jest wyłącznie z ujęć wody podziemnej.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyślu w roku 2025 znajdowało się ogółem 21 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 4 indywidualne ujęcia wody produkujące wodę wykorzystywaną w ramach działalności gospodarczej znajdujące się na terenie Powiatu Nowotomyskiego.

W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyślu w 2025 roku pobierano próbki wody do badań laboratoryjnych oraz prowadzono kontrole urządzeń wodociagowych:

- w ramach kontroli urzędowej pobrano łącznie **135** próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządzający wodociągami pobrali łącznie **183** próbki wody do badań laboratoryjnych,
- przeprowadzono **25** kontroli urządzeń wodociagowych oraz **88** kontroli przy poborze próbek wody.

W 2025 roku wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę dostarczały wodę dla około 74 405 mieszkańców powiatu nowotomyskiego. W dostarczanej wodzie wodociagowej **występowały krótkotrwałe i/lub jednorazowe przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych, organoleptycznych oraz mikrobiologicznych, które nie stanowiły bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia konsumentów** takich jak:

- **żelazo**: Wodociąg Publiczny Wojnowice, Wodociąg Publiczny Śliwno, Wodociąg Publiczny Miedzichowo,

- **mangan:** Wodociąg Publiczny Wojnowice, Wodociąg Publiczny Opalenica, Wodociąg Publiczny Miedzichowo,
- **azotyny:** Wodociąg Publiczny Chraplewo, Wodociąg Publiczny Wojnowice,
- **mętność:** Wodociąg Publiczny Wojnowice, Wodociąg Publiczny Śliwno, Wodociąg Publiczny Bolewice, Indywidualne Ujęcie Wody „Top -Tomyśl”,
- **zapach:** Wodociąg Publiczny Kuślin,
- **chloroform:** Wodociąg Publiczny Perzyny,
- **jon amonowy:** Wodociąg Publiczny Wojnowice,
- **ogólna liczba mikroorganizmów w 22 °C ± 2 °C po 72 h:** Wodociąg Publiczny Wojnowice, Wodociąg Publiczny Śliwno, Wodociąg Publiczny Władysławowo, Wodociąg Publiczny Stefanowo, Wodociąg Publiczny Perzyny, Wodociąg Publiczny Bolewice, Wodociąg Publiczny Nowy Tomyśl,
- **bakterie grupy coli:** Wodociąg Publiczny Stefanowo,
- **enterokoki:** Wodociąg Publiczny Opalenica.

W przypadku stwierdzonych przekroczeń ww. parametrów zarządcy wodociągów podejmowali działania naprawcze w celu doprowadzenia jakości wody do obowiązujących wymagań. W związku z stwierdzonym przekroczeniem parametru mikrobiologicznego tj. bakterie grupy coli w Wodociągu publicznym Stefanowo Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyślu wydał komunikat w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi informując konsumentów, że woda nadaje się do spożycia wyłącznie po przegotowaniu. Po otrzymaniu prawidłowych wyników badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi powyższy komunikat odwołano. Natomiast w Wodociągu Publicznym Wojnowice pomimo podjętych działań naprawczych nie doprowadzono w ciągu 30 dni do odpowiedniej jakości wody pod względem wartości stężenia mętności i żelaza, zgodnej z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W związku z powyższym tutejszy Organ wydał decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi określając termin wykonania decyzji oraz określając dopuszczalne wartości parametrów na jakie pozwala powyższa stwierdzona warunkowa przydatność wody do spożycia dla wskaźnika mętności oraz dla żelaza. Zgodnie z terminem określonym w ww. decyzji zarządca wodociągu doprowadził jakość wody do obowiązujących wymagań w powyższym zakresie. W dniu 29 stycznia 2026 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyślu wydał decyzję stwierdzającą przydatność wody do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego Wojnowice.

W 2025 r. prowadzono prace modernizacyjno-naprawcze na stacjach uzdatniania wody (Wodociąg Publiczny Nowy Tomyśl oraz Wodociąg Publiczny Nowa Wieś Zbąska) oraz sieciach wodociągowych (Wodociąg Publiczny Nowy Tomyśl oraz Wodociąg Publiczny Sątopy). W związku z powyższym tutejszy organ wydał 2 oceny higieniczne na materiały i wyroby stosowane do uzdatniania wody oraz dokonał 5 weryfikacji na materiały i wyroby stosowane do dystrybucji wody. Ponadto rozpoczęto prace modernizacyjne na stacji uzdatniania wody w Wojnowicach.

Rysunek 1 Budynek dobudowany do stacji uzdatniania wody w Nowym Tomyślu.

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Nowym Tomyślu Spółka z o.o. przeprowadziło modernizację stacji uzdatniania wody Wodociągu publicznego Nowy Tomyśl polegającą na rozbudowie istniejącego zestawu pompowego II° o dwie nowe pompy o identycznych parametrach jak pompy istniejące. Po przebudowie pompownia II° składa się z zestawu siedmiu pomp, w tym jednej pompy rezerwowej. W celu zwiększenia wydajności stacji uzdatniania wody z 265 m³/h do 400 m³/h rozbudowano układ filtracyjny o dwa nowe filtry ciśnieniowe. W stacji łącznie po rozbudowie pracuje dziewięć filtrów ciśnieniowych o średnicy 2500 mm. Nowe filtry zostały usytuowane w nowej części budynku stacji uzdatniania wody.

Rysunek 2 Nowo wybudowana stacja uzdatniania wody w Nowej Wsi Zbąskiej.

Rysunek 3 Wnętrze nowo wybudowanej stacji uzdatniania wody w Nowej Wsi Zbąskiej.

Na terenie ujęcia wody w **Nowej Wsi Zbąskiej** w 2025 r. oddano do użytku nowo wybudowaną stację uzdatniania wody. Stacja uzdatniania wody to budynek jednokondygnacyjny wolnostojący składający się z pomieszczeń: hala technologiczna, pomieszczenie szaf elektrycznych, pomieszczenie socjalne, pomieszczenie gospodarcze, chlorownia oraz toaleta. Technologię uzdatniania wody zaprojektowano z jednostopniowym układem napowietrzania i filtrowania, oraz wyposażono w zestaw hydroforowy utrzymujący stałe ciśnienie wody w całej sieci. Pompy głębinowe sterowane czujnikami poziomu wody zamontowanymi w zbiorniku wieżowym tłoczą wodę z trzech studni w systemie kaskadowym do mieszacza statycznego, dalej do aeratora wodno-powietrznego i na dwa filtry ciśnieniowe pracujące w układzie równoległym. Uzdatniona wody trafia do zbiornika wieżowego stanowiącego retencję, a następnie za pomocą zestawu hydroforowego do sieci wodociągowej. Dla zabezpieczenia parametrów mikrobiologicznych wody zamontowano lampy UV gwarantujące ciągłą dezynfekcję wody. Do okresowej dezynfekcji wody zaprojektowano zestaw dozujący sterowany elektronicznie z wodomierza wody surowej. W ramach realizacji inwestycji wyremontowano również studnie głębinowe S1 i S2 poprzez wymianę pomp na nowe, wymianę rurociągów tłoczących wodę surową oraz montaż nowych termoizolacyjnych obudów studni.

Deficyt wody nie występował w żadnym ze skontrolowanych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę. W końcowej ocenie rocznej wodę przydatną do spożycia przez ludzi, zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Zdrowia dostarczały wszystkie wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz indywidualne ujęcia wody produkujące wodę wykorzystywaną w ramach działalności gospodarczej.

W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody ciepłej w budynkach użyteczności publicznej czy budynkach zamieszkania zbiorowego w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.* pobrano 3 próbki wody ciepłej z instalacji wody ciepłej w **Żłobku w Lwówku ul. Zbigniewa Świtalskiego 31, 64-310 Lwówek**, w których oceniono skażenie bakteriami *Legionella sp.* jako brak. W związku z powyższym zgodnie z obowiązującymi

wymaganiami oceniono system instalacji wody ciepłej w budynku, że jest pod kontrolą i nie wymaga podjęcia specjalnych działań, a kolejne badania próbek wody w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.* należy wykonać po 1 roku.

Ponadto, w omawianym okresie zgodnie z zaleceniami tutejszego Organu zarządzający budynkami użyteczności publicznej czy budynkami zamieszkania zbiorowego, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny pobrali próbki wody ciepłej do badań laboratoryjnych w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.* Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań dokonano oceny jakości wody ciepłej w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.* w 2 placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku prowadzonych w ramach działalności gospodarczej oraz 3 hotelach. Oceniono skażenie instalacji wody ciepłej bakteriami *Legionella sp.* dla 2 placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku jako brak. W jednym hotelu skażenie instalacji wody ciepłej bakteriami *Legionella sp.* oceniono jako brak, natomiast w dwóch hotelach jako znikome. Systemy instalacji wody ciepłej są pod kontrolą.

III. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

III.1. Wprowadzenie

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomysłu dokonał oceny stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, takich jak: pływalnie, hotele, inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie, zakłady fryzjerskie, zakłady kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej oraz placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku itp. Stan sanitarny ww. obiektów nie budził większych zastrzeżeń.

III.2. Stan sanitarny wybranych obiektów

III.2.1 Placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku prowadzone w ramach działalności gospodarczej.

W ewidencji obiektów Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowym Tomysłu znajdowały się 4 ww. obiekty. Podczas kontroli 3 obiektów stwierdzono między innymi uchybienia dotyczące niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego ścian i podłóg w poszczególnych pomieszczeniach, a także wyposażenia obiektów. Natomiast w jednym z skontrolowanych obiektów stwierdzono niewłaściwy stan elewacji zewnętrznej budynku. W związku ze stwierdzonymi uchybieniami wystosowano pisma w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej do właścicieli obiektów o podjęcie czynności zmierzających do zapewnienia należytego stanu sanitarno-higienicznego skontrolowanych obiektów. Ogólny stan sanitarny pomieszczeń mieszkalnych, sanitariatów oraz zaplecza w skontrolowanych obiektach, a także sposób postępowania z bielizną czystą i brudną nie budził zastrzeżeń.

III.2.2. Hotele i inne obiekty świadczące usługi noclegowe

W ewidencji obiektów Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowym Tomysłu znajdują się łącznie 54 obiekty świadczące usługi hotelarskie, w tym 9 hoteli. W roku 2025 przeprowadzono kontrole 11 obiektów, w tym 3 hoteli. Podczas kontroli 2 obiektów stwierdzono między innymi uchybienia dotyczące niewłaściwego

stanu sanitarno-porządkowego oraz sanitarno-technicznego ścian i sufitów w poszczególnych pomieszczeniach, a także wyposażenia obiektów. W związku ze stwierdzonymi ww. uchybieniami wystosowano pisma w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej do właścicieli obiektów o podjęcie czynności zmierzających do zapewnienia należytego stanu sanitarno-higienicznego ww. obiektów.

Ogólny stan sanitarny pomieszczeń mieszkalnych, sanitariatów, części rekreacyjnej oraz zaplecza w skontrolowanych obiektach, a także sposób postępowania z bielizną czystą i brudną nie budził zastrzeżeń.

III.2.3. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu.

W 2025 roku oceniono stan sanitarny 29 obiektów z 178 obiektów ww. grupy znajdujących się w ewidencji obiektów tutejszej Stacji. Pomieszczenia i wyposażenie skontrolowanych zakładów utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym, za wyjątkiem 5 obiektu, w których zastrzeżenia budził stan sanitarno-techniczny ścian i wyposażenia zakładu. Podczas kontroli w omawianej grupie obiektów nie stwierdzono uchybień dotyczących prowadzonego procesu sterylizacji i dezynfekcji narzędzi, za wyjątkiem 3 obiektów, w których stwierdzono brak przeprowadzenia kontroli wewnętrznej procesów sterylizacji w autoklawie przy użyciu wskaźników biologicznych „Sporal A” co najmniej jeden raz w miesiącu. Ponadto w 1 ze skontrolowanych obiektów stwierdzono, że nie jest prowadzony stały monitoring rejestru temperatury w przenośnym urządzeniu chłodniczym do magazynowania odpadów medycznych/niebezpiecznych (lodówka) oraz nie przedstawiono do wglądu paszportu technicznego autoklawu z aktualnym wpisem dotyczącym przeglądu technicznego ww. urządzenia. W każdym z skontrolowanych zakładów dezynfekcja narzędzi/przyborów prowadzona była za pomocą właściwie dobranych preparatów i środków dezynfekcyjnych.

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami do zarządzających ww. obiektami wystosowano pisma w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W omawianym okresie naniesiono do ewidencji obiektów tutejszej stacji 10 nowych zakładów. Obiekty nowopowstałe to zakłady nowoczesne, estetycznie urządzone, funkcjonalne.

III.2.4. Kąpieliska i pływalnie

III.2.4.1. Kąpielisko

W 2025 roku na terenie powiatu nowotomyskiego w okresie od 28.06.2025 r. – 17.08.2025 r. funkcjonowało Kąpielisko przy plaży „Łazienki”. Kąpielisko w Zbąszyniu powołane zostało uchwałą Nr XII122/2025 Rady Miejskiej Zbąszynia z dnia 15 Kwietnia 2025 r. w sprawie określenia wykazu kąpielisk na terenie gminy Zbąszyń w 2025 roku oraz uchwałą Nr XII/121/2025 Rady Miejskiej Zbąszynia z dnia 15 kwietnia 2025 r. w sprawie określenia sezonu kąpieliskowego na terenie gminy Zbąszyń w 2025 roku. Teren, na którym utworzono kąpielisko wraz z przyległymi obiektami to teren ogrodzony. Przy kąpielisku zlokalizowany jest budynek WOPR, plac zabaw dla dzieci, siłownia zewnętrzna, boiska do piłki siatkowej plażowej, skatepark, wypożyczalnia sprzętu pływającego oraz plażowego. Na terenie kąpieliska znajduje się 1 kontener sanitarny oraz kontener szatniowo-sanitarny „Szatnia na medal”. W kontenerze szatniowo-sanitarnym zapewnione jest pomieszczenie sanitarno-higieniczne przystosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo. W sanitariatach zapewniono suszarki do rąk,

dozowniki do mydła w płynie, podajniki na papier toaletowy. Obiekty zaopatrywane są w wodę bieżącą z sieci wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Obiekty skanalizowane.

Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy terenu kąpieliska nie budził zastrzeżeń.

Przy plaży zapewniono 2 pomosty, które wyznaczają teren utworzenia kąpieliska. Na plaży zlokalizowana jest przebieralnia (przeznaczona dla 1 osoby), natrysk zasilany wodą wodociągową oraz źródło. Teren przyległy do plaży i kąpieliska uporządkowany, estetycznie zagospodarowany. Teren oznakowany został tablicą informacyjną umieszczoną w widocznym miejscu na budynku WOPR. Tablica spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie ewidencji kąpielisk oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli (Dz. U. z 2018 r. poz. 2476).

Zapewniono stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego przez odpowiednią liczbę ratowników wodnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 stycznia 2012 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1981). Ponadto, utworzono stanowiska do obserwacji wyznaczonego obszaru wodnego. Wyznaczony obszar wodny wyposażono w sprzęt ratunkowy i pomocniczy oraz urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 marca 2012 r. w sprawie wymagań dotyczących wyposażenia wyznaczonych obszarów wodnych w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1607). Oznaczono bojami (pławami) strefy dla umiejących oraz nieumiejących pływać i brodzik dla dzieci a także głębokość wody na bojach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag (Dz. U. z 2022 r. poz. 1979). Ponadto zapewniono maszt z kompletem flag. Woda w kontrolowanym kąpielisku spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli (Dz. U. z 2019 r. poz. 255). Na podstawie pobranych próbek wody przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyszu oraz Organizatora kąpieliska, a także na podstawie sprawozdań z badań laboratoryjnych oraz oceny organoleptycznej wody wydawane były bieżące oceny jakości wody w kąpielisku. Ponadto, w miesiącu listopadzie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyszu wydał „Ocenę jakości wody po zakończeniu sezonu kąpieliskowego 2025 roku” oceniając jakość wody w kąpielisku przy plaży „Łazienki” w Zbąszyniu – jezioro Błędno - Zbąszyńskie pod względem wymagań mikrobiologicznych dla wód powierzchniowych jako „doskonałą”.

III.2.4.2. Pływalnie

W 2025 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyszu znajdowały się 3 pływalnie zlokalizowane w obiektach hotelarskich w Opalenicy, Zbąszyniu oraz Wąsowie.

Pobrano 278 próbek wody z pływalni, w tym 235 próbek wody pobrano w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządzających obiektami, natomiast 43 próbki wody pobrano przez tutejszy Organ. Na podstawie otrzymanych wyników badań stwierdzono krótkotrwałe zanieczyszczenia mikrobiologiczne wody w pobranych próbkach wody na 2 pływalniach. Ponadto jakość wody budziła zastrzeżenia pod względem fizykochemicznym. Na pływalniach stwierdzono przekroczenie następujących parametrów:

Tab. 4. Przekroczenia parametrów na pływalniach

Obiekt	Przekroczony parametr	Liczba próbek, w których stwierdzono przekroczenie
Pływalnia w Wąsowie	chlor wolny	6
	chlor związany	4
	potencjał redox	9
	ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48 h	1
Pływalnia w Zbąszyniu	chlor wolny	25
	chlor związany	36
	potencjał redox	35
	chloroform	7
	Σ THM	4
	utlenialność	14
	pH	1
	mętność	1
Pływalnia wewnętrzna w Opalenicy	chlor wolny	22
	chlor związany	20
	potencjał redox	20
	pH	15
	azotany	1
	mętność	2
	utlenialność	19
	chloroform	2
	Σ THM	1
	<i>pseudomonas aeruginosa</i>	2
	<i>escherichia coli</i>	2
	ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48 h	9
Pływalnia zewnętrzna w Opalenicy	chlor wolny	14
	chlor związany	5
	potencjał redox	19
	pH	10
	chloroform	7
	Σ THM	3
	mętność	1
	<i>pseudomonas aeruginosa</i>	11
	<i>escherichia coli</i>	2

W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych wartości ww. parametrów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyszu polecał podjęcie działań naprawczych w celu doprowadzenia jakości

wody na pływalniach do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016, z późn. zm.), wyłączenie niecek z użytkowania oraz ponowne pobranie próbek wody do badań laboratoryjnych w zakresie przekroczonych parametrów. Ponadto, w związku ze stwierdzonymi, powtarzającymi się przekroczeniami parametrów fizykochemicznych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyszu wezwał zarządców pływalni o przedstawienie harmonogramu prac naprawczych i zaplanowanych działań zmierzających do doprowadzenia jakości wody do wymogów ww. rozporządzenia.

Na pływalniach zapewniono wyposażenie pływalni w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne zgodnie z obowiązującymi wymaganiami. Stan sanitarno-techniczny 1 skontrolowanej w roku 2025 pływalni budził zastrzeżenia. Stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny podłogi w pomieszczeniu przebieralni, ościeżnicy drzwi w pomieszczeniu WC oraz ścian na korytarzu w strefie basenowej, a także ścian i sufitu w pomieszczeniu z niecką basenową oraz niewłaściwy stan sanitarny niecki basenowej. W związku ze stwierdzonymi ww. uchybieniami wystosowano pismo w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej do zarządzającego obiektem. Zarządca obiektu w okresie od czerwca 2025 r. do sierpnia 2025 r. prowadził prace remontowo – modernizacyjne w obrębie niecki basenu. Zarządca obiektu zamontował nowy odpływ denny, ruszt przykrywający rynnę odpływową, wymienił dysze napływowe, odpływ rynnowy oraz oświetlenie denne. Ponadto, wyłożył nieckę basenu, krawędzie oraz rynnę nową folią Alkorplan, a także osuszył pomieszczenie z niecką basenową.

Ponadto, w omawianym okresie zgodnie z zaleceniami tutejszego Organu zarządzający pływalniami, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny pobrali próbki wody ciepłej do badań laboratoryjnych w kierunku obecności bakterii *Legionella* sp. z natrysków przy szatniach damskich i męskich. Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań dokonano oceny jakości wody ciepłej w zakresie obecności bakterii *Legionella* sp. w 3 pływalniach. Ocenę skażenia instalacji wody ciepłej bakteriami *Legionella* sp. dla 3 pływalni oceniono jako średnie. W związku z powyższym zalecono wykonać kolejne badanie w kierunku obecności bakterii *Legionella* sp. z natrysków w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych przy szatniach po 4 tygodniach, jeżeli wynik badania nie ulegnie zmianie należy przeprowadzić czyszczenie i dezynfekcję, powtórzyć badanie po 1 tygodniu, następnie po roku.

III.2.5. Inne obiekty użyteczności publicznej

W grupie innych obiektów użyteczności publicznej znajdują się obiekty kulturalne i sportowe, tereny rekreacyjne, pralnie, apteki, stacje paliw, przystanki PKS, przystanki PKP, środki transportu, stacje kolejowe, dworce kolejowe, cmentarze, zakłady pogrzebowe, przystań żeglarska.

W 2025 roku w omawianej grupie obiektów przeprowadzono 7 kontroli w tym 3 cmentarzy, 2 miejsca obsługi podróżnych, 1 zakładu pogrzebowego oraz 1 dworca autobusowego, a także 4 środków transportu: 1 autobusu komunikacji publicznej oraz 3 samochodów do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-porządkowy ww. obiektów nie budził zastrzeżeń, za wyjątkiem dworca autobusowego gdzie stwierdzono między innymi uchybienia dotyczące niewłaściwego stanu sanitarno-porządkowego oraz sanitarno-technicznego ścian w poszczególnych pomieszczeniach. W związku ze stwierdzonymi ww. uchybieniami wystosowano pismo w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej do właściciela

obiekty o podjęcie czynności zmierzających do zapewnienia należytego stanu sanitarno-higienicznego ww. obiektu.

III.3. Nadzór nad ekshumacjami i przewozem zwłok.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyślu w omawianym okresie zajmował stanowisko w sprawach o wydanie zezwoleń na przeprowadzanie ekshumacji zwłok lub szczątków ludzkich. Z wnioskiem o wydanie zgody na ekshumację zwłok bądź szczątków ludzkich mogą wystąpić osoby uprawnione tj. najbliższa rodzina osoby zmarłej, a mianowicie mąż lub żona, krewni zstępni, krewni wstępni, krewni boczni do IV stopnia pokrewieństwa oraz powinowaci w linii prostej do I stopnia pokrewieństwa. Ekshumację można przeprowadzać w okresie od 16 października do 15 kwietnia przy zachowaniu odpowiednich warunków sanitarnych. Upoważnieni pracownicy przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyślu sprawują nadzór nad przeprowadzaniem ekshumacji zwłok lub szczątków ludzkich.

W roku 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyślu wydał:

- 32 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok lub szczątków ludzkich,
- 6 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok lub szczątków ludzkich z obcego Państwa.

III.4. Imprezy masowe.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyślu zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 616), wydał 5 opinii dotyczących przeprowadzenia imprez masowych na terenie powiatu nowotomyskiego.

III.5. Interwencje.

W 2025 roku przeprowadzono kontrole w związku z 6 interwencjami wniesionymi do tutejszego Organu. Wniesione interwencje dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego dwóch mieszkań w Nowym Tomyślu, a także złego stanu sanitarno-porządkowego oraz nieprawidłowości w zakresie prowadzonej dezynfekcji i sterylizacji narzędzi w jednym zakładzie kosmetycznym w Opalenicy oraz jednym salonie fryzjerskim w Nowym Tomyślu. Przeprowadzono także kontrole w zakładzie pogrzebowym w związku z interwencją dotyczącą niewłaściwego postępowania ze zwłokami, a także w aptece w Nowym Tomyślu w związku z interwencją dotyczącą złego stanu sanitarno-porządkowego. Ponadto przeprowadzono wizję lokalną po otrzymaniu interwencji dotyczącej prowadzenia nielegalnej działalności kosmetycznej. Przeprowadzone kontrole interwencyjne nie potwierdziły zgłoszonych nieprawidłowości. Natomiast 2 interwencje dotyczące hałasu pochodzącego z myjni samochodowej w Zbąszyniu oraz zanieczyszczenia nieruchomości w miejscowości Chmielinko przekazano według właściwości odpowiednio do Starosty Nowotomyskiego oraz Burmistrza Miasta i Gminy Lwówek.

III.6. Wnioski o udostępnienie informacji publicznej

W roku 2025 do Sekcji Higieny Komunalnej wpłynęły 4 wnioski o udostępnienie informacji publicznej. Wnioski dotyczyły udzielenia informacji w zakresie udzielenia informacji dotyczącej liczby postępowań administracyjnych lub kontrolnych w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej polegającej

na świadczeniu usług stylizacji paznokci w lokalach mieszkalnych, informacji dotyczącej wyposażenia gabinetu kosmetycznego oraz konieczności rejestracji w systemie BDO, a także liczby postępowań, które wykazały nieprawidłowości polegające na prowadzeniu działalności w lokalu mieszkalnym, zamiast usługowym.

IV. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Liczba podmiotów udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych na terenie powiatu nowotomyskiego nie zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego. W ewidencji obiektów tutejszego Organu znajdują się 2 placówki/ 5 obiektów wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

W grupie podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne znajdują się 63 obiekty niepubliczne - zakłady leczenia otwartego tj. przychodnie, zakłady rehabilitacji leczniczej, laboratoria diagnostyczne i inne oraz 1 obiekt publiczny z grupy zakładów leczenia otwartego.

Pod nadzorem tutejszego Organu znajdują się także 84 obiekty zakwalifikowane jako indywidualne i grupowe praktyki lekarskie, w tym specjalistyczne praktyki lekarskie oraz lekarzy dentystów, a także praktyki pielęgniarów.

Tab. 5. Stan sanitarny podmiotów leczniczych

Rodzaj świadczeń/obektu	Ilość obiektów nadzorowanych	Łączna ilość przeprowadzonych kontroli, w tym kontroli sprawdzających oraz kontroli jako pobór	Liczba obiektów o złym stanie sanitarno-higienicznym i technicznym
Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (szpital oraz zakład opiekuńczo-leczniczy)	2	11	0
Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie medyczne, laboratoria diagnostyczne, zakłady rehabilitacji leczniczej i inne)	64	26	0
Działalność lecznicza wykonywana jako indywidualne i grupowe praktyki zawodowe	84	6	0

W roku 2025 przeprowadzono 5 kontroli obiektów udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych (szpital oraz zakład opiekuńczo-leczniczy) przez Sekcję Higieny Komunalnej, Sekcję

Epidemiologii oraz Sekcję Higieny Żywności i Żywienia tutejszej Stacji. Ponadto w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami przeprowadzono 4 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków nałożonych decyzjami Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyślu z 2024 oraz 2025 roku, a także 2 kontrole jako pobór próbek wody ciepłej w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.*

Obiekty udzielające stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych z terenu powiatu nowotomyskiego są dostosowane do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotów wykonujących działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402), za wyjątkiem Szpitala w Nowym Tomyślu. W powyższym obiekcie stwierdzono:

- w centralnej sterylizatorni brak śluzy umywalkowo-fartuchowej służącej jako wejście personelu ze strefy czystej do strefy sterylnej;
- brak zainstalowanego ustępu przy śluzie między strefą czystą i brudną;
- brudownik na oddziale ginekologicznym, nie jest wyposażony w umywalkę, płuczkę-dezynfekator lub urządzenie do dekontaminacji oraz utylizacji wkładów jednorazowych wraz z zawartością, które powinno być zainstalowane w sposób eliminujący zagrożenie dla pacjentów – w przypadku stosowania basenów i kaczek jednorazowych oraz w wentylację mechaniczną wyciągową.

Powyższe nieprawidłowości zostały objęte decyzjami Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyślu. Na usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych w Centralnej Sterylizatorni tutejszy Organ dnia 16 sierpnia 2024 r. wydał decyzję nakazującą ich usunięcie z terminem do dnia 31 grudnia 2025 r. Na wniosek SP ZOZ im. doktora Kazimierza Hołogi ul. Poznańska 30, 64-300 Nowy Tomyśl po przeanalizowaniu sprawy przedłużono termin do dnia 30 czerwca 2028 r.

Natomiast w związku z nieprawidłowością dotyczącą brudownika na oddziale ginekologicznym tutejszy Organ dnia 1 sierpnia 2023 r. wydał decyzję nakazującą jej usunięcie do dnia 31 grudnia 2024 r. Na uzasadniony wniosek SP ZOZ im. doktora Kazimierza Hołogi ul. Poznańska 30, 64-300 Nowy Tomyśl po przeanalizowaniu sprawy przedłużono termin usunięcia nieprawidłowości do dnia 30 czerwca 2026 r.

Ponadto stwierdzone podczas kontroli szpitala w roku 2025 r. nieprawidłowości dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego ścian i sufitów oraz stolarki drzwiowej oraz stanu sanitarno-technicznego i sanitarno-porządkowego pomieszczeń i wyposażenia skontrolowanego obiektu. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami tutejszy Organ wydał decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości. Podczas przeprowadzonej kontroli sprawdzającej potwierdzono wykonanie części nałożonych obowiązków, dla których upłynął termin na ich usunięcie.

Natomiast, podczas kontroli Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Opalenicy w 2025 roku stwierdzono nieprawidłowość dotyczącą stanu sanitarno-technicznego oraz sanitarno-porządkowego ścian w jednym pomieszczeniu. W związku z powyższym wydano decyzję nakazującą usunięcie powyższej nieprawidłowości, której wykonanie potwierdzono podczas przeprowadzonej kontroli sprawdzającej. Ponadto stwierdzono uchybienie dotyczące stanu sanitarno-technicznego daszku znajdującego się nad podjazdem dla karetek. W związku z powyższym wystosowano pismo w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w odpowiedzi uzyskano informację, że konieczne prace modernizacyjne zostaną wykonane do 30 czerwca 2026 r.

W roku 2025 w grupie obiektów lecznictwa otwartego przeprowadzono 14 kontroli obiektów oraz 6 kontroli sprawdzających wykonanie obowiązków nałożonych decyzjami Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyślu w powyższej grupie obiektów. Ponadto przeprowadzono 12 kontroli jako pobór próbek wody surowej ze Stacji Dializ. Skontrolowano podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie oraz indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów pod względem warunków higieniczno-sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, a także pod względem postępowania z odpadami medycznymi, zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, w tym w zakresie dezynfekcji i sterylizacji.

Podczas przeprowadzonych kontroli w 2 obiektach stwierdzono niedostosowanie do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotów wykonujących działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402). Niedostosowanie dotyczyło niezapewnienia stanowiska higieny rąk zorganizowanego poza blatem roboczym w ciągu technologicznym sterylizatorni w jednej przychodni oraz braku umywalki z baterią z ciepłą i zimną wodą w gabinecie położniczo-ginekologicznym, w którym wykonywane są badania lub zabiegi w skontrolowanej indywidualnej specjalistycznej praktyce lekarskiej. W związku z powyższymi nieprawidłowościami wydano decyzje nakazujące ich usunięcie.

Zarówno stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz wyposażenia, jak i bieżąca czystość w 9 obiektach nie budziły zastrzeżeń, natomiast w 5 skontrolowanych obiektach z grupy przychodni stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarno-technicznego i sanitarno-porządkowego pomieszczeń oraz wyposażenia. W 2 obiektach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego wyposażenia (mebli), natomiast w 3 obiektach stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny ścian.

Ponadto w 4 obiektach (3 obiektach z grupy przychodni oraz 1 indywidualnej specjalistycznej praktyce lekarskiej) stwierdzono, że pojemniki oraz worki koloru czerwonego służące do gromadzenia odpadów medycznych w miejscu ich powstawania nie posiadały pełnego widocznego oznakowania identyfikującego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1975). W 13 skontrolowanych obiektach zapewniono właściwe warunki przechowywania odpadów medycznych, tzn. odpowiedni czas magazynowania na stanowisku pracy oraz odpowiedni czas i temperaturę magazynowania w przenośnym urządzeniu chłodniczym do czasu odbioru przez specjalistyczną firmę, za wyjątkiem 1 przychodni. Podczas kontroli stwierdzono, że w powyższym obiekcie wstępne magazynowanie odpadów medycznych na terenie placówki odbywa się w temperaturze do 10°C dłużej niż 30 dni, a także nie jest prowadzony rejestr pomiaru temperatury w przenośnym urządzeniu chłodniczym. Podczas przeprowadzonych kontroli sprawdzających potwierdzono wykonanie nałożonego decyzją obowiązku dotyczącego odpowiedniego czasu magazynowania odpadów zgodnie z wyżej cytowanym rozporządzeniem. W 3 skontrolowanych obiektach z grupy indywidualnych praktyk lekarzy dentystów oraz w 1 przychodni stwierdzono, że procedura „Postępowania z odpadami medycznymi” nie została dostosowana do zapisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi.

Podczas kontroli 3 podmiotów leczniczych (2 przychodni oraz 1 indywidualnej praktyki lekarskiej) stwierdzono brak oświadczeń pracowników o zaznajomieniu się z dokumentami (instrukcjami/procedurami) zawierającymi opis sposobu postępowania w przypadku podejmowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. W 3 powyższym obiektach oraz dodatkowo w 2 indywidualnych specjalistycznych praktykach lekarzy dentystów stwierdzono także, że wdrożone procedury nie zawierają daty opracowania/wdrożenia do stosowania, podpisu osoby zatwierdzającej oraz brak okresowej aktualizacji wdrożonych procedur.

W 1 skontrolowanym obiekcie z grupy przychodni oraz 1 obiekcie z grupy indywidualnych praktyk lekarzy dentystów stwierdzono nieprawidłowości dotyczące zakresu prowadzonej kontroli wewnętrznej dotyczącej oceny realizacji działań zapobiegających szerzeniu zakażeń i chorób zakaźnych.

Podczas kontroli 1 indywidualnej praktyki lekarza dentysty stwierdzono, że na pakietach z narzędziami oraz sprzętem wielokrotnego użycia poddanymi procesom sterylizacji brak daty ważności. Ponadto w 2 obiektach, tj. 1 przychodni oraz 1 indywidualnej praktyce lekarza dentysty stwierdzono uchybienia w zakresie prowadzenia rejestru dotyczącego przeprowadzanych procesów dezynfekcji narzędzi i sprzętu wielokrotnego użycia.

W 2 skontrolowanych przychodniach nie przedstawiono do wglądu orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych lekarzy udzielających świadczeń zdrowotnych.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli uchybieniami wystosowano pisma w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz wydano decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Tutejszy Organ po przeprowadzeniu kontroli sprawdzających w części obiektów stwierdził wykonanie nałożonych obowiązków.

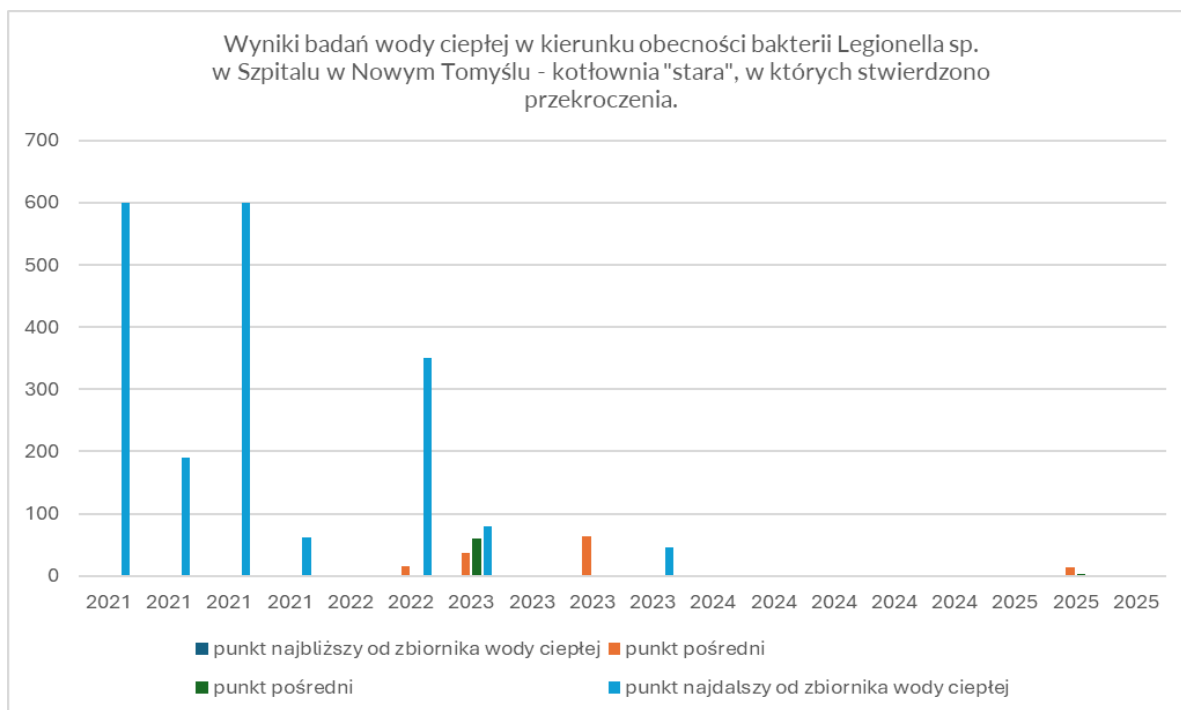
W ramach nadzoru nad jakością wody ciepłej w podmiotach leczniczych udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.* w 2025 roku pobierano próbki wody ciepłej z instalacji wody ciepłej Szpitala w Nowym Tomyślu oraz Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Opalenicy zarówno w ramach kontroli urzędowej przez tutejszy Organ, jak i kontroli wewnętrznej przez zarządcę obiektów.

Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań laboratoryjnych próbek wody ciepłej pobranych w roku 2025 z instalacji wody ciepłej szpitala w Nowym Tomyślu - „kotłownia stara” oraz kotłownia „nowa” skażenie instalacji wody ciepłej bakteriami *Legionella sp.* w obiekcie oceniono jako znikome. System jest pod kontrolą i nie wymaga podjęcia specjalnych działań. W związku w powyższym jakość wody z instalacji wody ciepłej Szpitala w Nowym Tomyślu spełnia wymagania mikrobiologiczne, jakim powinna odpowiadać woda ciepła, określone w załączniku nr 5 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Badania próbek wody w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.* należy wykonywać z częstotliwością 2 razy w roku.

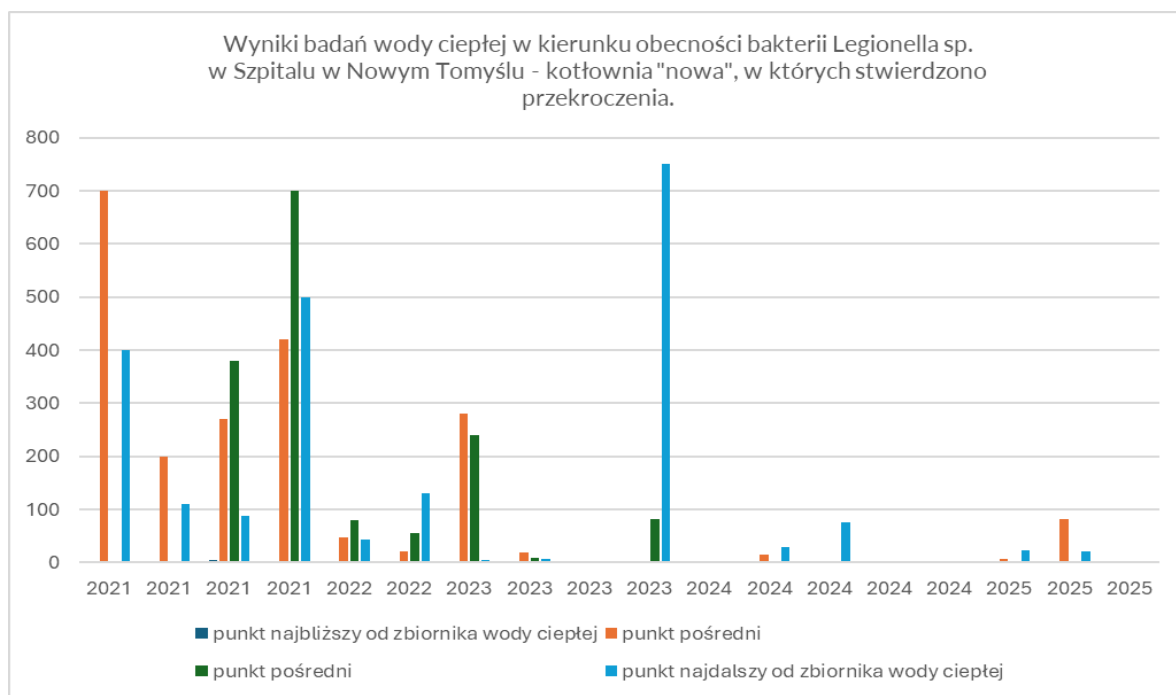
W latach poprzednich w próbkach wody pobranych z instalacji wody ciepłej Szpitala w Nowym Tomyślu odnotowywano przekroczenia dopuszczalnej wartości parametru mikrobiologicznego tj. *Legionella sp.* >100 jtk/100ml. Jednakże Zarządca obiektu wdrożył systematyczne działania zmierzające do redukcji liczby bakterii *Legionella sp.*, w związku z powyższym od 2024 roku nie stwierdzono już przekroczeń ww. parametru.

Tab. 6. Kontrola jakości wody w SP ZOZ w Nowym Tomyślu w zakresie obecności bakterii *Legionella* sp. w roku 2025.

Kontrola jakości wody w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej im. doktora Kazimierza Hołogi w Nowym Tomyślu ul. Poznańska 30, 64-300 Nowy Tomyśl w zakresie obecności bakterii <i>Legionella</i> sp.				
		26 marca 2025 r.	9 lipca 2025 r.	21 października 2025 r.
	Punkt poboru próbek wody	Kontrola wewnętrzna	Kontrola wewnętrzna	Kontrola urzędowa
Kotłownia nr I – „stara”	1) Pracownia laboratorium - najbliższy punkt czerpalny	0 jtk/100ml	0 jtk/100ml	0 jtk/100ml
	2) Poradnia ortopedyczna - pośredni punkt czerpalny	0 jtk/100ml	3 jtk/100ml	0 jtk/100ml
	3) Oddział położniczo-ginekologiczny - toaleta pomiędzy salami nr 10 a 8 - pośredni punkt czerpalny	0 jtk/100ml	14 jtk/100ml	0 jtk/100ml
	4) Oddział chirurgiczny - toaleta między salami nr 2 a 4 - najdalszy punkt czerpalny	0 jtk/100ml	0 jtk/100ml	0 jtk/100ml
Kotłownia nr II – „nowa”	1) Gabinet przygotowawczy SOR ocena pacjenta - najbliższy punkt czerpalny	0 jtk/100ml	0 jtk/100ml	0 jtk/100ml
	2) Oddział wewnętrzny - kuchenka-pośredni punkt czerpalny	6 jtk/100ml	81 jtk/100ml	3 jtk/100ml
	3) Oddział udarowy kuchnia - pośredni punkt czerpalny	0 jtk/100ml	0 jtk/100ml	0 jtk/100ml
	4) Gabinet zabiegowy - Oddział neurologiczny - najdalszy punkt czerpalny	23 jtk/100ml	21 jtk/100ml	0 jtk/100ml

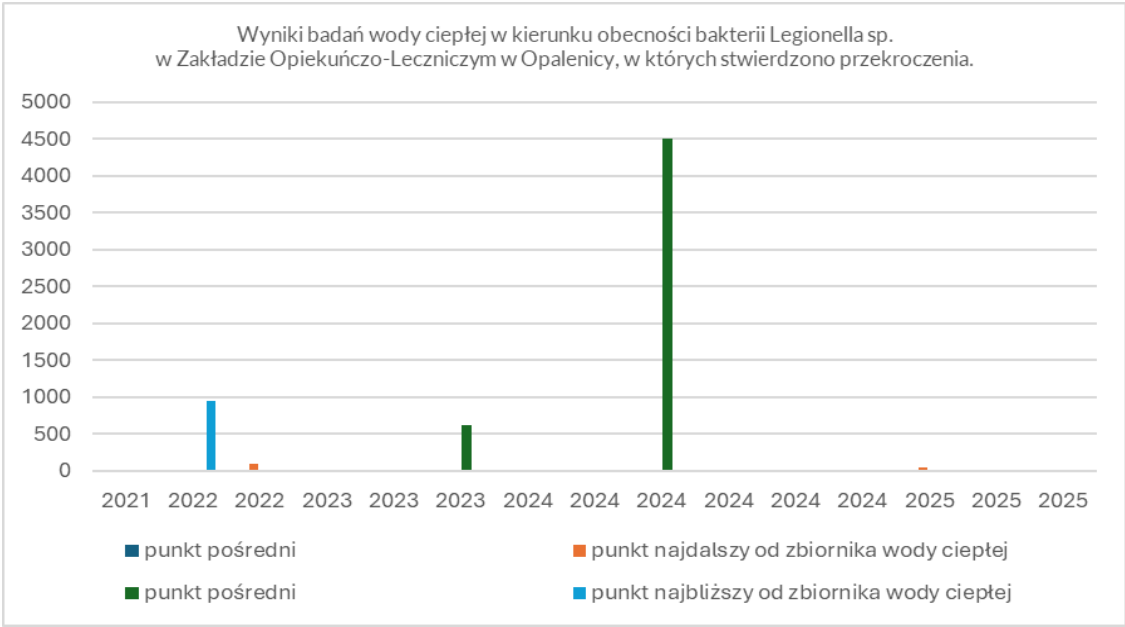
Ryc. 14 Wyniki badań wody ciepłej w zakresie obecności bakterii *Legionella* sp. w Szpitalu w Nowym Tomyślu – „kotłownia stara”.

Ryc. 15 Wyniki badań wody ciepłej w zakresie obecności bakterii *Legionella* sp. w Szpitalu w Nowym Tomyślu – „kotłownia nowa”.

Natomiast w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym w Opalenicy w roku 2024 stwierdzono w jednym punkcie przekroczenie dopuszczalnej wartości parametru mikrobiologicznego tj. bakterii *Legionella* sp. w ilości 4500 jtk/100ml – Gabinet zabiegowy – parter. W związku z powyższym polecono podjęcie działań naprawczych oraz oceniono skażenie instalacji wody ciepłej bakteriami *Legionella* sp. w obiekcie jako wysokie. Zalecono ponowne badanie próbek wody w ww. zakresie celem potwierdzenia skuteczności prowadzonych działań naprawczych co 3 miesiące. Zarządca obiektu ponownie pobrał próbki wody do badań w grudniu

2024 r., marcu 2025 r. oraz lipcu 2025 r. Natomiast tutejszy Organ przeprowadził badania jakości wody ciepłej w październiku 2025 r. We wszystkich ww. pobranych próbkach wody ciepłej z instalacji wody ciepłej w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym w Opalenicy nie stwierdzono już przekroczeń dopuszczalnej wartości parametru mikrobiologicznego tj. *Legionella* sp.

Ryc. 16 Wyniki badań wody ciepłej w zakresie obecności bakterii *Legionella* sp. w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym w Opalenicy.

V. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

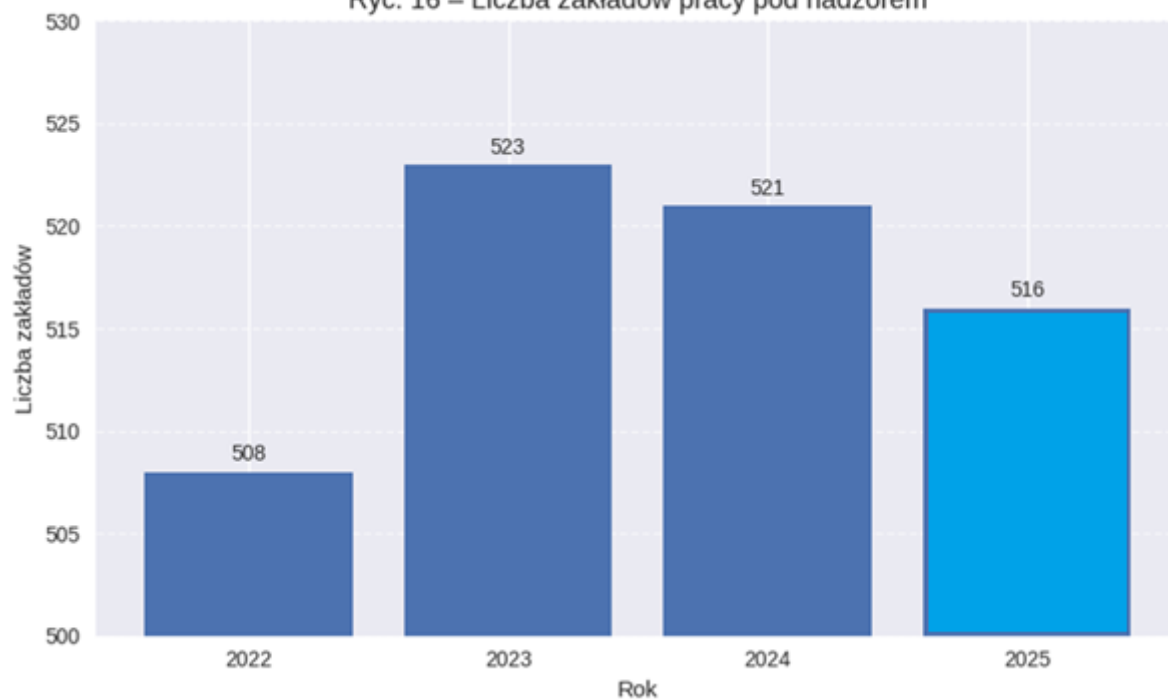
V.1. Struktura zatrudnienia

W 2025 r. nadzorem sanitarnym objętych było 516 zakładów pracy, które zatrudniały ogółem 15 573 pracowników. Dane dotyczące liczby nadzorowanych zakładów pracy oraz liczby zatrudnionych w poszczególnych latach przedstawiono poniżej.

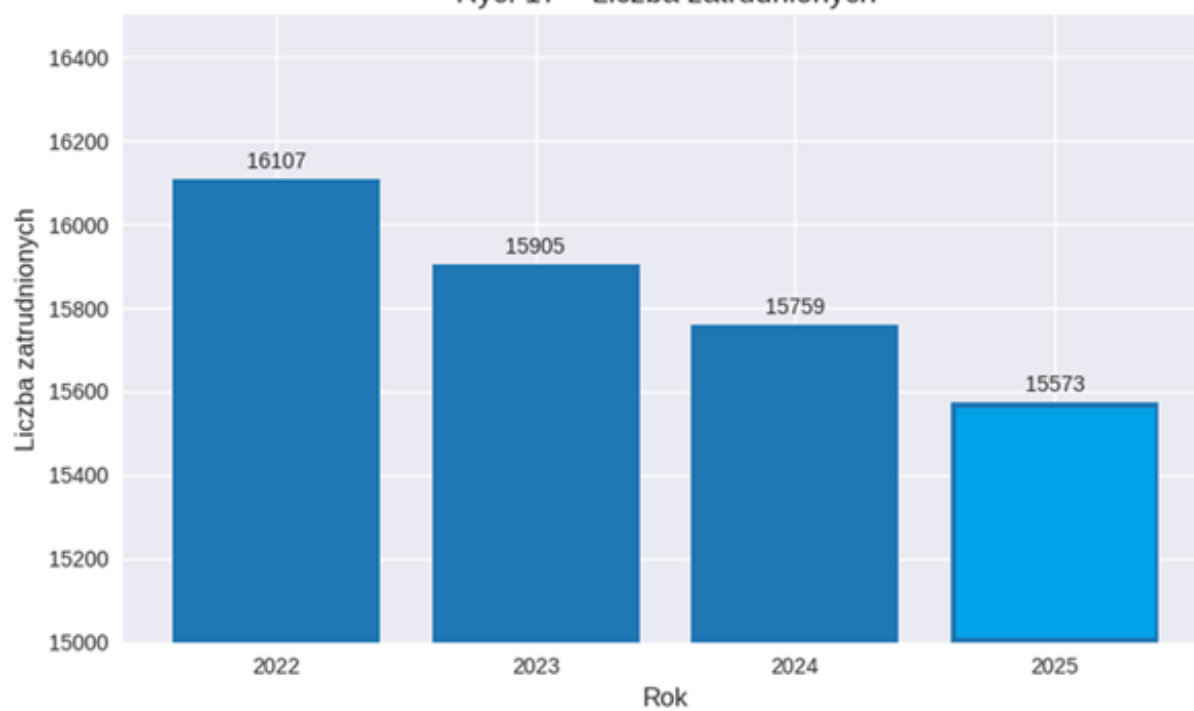
Tab. 7. Liczba nadzorowanych zakładów pracy oraz liczba zatrudnionych

Rok	2022	2023	2024	2025
Liczba zakładów pracy pod nadzorem	508	523	521	516
Liczba zatrudnionych	16107	15905	15759	15573

Ryc. 16 – Liczba zakładów pracy pod nadzorem

Ryc. 17 – Liczba zatrudnionych

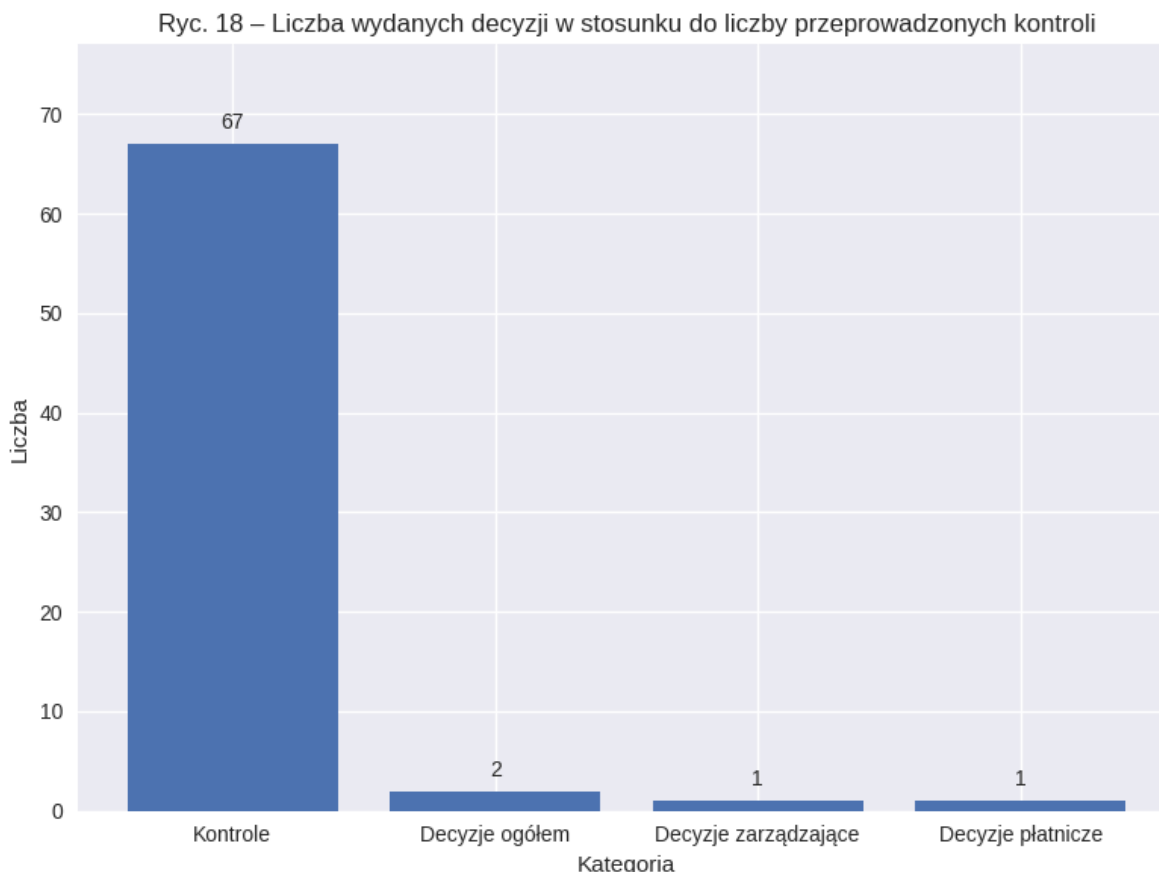

V.2. Kontrole w ramach nadzoru

Skontrolowano 63 podmioty i przeprowadzono ogółem 67 kontroli zakładów pracy. W wyniku ww. kontroli, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 1 decyzję zarządzającą z nakazem:

- zapewnienia wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, oraz wydano 1 decyzję płatniczą.

Dane dotyczące liczby skontrolowanych zakładów pracy, liczby przeprowadzonych kontroli oraz rodzaju i liczby wydanych decyzji administracyjnych przedstawiono poniżej.

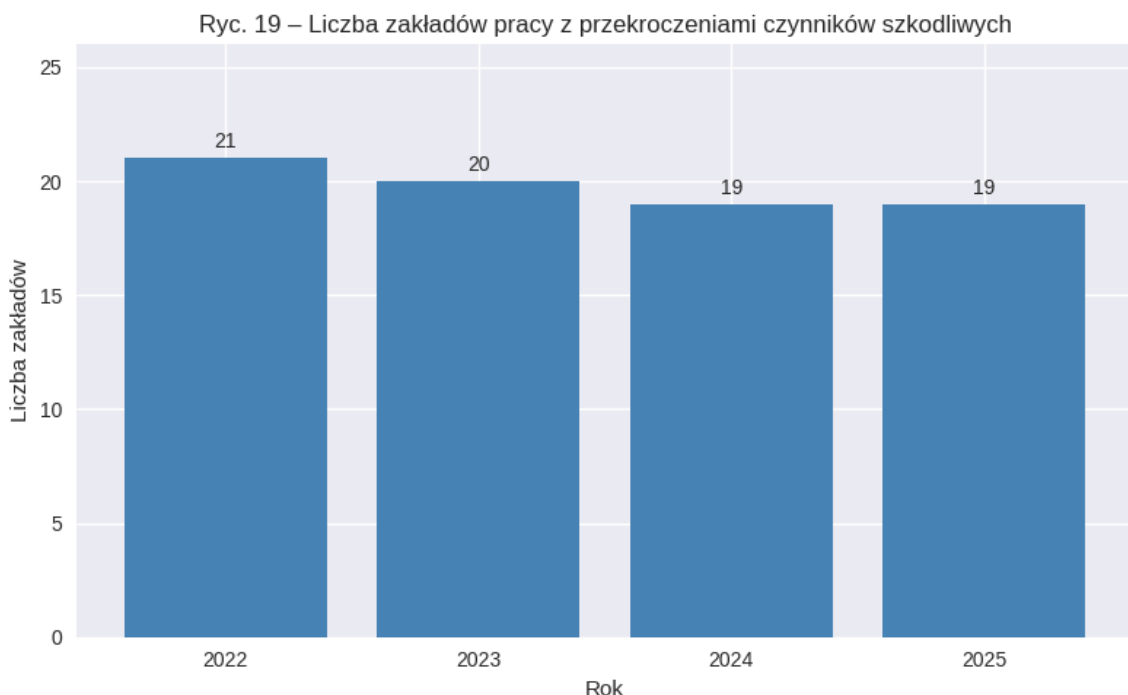
V.3. Narażenie na czynniki szkodliwe

Stwierdzono w 2025 r. przekroczenia Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (NDN/NDS) w 19 zakładach pracy (liczba pracowników pracujących w tych zakładach – 380). Ogółem w warunkach przekroczonych norm higienicznych pracowało 556 pracowników, w 47 podmiotach. W zdecydowanej większości stwierdzenie przekroczeń (NDN) dotyczyło narażenia na ponadnormatywny hałas w przemyśle drzewnym i metalowym. W ww. zakładach sporządzono Programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na wymienione czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy, które uwzględniły działania polegające na udostępnianiu środków ochrony indywidualnej słuchu i nadzór nad prawidłowością ich stosowania, a także konieczność oznakowania znakami bezpieczeństwa miejsc pracy w sytuacjach, gdy uniknięcie lub wyeliminowanie ryzyka wynikającego z narażenia

nie jest możliwe za pomocą środków organizacyjno-technicznych. W przypadku pozostałych czynników szkodliwych dla zdrowia, tj. czynników chemicznych – Mangan i jego związki nieorganiczne – w przeliczeniu na Mn – frakcja respirabilna [7439-96-5] w warunkach przekroczonych norm NDS pracowało 17 pracowników, natomiast w przypadku czynników fizycznych, tj. drgań działających na organizm człowieka przez kończyny górne - 32 pracowników. Wszyscy narażeni pracownicy zostali wyposażeni w środki ochrony indywidualnej. Zlecono ponowne badania i pomiary ww. czynników szkodliwych na stanowiskach pracy.

Tab. 8. Zakłady pracy z przekroczeniami czynników szkodliwych

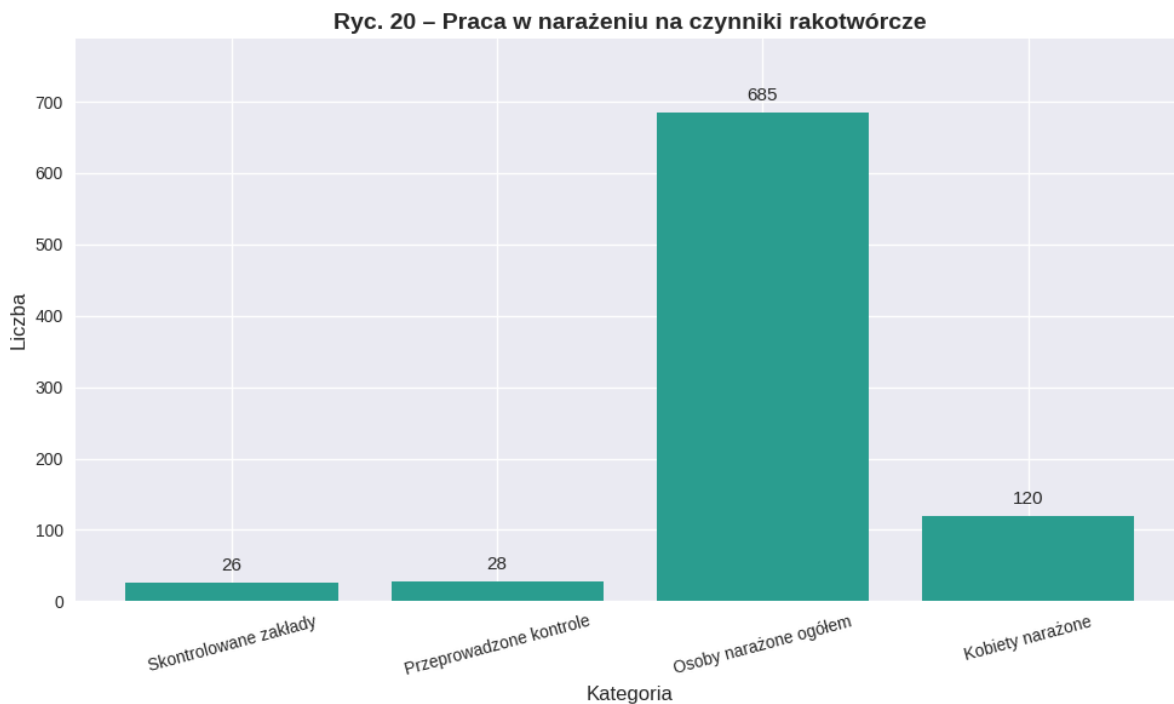
Rok	2022	2023	2024	2025
Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń NDN/NDS czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.	21	20	19	19
Liczba pracujących w narażeniu na ponadnormatywny hałas/drgania mechaniczne oddziałujące na organizm przez kończyny górne.	647/0	646/8	767/0	556/32
Liczba pracujących w przekroczeniach NDS czynników chemicznych (Mangan i jego związki nieorganiczne)	6	10	0	17

V.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

W 2025 r. w zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi i reprotoksycznymi skontrolowano 26 zakładów pracy (przeprowadzono w związku z tym 28 kontroli). Stwierdzono, że ogółem narażonych na ww. czynniki jest 685 osób, w tym 120 kobiet. W zdecydowanej większości są to pracownicy narażeni na pyły drewna w zakładach drzewnych. Pozostali pracują w kontakcie z rakotwórczymi substancjami chemicznymi takimi jak, m.in.:

- związki Chromu VI – tlenek chromu w procesie galwanizacji,
- cytostatyki o nazwie Paclitaxel,
- tlenek etylenu (w procesie sterylizacji),
- pył azbestu (w trakcie prowadzenia prac rozbiórkowych),
- formaldehyd,
- nikiel,
- spaliny silników Diesla,
- Tlenek węgla (substancja reprotoksyczna).

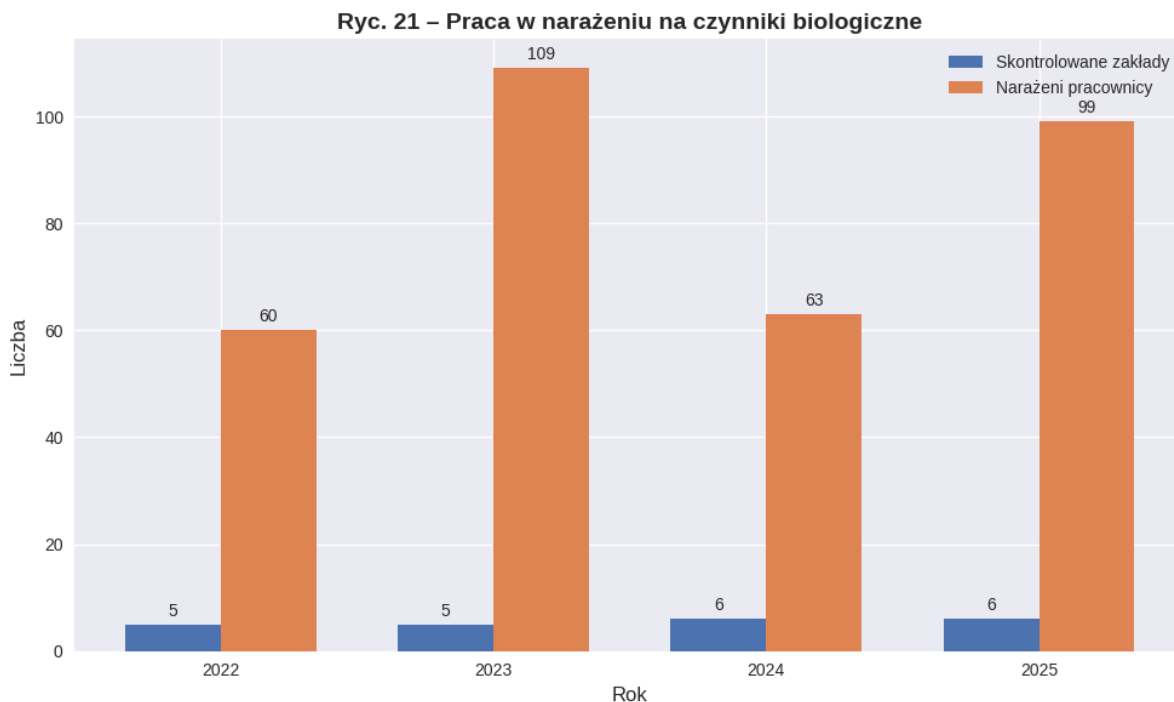

V.5. Czynniki biologiczne w środowisku pracy

Ogółem narażenie na czynniki biologiczne na terenie powiatu nowotomyskiego występuje w 63 zakładach pracy. W 2025 r. w zakresie czynników biologicznych skontrolowano 6 podmiotów. Stwierdzono narażenie 99 pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 2 i 3 grupy zagrożenia, w tym 84 osoby na czynniki biologiczne zaliczone do 3 grupy zagrożenia. Skontrolowane zakłady to oczyszczalnie ścieków oraz zakłady zajmujące się odpadami.

Tab. 9. Narażenie na czynniki biologiczne w zakładach pracy

Rok	2022	2023	2024	2025
Liczba zakładów pracy skontrolowanych w zakresie nadzoru nad czynnikami biologicznymi	5	5	6	6
Liczba pracowników narażonych na ww. czynniki biologiczne (2 i 3 grupa zagrożenia)	60	109	63	99

V.6. Nadzór nad substancjami/mieszaninami chemicznymi

W zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono ogółem 54 kontrole, w tym:

- 40 w zakładach stosujących na potrzeby prowadzonej działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny (6 kontroli dotyczyło stosowania w działalności zawodowej prekursorów narkotyków kat. 2 i 3),
- 13 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin w tym:
 - 9 kontroli dotyczyło nadzoru nad produktami biobójczymi. Przeprowadzono wybiórcze kontrole m.in. pod kątem posiadania ważnych pozwoleń na wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych oraz wprowadzania produktów dla użytkowników profesjonalnych. Ponadto 1 kontrolę przeprowadzono w związku z realizacją wspólnotowego projektu **BPR-EN FORCE-3 (BEF-3)**, który dotyczył produktu biobójczego zarejestrowanego w procedurze europejskiej (SPC) i powiązanych informacji na etykietach oraz w kartach charakterystyki (SDS). Oceniany produkt to **RAPICID numer pozwolenia PL/2019/0396/MR/BPF**.

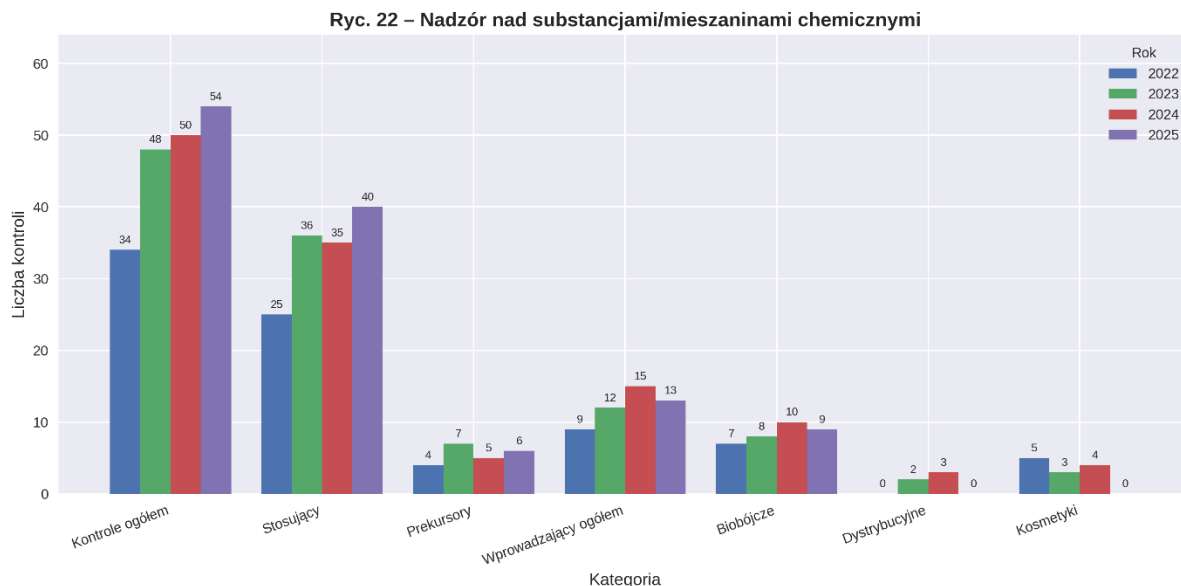
- 4 kontrole dotyczyły wprowadzania innych niebezpiecznych substancji/mieszanin chemicznych, m.in. detergentów, tj. zimowych płynów do spryskiwaczy szyb samochodowych z uwagi na zawartość metanolu, mieszanki betonowej oraz chemikaliów sprzedawanych online. W przypadku **sprzedaży online** przeprowadzono 1 **kontrolę interwencyjną**. Ocenie poddano 5 produktów sprzedawanych poprzez platformę Allegro realizując tym samym **wspólnotowy projekt REACH REF-13** w zakresie kontroli produktów chemicznych sprzedawanych online poprzez sprawdzenie zgodności z przepisami wynikającymi z rozporządzeń REACH i CLP w odniesieniu do substancji chemicznych, ich mieszanin i wyrobów. O stwierdzonych nieprawidłowościach w zakresie art. 48 rozporządzenia CLP, tj. dotyczących reklamy ww. produktów poinformowano właściwych państwowych inspektorów sanitarnych.

Dodatkowo, w ramach nadzoru nad kosmetykami, pobrano do badań mikrobiologicznych 2 próby produktów kosmetycznych przeznaczonych dla niemowląt i małych dzieci. W wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie jakości mikrobiologicznej ww. kosmetyków.

Liczbę przeprowadzonych kontroli w zakresie nadzoru nad substancjami /mieszaninami chemicznymi w poszczególnych latach przedstawiono poniżej.

Tab. 10. Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie nadzoru nad substancjami/mieszaninami chemicznymi

Rok	2022	2023	2024	2025
Liczba kontroli w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami,	34	48	50	54
u stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny/w tym stosowanie prekursorów,	25/4	36/7	35/5	40/6
u wprowadzających do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny/w tym produkty biobójcze/w tym podmioty z list dystrybucyjnych	9/7/0	12/8/2	15/10/3	13/9/0
u wprowadzających do obrotu kosmetyki.	5	3	4	0

V.7. Choroby zawodowe

W 2025 r. wszczęto kolejnych 5 postępowań administracyjnych w sprawie chorób zawodowych. Przeprowadzono w związku z tym 11 wizytacji w ramach postępowań wyjaśniających i wypełniono 5 Kart oceny narażenia zawodowego w związku z podejrzeniem choroby zawodowej. Ogółem w sprawie chorób zawodowych wydano 8 decyzji:

– **5 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej**

- 1 decyzję z poz. nr 18.1 wykazu chorób zawodowych – Choroby skóry: alergiczne kontaktowe zapalenie skóry,
- 2 decyzje, z poz. 15.2 Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych oraz z poz. 15.3 Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi i trwałą dysfonią,
- 1 decyzję z poz. 20.1 wykazu Choroby układu nerwowego spowodowane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka,
- 1 decyzję z poz. nr 26 wykazu Choroby zakaźne i pasożytnicze: Borelioza,

– **3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.**

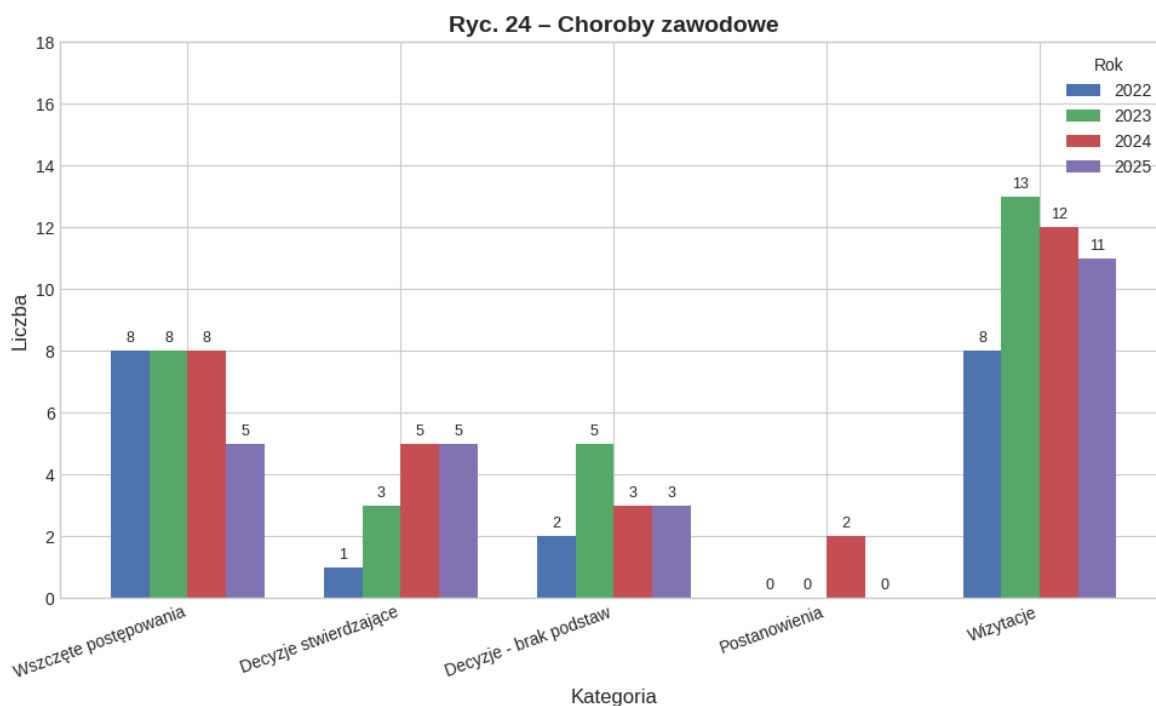
Spośród ww. decyzji 7 to decyzje prawomocne. W toku, nadal prowadzonych jest 6 postępowań dotyczących następujących jednostek chorobowych:

- Zażmy wywołanej działaniem promieniowania podczerwonego lub długofalowego nadfioletowego (dot. 1 osoby),
- Chorób narządu głosu spowodowanych nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (dot. 4 osób),

- Przewlekłych chorób obwodowego układu nerwowego wywołanych sposobem wykonywania pracy, tj. zespołu cieśni nadgarstka (dot. 1 osoby),

Tab. 11. Postępowania w sprawie chorób zawodowych

Rok	2022	2023	2024	2025
Liczba wszczętych postępowań w sprawie chorób zawodowych	8	8	8	5
Liczba wydanych decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej	1	3	5	5
Liczba wydanych decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej	2	5	3	3
Liczba wydanych postanowień	0	0	2	0
Liczba przeprowadzonych wizytacji w szkołach oraz kontroli zakładów pracy w ramach prowadzonych postępowań wyjaśniających dotyczących chorób zawodowych	8	13	12	11

Wydane decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej w poszczególnych latach dotyczyły jednostek chorobowych podanych w poniżej tabeli:

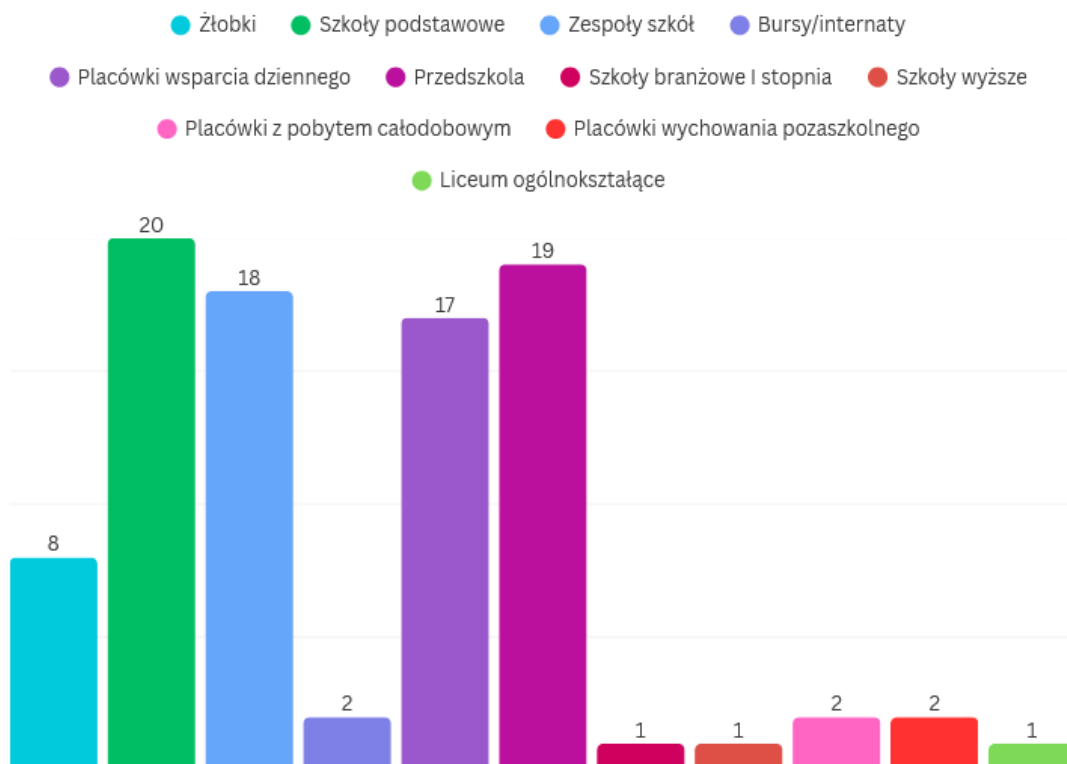
Tab. 12. Decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej

Rok	2022	2023	2024	2025
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat z poz. 15 wykazu chorób zawodowych.	1	3	2	2
Astma oskrzelowa z poz. 6 wykazu chorób zawodowych.	0	0	1	0
Choroby układu nerwowego spowodowane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka z poz. 20.1 wykazu chorób zawodowych.	0	0	1	1
Choroby skóry: alergiczne kontaktowe zapalenie skóry z poz. 18.1 wykazu chorób zawodowych.	0	0	1	1
Choroby zakaźne i pasożytnicze: Borelioza z poz. 26 wykazu chorób zawodowych.	0	0	0	1

VI. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych

W roku sprawozdawczym skontrolowano 78% placówek oświatowo-wychowawczych będących pod nadzorem PPIS w Nowy Tomyślu.

Wykaz placówek oświatowo- wychowawczych w roku 2025

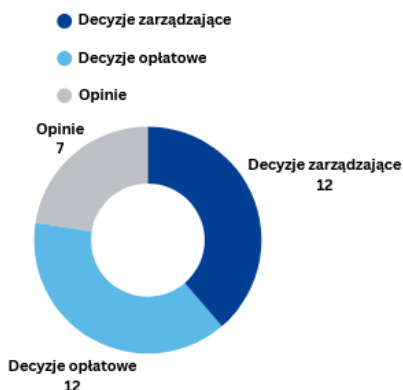

W 2025 r. wydano 24 decyzje:

- 12 decyzji administracyjnych zarządzających, w tym 2 decyzje przedłużające termin wykonania zaleceń ujętych w decyzjach zarządzających i 1 decyzję w zakresie spełnienia wymagań sanitarno-lokalowych i określenie maksymalnej liczby miejsc w lokalu, w którym prowadzony jest żłobek;
- 12 decyzji opłatowych.

Ponadto w 2025 r. wydano 7 opinii dot. lokalów, w których będą prowadzone placówki oświatowe.

W 2025 roku wydano 24 decyzje i 7 opinii

1. Stan techniczny oraz sanitarny placówek

W roku sprawozdawczym wydano 24 pisma w trybie art. 30 ustawy o PIS. W każdym z ww. pism umieszczono informację/uzasadnienie przybliżające zagrożenia zdrowotne mające wpływ na zdrowie dzieci/uczniów przy wskazanych uchybieniach. Pisma te dotyczyły:

- niedostosowania mebli do zasad ergonomii
- zniszczonych, wyszczerbionych, z ubytkami okleiny, blatów stolików uczniowskich i siedzisk krzeseł;
- braku zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania na korytarzach, w szatniach, a także zniszczonych osłon/obudów grzejników w salach lekcyjnych;
- braku osłon na punktach świetlnych w salach zajęć, salach lekcyjnych, świetlicy oraz na korytarzach;
- zniszczonych, z ubytkami drewna, z łuszczącą farbą krawędziaków siedzisk ławek na placu rekreacyjnym;
- braku pomiarów natężenia oświetlenia w salach zajęć, salach rekreacyjnych;
- zakamieniałych muszli ustępowych w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych dla uczniów;
- braku kratki wentylacyjnych i szyb tzw. pleksi w drzwiach do kabin ustępowych w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych dla uczniów;
- nieprawidłowego osadzenia kratki ściekowych w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych dla uczniów względem poziomu płytek;
- zniszczonych płytek ceramicznych wraz z ubytkami na schodach zewnętrznych i podjeździe dla osób niepełnosprawnych od strony placu rekreacyjnego;
- zniszczonej, z ubytkami wykładziny PCV oraz paneli, miejscowo z ubytkami płytek ceramicznych podłogi w pokojach mieszkalnych internatu, salach lekcyjnych, na korytarzach, w sekretariacie, szatniach oraz w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych dla uczniów i personelu;
- brudnych, zakurzonych z zaciekami, ubytkami farb i tynku, z wgnieceniami ścian, z pęknięciami wokół futryn drzwi ścian i sufitów w sali rekreacyjno-zastępczej, magazynie sprzętu sportowego, pomieszczeniu,

gdzie przygotowywana jest herbata dla dzieci, szatni, sali zajęć, w pokojach mieszkalnych internatu, korytarzach, w magazynie do przechowywania kołder i czystej pościeli;

- zniszczonych, z miejscowymi wyszczerbieniami i ubytkami okleiny, opuszczonymi na zawiasach, bez możliwości ich regulacji drzwi i szaf oraz blatów biurków w internacie;
- uszkodzonych, z miejscowymi ubytkami i wgnieceniami, ruchomymi klamkami, trudnościami w ich otwieraniu i zamykaniu drzwi w pokojach mieszkalnych i węźle sanitarnym przy pokojach mieszkalnych, w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych dla uczniów, w magazynie do przechowywania kołder i czystej pościeli;
- częściowego braku płytek ściennych w pomieszczeniach kuchennych, gdzie przygotowywana jest herbata dla dzieci;
- powyginanych, przerdzewiałych słupków i poręczy, braków pionowych wypełnień balustrad (metalowych prętów), łuszczącej się farby na balustradach na klatkach schodowych wewnętrznych.

W placówkach oświatowo-wychowawczych, w których wydano decyzje zarządzające w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz do których skierowano pisma w trybie art. 30 ustawy o PIS w związku ze stwierdzonymi uchybieniami, poprawa nastąpiła w następującym zakresie:

- doprowadzono do właściwego stanu: ściany, sufity i podłogi w salach lekcyjnych/salach zajęć, sali gimnastycznej, na korytarzach, w magazynie do przechowywania kołder i czystej pościeli; pomieszczeń sanitarno-higienicznych ogólnodostępnych dla wychowanków w budynku internatu; drzwi do sal lekcyjnych i kabin ustępowych w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych ogólnodostępnych dla wychowanków internatu; blaty stolików uczniowskich i siedziska krzeseł;
- zabezpieczono punkty świetlne na korytarzach;
- dostosowano meble edukacyjne do zasad ergonomii;
- zamontowano pisuary w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych dla chłopców;
- zwiększono wydajność wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych przy pokojach mieszkalnych w bursie;
- zaprzestano prowadzenia zajęć lekcyjnych na korytarzach;
- zapewniono właściwe natężenie oświetlenia sztucznego w salach lekcyjnych;
- oznakowano urządzenia na placu zabaw (zamontowano tabliczki znamionowe z wymaganymi informacjami).

W roku sprawozdawczym 5 placówek szkolnych z czego 4 wykazywane w latach poprzednich, użytkują jako sale lekcyjne pomieszczenia zaadaptowane w części piwnicznej, gdzie poziom podłogi i wysokość pomieszczeń nie odpowiada wymogom przepisów prawnych. Według oświadczeń dyrektorów placówek ww. sale lekcyjne urządzono z powodu ograniczeń lokalowych placówki.

Stan sanitarno – higieniczny skontrolowanych placówek oświatowo – wychowawczych w roku sprawozdawczym nie budził poważnych zastrzeżeń, nie odnotowano żadnej placówki pracującej w systemie dwuzmianowym. W 2 placówkach szkół podstawowych stwierdzono przechodnie pomieszczenie klasowe oraz w 2 innych stwierdzono zjawisko zagęszczenia, gdzie powierzchnia na jednego ucznia mieści się w zakresie

od 0,96 do 1,43 m², zjawisko to odnotowano w 1 szkole podstawowej oraz w 1 zespole szkoły ponadpodstawowej.

Na uwagę zasługuje fakt, iż 1 zespół szkół został przeniesiony do nowo wybudowanego budynku oraz 1 zespół zyskał nowo powstałe boisko wielofunkcyjne wraz z zadaszeniem stałej konstrukcji i niezbędną infrastrukturą techniczną, gdzie uczniowie szkoły odbywają zajęcia z wychowania fizycznego.

2. Interwencje

W roku sprawozdawczym do PPIS w Nowym Tomyślu wpłynęła 1 interwencja dotycząca wszawicy w szkole ponadpodstawowej – otrzymano pisemne, anonimowe zgłoszenie od rodzica o wskazanym problemie. Skontaktowano się telefonicznie z dyrektorem placówki, który potwierdził wskazany problem. W związku z zaistniałą sytuacją dyrektor szkoły zobowiązał się ponownie poruszyć temat wszawicy wśród uczniów, rodziców/opiekunów prawnych. Drogą elektroniczną przekazał materiały edukacyjne na ww. temat dostępne na stronie internetowej PSSE w Nowym Tomyślu. Informacja o podjętych działaniach została przekazana drogą elektroniczną osobie zgłaszającej interwencję.

3. Wodociągi i kanalizacja

Na terenie powiatu nowotomyskiego każda z placówek oświatowo - wychowawczych jest zaopatrywana w wodę z wodociągu publicznego.

Natomiast wśród 63 placówek skontrolowanych 14 posiada własne urządzenia kanalizacyjne i tak: 10 placówek posiada zbiorniki bezodpływowe, 4 placówki własną oczyszczalnię ekologiczną. Ww. placówki zlokalizowane są w miejscowościach wiejskich (brak kanalizacji centralnej).

Po wielu latach funkcjonowania w roku sprawozdawczym zostały wyłączone z użytkowania dla uczniów sanitariaty zewnętrzne w Zespole Szkoły i Przedszkola w Brodach z dniem 22 maja 2025 roku, o czym PPIS w Nowym Tomyślu został poinformowany pismem otrzymanym od organu prowadzącego – Burmistrza Miasta i Gminy Lwówek.

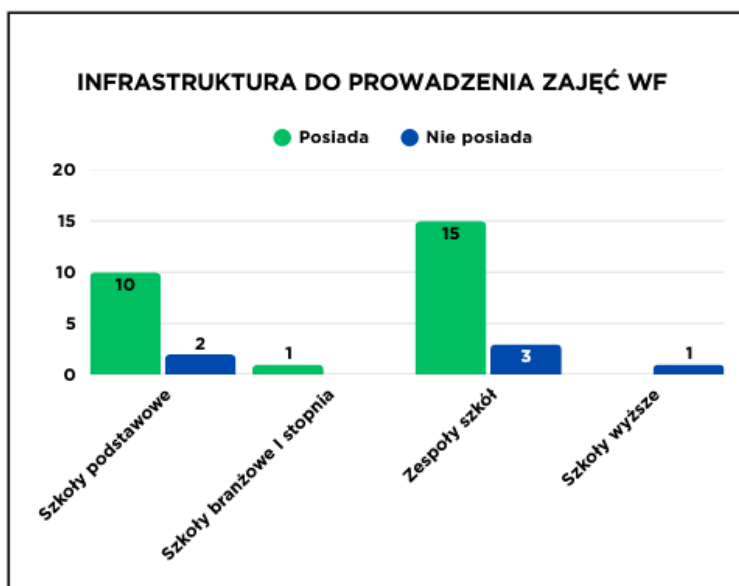
W 2025 r. z grupy placówek skontrolowanych odnotowano, iż standard dostępności do urządzeń sanitarnych nie jest zachowany w 1 szkole podstawowej oraz w 6 zespołach szkół i 1 przedszkolu. Fakty te zostały odnotowane w protokołach kontroli, które zostały przedstawione organom prowadzącym.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi dotyczącymi zapewnienia uczniom możliwości korzystania z ciepłej bieżącej wody przy wszystkich umywalkach w pomieszczeniach sanitarno – higienicznych, stwierdzono, iż na terenie powiatu nowotomyskiego 1 placówka szkolna spośród skontrolowanych w roku 2025 nie spełnia ww. wymagania. W związku z zaistniałą sytuacją PPIS w Nowym Tomyślu wydał decyzję administracyjną.

4. Infrastruktura do prowadzenia zajęć WF

W zakresie posiadania przez placówki własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego odnotowano niedostateczną liczbę sal gimnastycznych/zastępczych/ rekreacyjnych. Brak sal własnych odnotowano w 38,7% skontrolowanych szkół na terenie powiatu nowotomyskiego (dotyczy szkół podstawowych, szkół branżowych i zespołów szkół). Placówki nieposiadające własnej infrastruktury

do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego (w roku sprawozdawczym stwierdzono ich 4) korzystają z infrastruktury poza placówką (boiska wiejskie, sale wiejskie, hale sportowe, ośrodki sportu i rekreacji) lub uczniowie ww. placówek ćwiczą na korytarzach bądź w salach lekcyjnych.

W ramach nadzoru bieżącego placówek szkolnych stwierdzono, iż na 25 placówki posiadające urządzenia i sprzęt sportowy, jedynie 4 posiadają ww. urządzenia i sprzęt zaopatrzony w certyfikaty bezpieczeństwa w 100%. Większość placówek posiada znaczący procent sprzętu sportowego bardzo starego bez certyfikatów, którego zakup miał miejsce przed 1997 r.

5. Dożywianie dzieci i młodzieży

Oceniając placówki pod kątem prowadzonego dożywiania stwierdzono, iż 21 placówek zapewniło ciepłe posiłki, w tym 6 placówek wyłącznie posiłki jednodaniowe. Łącznie z obiadów jednodaniowych i pełnych korzystało 2137 dzieci i młodzieży.

Stwierdzono także, iż z dofinansowywanych posiłków korzystało 135 dzieci i młodzieży, co stanowi 6,3% ogólnej liczby dzieci i młodzieży korzystających z posiłków. Ponadto napój (herbata, sok owocowy) wydawany był w 2 skontrolowanych placówkach, z którego korzystało 209 uczniów. Oceniając prowadzone dożywianie w szkołach należy stwierdzić, iż na 21 placówek wydających ciepłe posiłki 7 placówek korzystało z posiłków przygotowywanych na miejscu natomiast 14 z posiłków dowożonych spoza placówki.

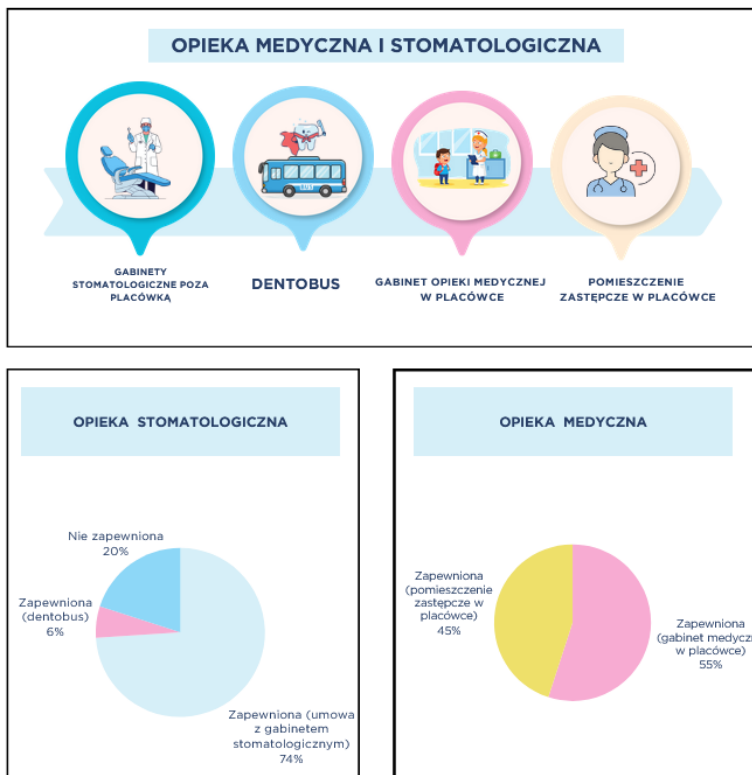
Ponadto podczas kontroli stwierdzono, iż na 31 placówek szkolnych skontrolowanych w roku sprawozdawczym 15 zapewnia stały dostęp do wody pitnej dla uczniów (źródła/poidła/dystrybutory z wodą/woda w dzbankach). W porównaniu z rokiem 2024 na 28 placówek skontrolowanych jedynie 7 zapewniało uczniom stały dostęp do wody pitnej.

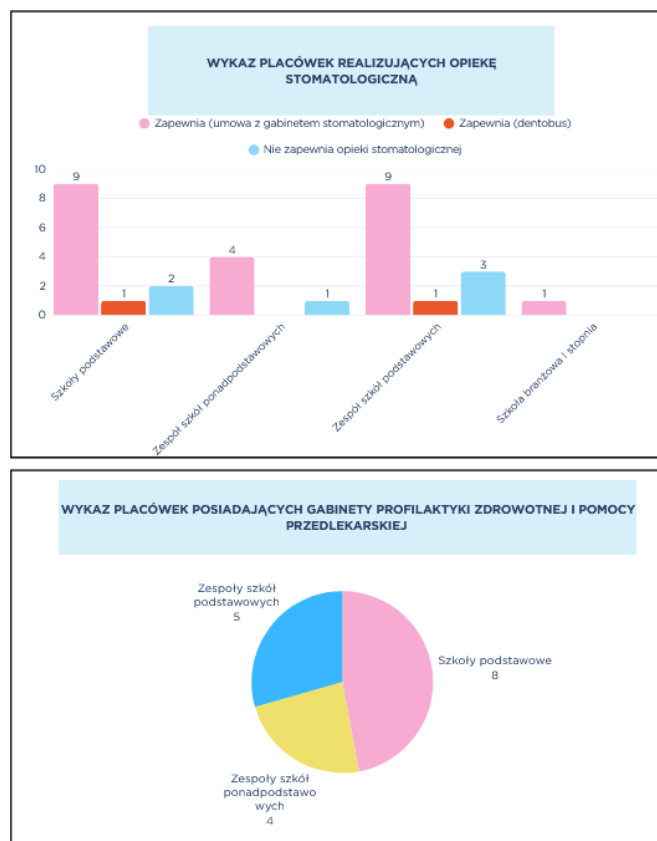
6. Opieka medyczna/stomatologiczna

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, iż opiekę medyczną sprawowaną przez pielęgniarkę/higienistkę zapewniają wszystkie placówki szkolne (31 placówek) skontrolowanych w 2025 r. Szkoły

nie zapewniają opieki lekarskiej, natomiast na 31 skontrolowanych 25 szkół organizuje opiekę stomatologiczną w oparciu o gabinety stomatologiczne poza terenem szkoły lub dentobusy.

Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej posiada 17 skontrolowanych placówek oświatowych (wszystkie do własnej dyspozycji). Stan higieniczno – sanitarny ww. gabinetów nie budził zastrzeżeń. W placówkach, które nie posiadają gabinetów opieka medyczna sprawowana jest w pomieszczeniach zastępczych.

7. Nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi

Niebezpieczne preparaty i substancje chemiczne posiadało 7 szkół podstawowych, oraz 4 zespoły szkół. W wyniku kontroli stwierdzono, iż ww. placówki nie posiadały substancji i preparatów chemicznych po upływie daty ważności. Substancje i preparaty przechowywane były w pomieszczeniach zamykanych, odpowiednio oznakowanych, z dostępem do wody bieżącej. Każdy preparat posiadał kartę charakterystyki, która określa między innymi: udzielanie I pomocy, postępowanie w przypadku pożaru, postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska, postępowanie z substancją/preparatem i jej/jego magazynowanie.

8. Rozkład zajęć lekcyjnych

Prawidłowy rozkład zajęć lekcyjnych jest jednym z istotnych elementów w systemie opieki nad dziećmi i młodzieżą. Oceniono plan zajęć dydaktyczno – wychowawczy z uwzględnieniem obciążenia uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, zróżnicowaniu zajęć w każdym dniu oraz pod kątem możliwości psychofizycznych uczniów w podejmowaniu intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia.

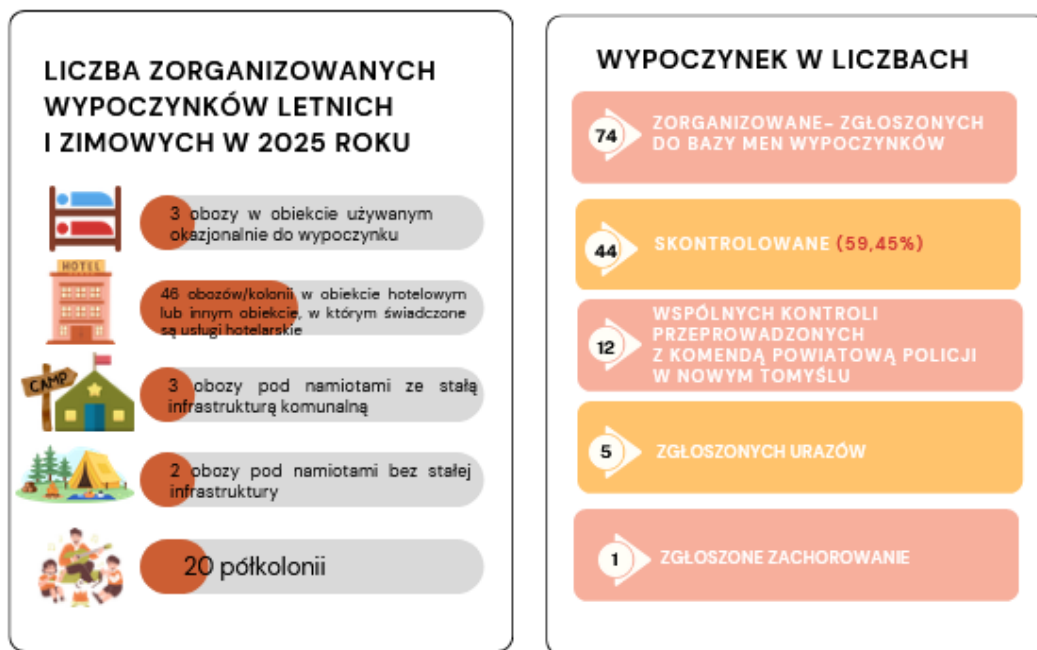
W roku sprawozdawczym oceniono 23 placówki (135 oddziałów) pod kątem prawidłowego rozkładu zajęć lekcyjnych, gdzie nie stwierdzono nieprawidłowości.

9. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W okresie zimowej i letniej przerwy wakacyjnej na terenie powiatu nowotomyskiego zorganizowano 74 placówki wypoczynku, spośród których skontrolowano 44:

- 3 obozy w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku;
- 46 obozów/kolonii w obiekcie hotelowym lub innym obiekcie, w którym świadczone są usługi hotelarskie;

- 3 obozy pod namiotami ze stałą infrastrukturą komunalną;
- 2 obozy pod namiotami bez stałej infrastruktury;
- 20 półkolonii.

Ogółem z wypoczynku skorzystało 1608 dzieci i młodzieży. Według opinii organizatorów wypoczynku na terenie powiatu nowotomyskiego istnieje bardzo dobra baza do organizowania obozów sportowych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli higieniczno – zdrowotnych nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości. Organizatorzy zapewнили uczestnikom dobre warunki zakwaterowania, utrzymania higieny osobistej oraz prowadzenia zajęć sportowo – rekreacyjnych (hale sportowe, boiska do gry w piłkę nożną oraz boiska typu Orlik).

W trakcie wypoczynku nie odnotowano żadnego przypadku zatrucia pokarmowych. Odnotowano natomiast 1 zachorowanie oraz 5 urazów. Uczestnicy wspomnianych zachorowań i urazów zostali na wypoczynku.

W ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Nowym Tomyślu skontrolowano wspólnie 12 turnusów wypoczynku.

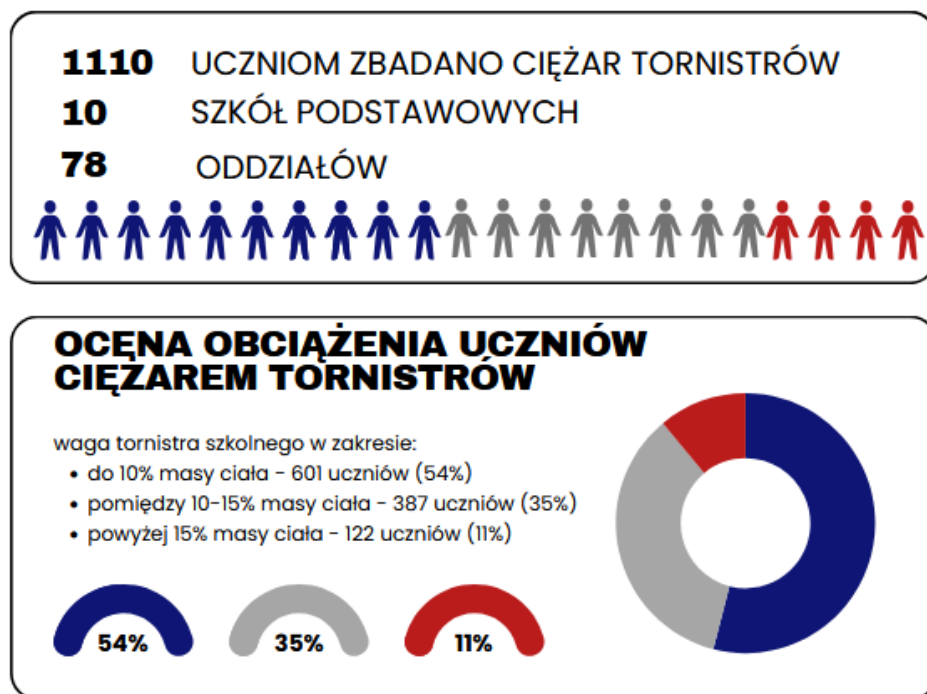
10. Badania problemowe i dodatkowe działania

W roku 2025 przeprowadzono następujące badania problemowe dotyczące:

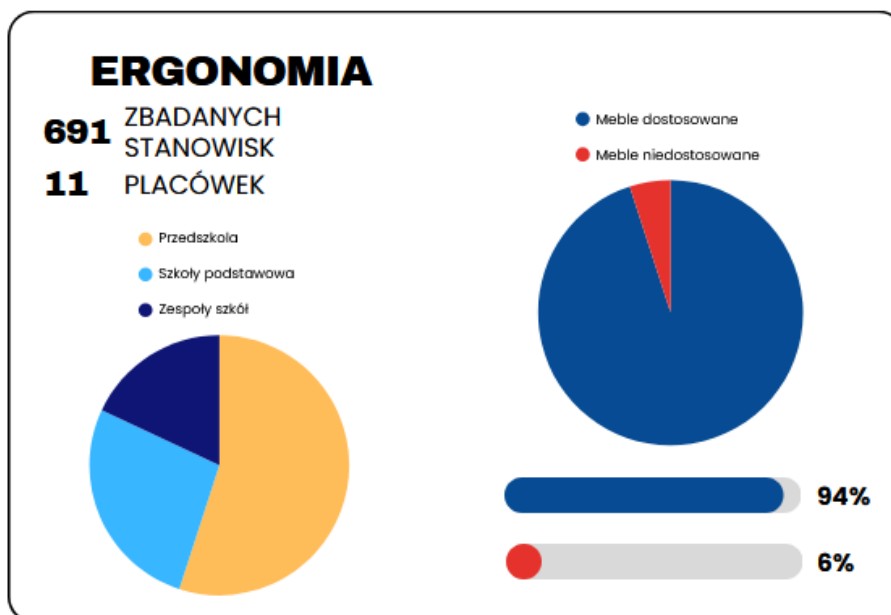
- przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W trakcie kontroli stwierdzono przestrzeganie ww. przepisów;
- posiadania przez szkoły i placówki certyfikatów na sprzęt sportowy i meble edukacyjne. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie;
- przygotowania informacji o stanie przygotowania obiektów do wypoczynku dzieci i młodzieży w formie wyjazdowej. W omawianym zakresie skontrolowano 2 placówki;

- przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2025/2026 pod kątem zapewnienia właściwych warunków higieniczno-sanitarnych w tym określenia wskaźnika powierzchni przypadającej na jednego ucznia w sali dydaktycznej i standardów dostępności do urządzeń sanitarnych w szkołach podstawowych. W omawianym zakresie skontrolowano 8 placówek szkolnych. Na podstawie ww. kontroli stwierdzono, iż wszystkie skontrolowane placówki były przygotowane do rozpoczęcia nowego roku szkolnego;
- oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Akcję ważenia uczniów i ich tornistrów przeprowadzono w 10 szkołach podstawowych. Ogółem badaniem objęto 1110 uczniów z 78 oddziałów. W wyniku badania stwierdzono, iż waga tornistra szkolnego w zakresie do 10 % masy ciała ucznia była u 601 uczniów, w zakresie 10-15% u 387 uczniów, a w zakresie powyżej 15% u 122 uczniów co stanowiło 11% ogólnej liczby przebadanych uczniów. Ponadto wszystkie skontrolowane placówki oświatowe zapewniają uczniom możliwość pozostawiania w szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

TORNISTRY

- oceny dostosowania mebli do warunków antropometrycznych uczniów i przedszkolaków. Ww. ocenę przeprowadzono w 11 placówkach. Skontrolowano pod tym względem 6 placówek przedszkolnych, 3 placówki szkoły podstawowej, 1 szkołę branżową I stopnia – funkcjonująca samodzielnie, 2 placówek funkcjonujące w zespołach (1 przedszkole i 1 szkołę podstawową, 1 szkołę branżową I stopnia). Ogółem badaniem objęto 691 stanowisk pracy ucznia/przedszkolaka. Na podstawie ww. oceny stwierdzono w jednej placówce (w 3 oddziałach - 38 stanowiska pracy ucznia) niedostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii. W związku z tym PPIS w Nowym Tomyślu wydał wystąpienie pokontrolne z zaleceniem dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii.

W roku sprawozdawczym stwierdzono także, iż 29 placówek na 49 skontrolowanych (przedszkola, szkoły podstawowe, zespoły szkół) posiada wyłącznie meble nowe zaopatrzone w certyfikaty bezpieczeństwa;

- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych podczas kontroli bieżących placówek oświatowo-wychowawczych oraz turnusów wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży zarówno w stosunku do dyrektorów placówek, kierowników wypoczynku jak i uczniów i uczestników wypoczynku przede wszystkim w zakresie zapobiegania chorobom wirusowym (wietrzenie pomieszczeń, zapewnienie warunków do utrzymania higieny osobistej), higieny jamy ustnej, wentylacji, wszawicy, profilaktyki wad postawy (doboru mebli do zasad ergonomii oraz właściwego doboru tornistra i odpowiedniej jego wagi).

VII. Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia

W roku 2025 r. pod nadzorem tutejszego Organu znajdowało się **1500 obiektów** żywności i żywienia.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono **345 kontrole**, w tym **21 kontrole** stanowiły graniczne kontrole sanitarne, w trakcie których wydano ogółem **21 świadectwa** jakości zdrowotnej na importowane środki spożywcze.

Sporządzono **345 protokołów** z kontroli sanitarnej, wydano **11 decyzji** merytorycznych oraz **26 decyzji** o opłacie. Wydano **87 decyzji** o zatwierdzeniu zakładu wraz z zaświadczeniem oraz **17 zaświadczeń** o wpisie zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Tabela 1. Kontrole przeprowadzone w 2025 r.

Liczba obiektów pod nadzorem	Liczba przeprowadzonych kontroli		
	Kontrole		
	zatwierdzające	graniczne	pozostałe*
1500	87	21	237
	suma:		345

*kontrole kompleksowe, poboru próbek, interwencyjne, RASFF

W 2025 r. w rejestrze zakładów dla grupy obiektów obrotu żywnością na terenie powiatu nowotomyskiego znajduje się **278 sklepów spożywczych** (w tym 1 supermarket), w których przeprowadzono 79 kontroli sanitarnych. Nałożono **4 mandaty karne** na kwotę **900 zł** w wyniku sprzedaży artykułów spożywczych po dacie minimalnej trwałości oraz po terminie przydatności do spożycia.

W roku sprawozdawczym rozpatrzono **8 interwencji** dotyczących nieprawidłowego stanu techniczno-sanitarnego obiektów, nieprawidłowości w zakresie przechowywania, transportu i sprzedaży artykułów spożywczych oraz wprowadzania do obrotu nieoznakowanych środków spożywczych.

W 2025 r. do tut. Organu wpłynęły **2 wnioski o udostępnienie informacji publicznej**, a dotyczyły one przekazania listy wraz z adresami zakładów żywienia zbiorowego otwartego, które zostały zatwierdzone i wpisanie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu nowotomyskiego.

Charakterystyka stanu sanitarnego obejmuje prawidłowe przechowywanie i obróbkę produktów spożywczych, właściwe temperatury przechowywania, odpowiednie warunki transportu oraz skuteczne metody obróbki termicznej, które wpływają bezpośrednio na bezpieczeństwo żywności. Ważnym kryterium jest utrzymanie wysokich standardów czystości w obiekcie, zarówno w obszarze przygotowywania posiłków, jak i w miejscach przechowywania surowców i gotowych potraw. W skontrolowanych zakładach stwierdzono wdrożenie zasad GHP, GMP i systemu HACCP. System HACCP wdrożyło 689 nadzorowanych zakładów. Dobrą praktykę higieniczną i dobrą praktykę produkcyjną wdrożyło 1500 zakładów. Szczególny nacisk w 2025 r. pod kątem kontroli był kładziony na obiekty o wysokim ryzyku (możliwości wystąpienie zagrożenia). Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higieniczno - sanitarnych.

Wykres 1. Struktura obiektów objętych nadzorem, z podziałem na kategorie działalności, w odniesieniu do całkowitej liczby obiektów wpisanych do rejestru Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

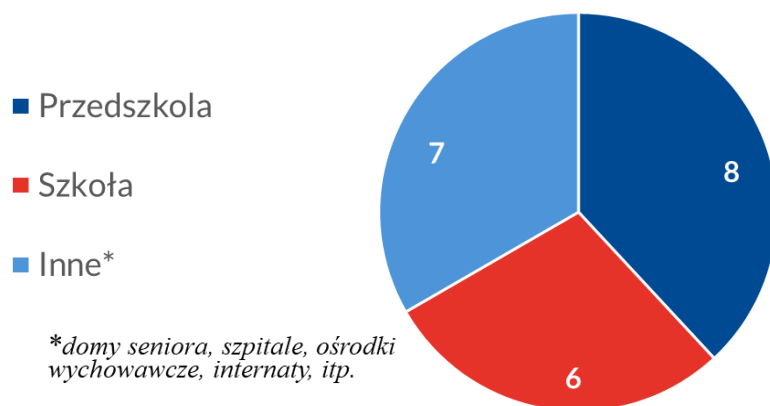
Pracownicy Sekcji Higieny Żywności i Żywienia kontrolowali warunki higieniczne w obiektach produkcji i obrotu żywnością, w tym m.in. w zakładach żywienia zbiorowego.

Oceniano teoretycznie jadłospisy dekadowe, uwzględniając zgodność z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154).

W trakcie kontroli sprawdzano:

- różnorodność grup środków spożywczych,
- składniki posiłków – czy posiłki (śniadanie, obiad, podwieczorek) zawierały produkty z następujących grup środków spożywczych: produkty zbożowe lub ziemniaki, warzywa lub owoce, mleko lub produkty mleczne, mięso, ryby, jaja, orzechy, nasiona roślin strączkowych i inne nasiona oraz tłuszcze,
- sposób przyrządzania: zup, sosów oraz potraw, czy sporządzane były z naturalnych składników, bez użycia koncentratów spożywczych, z wyłączeniem koncentratów z naturalnych składników,
- częstotliwość podawania potraw smażonych oraz jakość używanych olejów roślinnych rafinowanych (o zawartości kwasów jednonienasyconych powyżej 50% i zawartości kwasów wielonienasyconych poniżej 40%),
- jakość przygotowywanych napojów (przygotowywane na miejscu nie zawierały więcej niż 10 g cukrów w 250 ml produktu gotowego do spożycia),
- częstotliwość podawania:
 - a) mleka lub produktów mlecznych,
 - b) mięsa, jaj, orzechów, nasion roślin strączkowych,
 - c) warzyw lub owoców w każdym posiłku,
 - d) produktów zbożowych w śniadaniu, obiedzie oraz podwieczorku,
- częstotliwość podawania w żywieniu całodziennym porcji warzyw lub owoców,
- częstotliwość podawania porcji ryb.

Wykres 4. Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w których przeprowadzono ocenę żywienia w 2025 r.

Przy planowaniu i realizacji żywienia zbiorowego przedsiębiorcy posługiwali się modelowymi racjami pokarmowymi, dla różnych grup ludności opracowanymi – zgodnie z kompetencjami i aktualnym stanem wiedzy oraz opublikowanymi przez jednostki badawczo-rozwojowe podległe i nadzorowane przez Ministra Zdrowia, w tym głównie Instytut Żywności i Żywienia. **Nie zakwestionowano żadnego z ocenianych jadłospisów. Sposób planowania jadłospisów był zgodny z ww. rozporządzeniem.**

W grupie zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego wydano 1 decyzję **nakazującą** usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, które dotyczyły:

- brudnych ścian i sufitu w pomieszczeniu socjalnym dla pracowników, obieralni warzyw, pomieszczeniu stołówki,
- brudnych z wykwitami pleśni i ubytkami w otynkowaniu ścian przy kratkach wentylacyjnych i sufitu w pomieszczeniu kuchni właściwej, pomieszczeniu rozdzielni posiłków oraz w pomieszczeniu zmywalni naczyń,
- zniszczonej, wytartej, trudnej do utrzymania w czystości powierzchnia umywalki do mycia rąk w pomieszczeniu kuchni właściwej i w pomieszczeniu rozdzielni posiłków,
- ubytków w płytkach ściennych w pomieszczeniu zmywalni naczyń.

W związku z ww. decyzją przeprowadzono gruntowny remont bloku żywienia w Szkole Podstawowej Nr 2 w Nowym Tomysku.

Wyremontowana Stołówka Szkolna w Szkole
Podstawowej Nr 2 im. Marii Skłodowskiej-Curie
w Nowym Tomysłu

W 2025 r. przeprowadzono ocenę sposobu żywienia w szpitalu w Nowym Tomyślu oraz Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym w Opalenicy.

W trakcie oceny jadłospisu 10-dniowego - dieta podstawowa zgodnie z wytycznymi Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/posiłków (opracowanego przez GIS we współpracy z Instytutem Żywności i Żywienia), który uzyskał ocenę końcową sposobu żywienia/jadłospisu na poziomie zadowalającym. **Stwierdzono, że oceniony jadłospis mieści się w przedziale 25-29 pkt.** Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Nowym Tomyślu uczestniczy w programie pilotażowym Ministerstwa Zdrowia "Dobry posiłek w szpitalu". W wyniku tego można zaobserwować polepszenie jakości produkowanych i podawanych posiłków. Firma cateringowa dostarcza posiłki do szpitala własnym transportem, a następnie dowożone są wózkami do kuchенок oddziałowych. Śniadania, posiłki obiadowe (zupa i drugie danie), kolacje dostarczane są w postaci gotowych zapakowanych dla każdego pacjenta porcji w naczyniach jednorazowego użytku. Opakowania jednorazowe stosowane do pakowania śniadań i kolacji stanowią opakowania z polistyrenu ekstrudowanego (XPS), natomiast opakowania jednorazowe stosowane do pakowania posiłków obiadowych stanowią opakowania z polipropylenu (PP). Na opakowania wykonane z XPS oraz z PP przedstawiono deklaracje zgodności producenta. Używany rodzaj opakowań spełnia wymagania **Ustawa z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej oraz niektórych innych ustaw.**

Natomiast w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym w Opalenicy, dokonano kontroli oceny jadłospisu 10-dniowego - dieta podstawowa. Posiłki przygotowywane są według jadłospisu zatwierdzonego przez dietetyka szpitala. Jadłospis uzyskał wynik zadowalający wg sporządzonego „arkusza oceny dekadowej jadłospisów”. **Stwierdzono, że oceniony jadłospis mieści się w przedziale 25-29 pkt.** Według dokonanej oceny zgodnie z ww. arkuszem zwrócono uwagę dot. zwiększenia ilości w oferowanych posiłkach roślin strączkowych, zwiększenie ilości porcji warzyw i owoców w tym także w postaci surowej, szczególnie przy posiłkach – śniadania i kolacje. Jadłospis jest zróżnicowany pod względem kolorystycznym i smakowym, a także pod względem konsystencji i strawności poszczególnych posiłków.

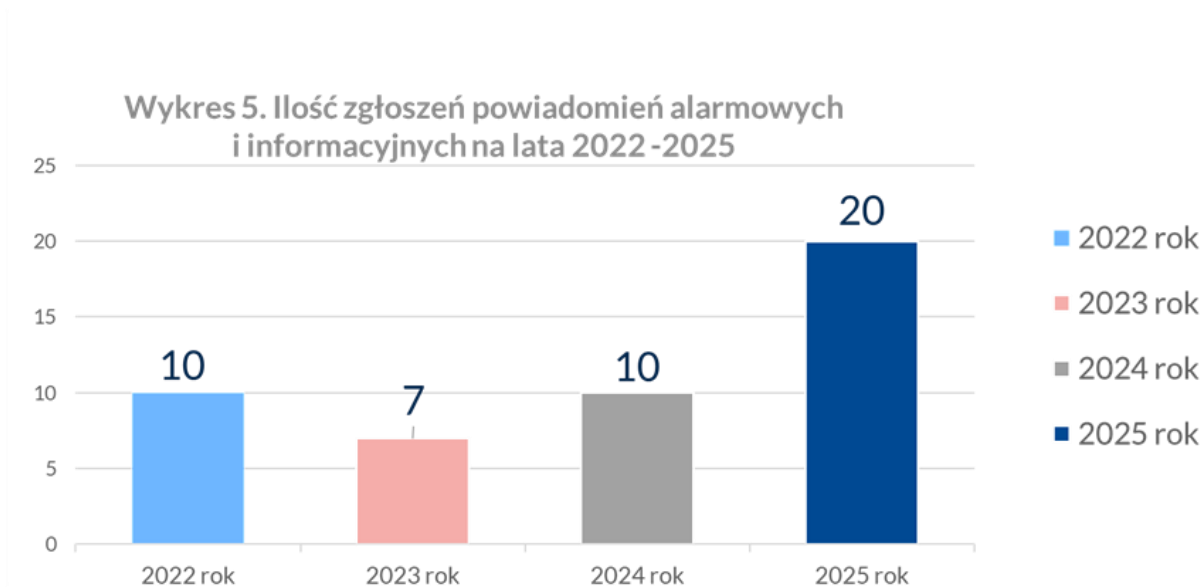
W okresie 21.06.2025 r. – 28.09.2025 r. przeprowadzono **33** kontrole obiektów znajdujących się w miejscowościach wypoczynkowych oraz przy trasach turystycznych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2025 r. na terenie powiatu nowotomyskiego **nie odnotowano** żadnego ogniska wystąpienia podejrzenia zbiorowego zatrucia grzybami oraz wystąpienia podejrzenia zatrucia pokarmowego. Udzielano osobom indywidualnym **3 porady** dotyczących przynależności gatunkowej grzybów.

W 2025 roku przeprowadzono **kontrole dotyczące powiadomień alarmowych i informacyjnych w ramach funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania RASFF**, które dotyczyły:

- wykrycia obecności *Salmonella Enteritidis* w 25g w próbkach produktu pn. „Ćwiartka z kurczaka świeża”, produkcji krajowej,
- podjęcia działań w związku z obecnością ditlenku tytanu (E 171) w barwnikach spożywczych,
- wykrycia pleśni w orzechach laskowych „Bakalland Orzechy laskowe”,
- wykrycia obecności *Salmonella* spp. w 1 z 5 pobranych próbek produktu „Kebab drobiowy surowy 5 kg” – produkt mrożony,

- wykrycia obecności *Salmonella* spp. w 1 z 5 pobranych próbek mrożonego mięsa kebab z kurczaka pochodzącego z Polski,
- stwierdzenia obecności *Salmonella* spp. na skorupkach jaj z chowu ściółkowego,
- stwierdzenia braków znakowania produktu pn. Ogórki kiszone domowe,
- stwierdzenia obecności sumy węglowodorów aromatycznych oleju mineralnego (MOAH) w produkcie pn. Chipsy z batatów,
- wykrycia salinomycyny w jajach konsumpcyjnych pochodzących z gospodarstwa rolnego,
- stwierdzenia obecności *Salmonella* Enteritidis w 5 z 5 prób badań urzędowych mięśni z kurczaka ze skórą z mięsa poddanego rozbiorowi,
- stwierdzenia wysokiej zawartości glicerolu w napojach bezalkoholowych pn. Slush Puppies i Toxic Waste,
- podjęcia działań w związku z stwierdzeniem bakterii grupy coli w 3 z 5 próbek wody źródlanej niegazowanej Primavera, 1,5 l,
- stwierdzenia obecności *Salmonella* Enteritidis w filecie z piersi kurczaka,
- stwierdzenia obecności *Salmonella* Newport w podudzie z indyka,
- podjęcia działań w związku z przekroczeniem NDP aflatoksyny B1 oraz sumy aflatoksyn w orzechach laskowych pochodzących z Azerbejdżanu,
- podjęcia działań w związku z przekroczeniem NDP cyny w produkcie pn. „Ananas Kawałki w lekkim syropie 565g, w puszcze, produkt pochodzący z Tajlandii,
- stwierdzenia przekroczenia NDP kadmu w orzechach - „Bakalland Pinia orzeszki”,
- stwierdzenia przekroczenia NDP pozostałości chlorpiryfosu w mące jaglanej pochodzącej z Polski,
- podjęcia działań w związku z wykryciem ciała obcego w różnych produktach Knorr – zupki, sosy, buliony wyprodukowane w Rumunii,
- podjęcia działań w związku z wykryciem obecności *Salmonella* spp. w 1 z 5 próbek suplementu diety pn.: „Błonnik, suplement diety, 350 g, OLEOFARM”.

Łącznie przeprowadzono 3 kontrole w ramach funkcjonowania systemu RASFF. W przypadku otrzymania powiadomienia alarmowego przeprowadzono kontrole interwencyjne, natomiast w przypadku powiadomień

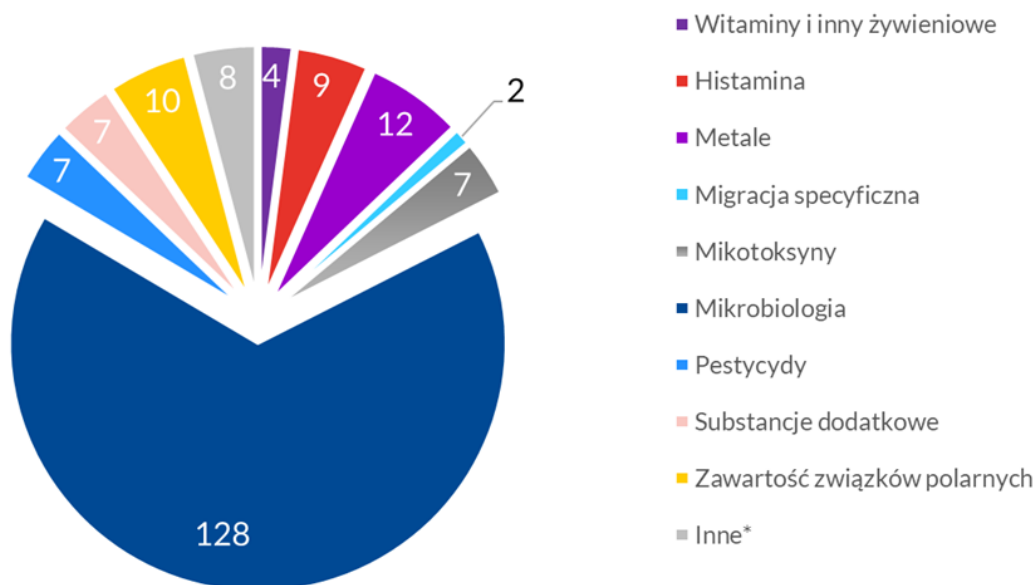
informacyjnych, gdzie minął termin przydatności do spożycia środków spożywczych będących przedmiotem powiadomień kontaktowano się z przedstawicielami podmiotów wymienionych na listach dystrybucyjnych i sporządzono adnotacje służbowe w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji.

Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano **184 próbki żywności** (w tym krajowe, importowane oraz wyprodukowane w Unii Europejskiej) oraz dokonano **10 oznaczeń chemicznych** w kierunku związków polarnych znajdujących się w tłuszczach smażalniczych. Z pobranych do badań laboratoryjnych próbek **1 próbka żywności podlegała zakwestionowaniu**.

W dniu 03.10.2025 r. pobrano próbkę – „Ciastka zbożowe z kawałkami czekolady, orzechami laskowymi i miodem wzbogacone w wapń, magnez i żelazo”, w oryginalnych opakowaniach producenta z regału w sali sprzedaży w Sklepie Spożywczo - Przemysłowym znajdującym się na terenie Gminy Nowy Tomyśl, do badań w kierunku oznaczanie zawartości: wapń, magnez, żelazo. W wyniku badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez Dział Laboratoryjny Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu stwierdzono niezgodność polegającą na różnicy pomiędzy wielkością oznaczonych analitów, a ilością deklarowaną na etykiecie środka spożywczego. W związku, iż podmiot odpowiedzialny za środek spożywczy i jego etykietę nie podlega pod nadzór Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyślu, sprawa została przekazana do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu.

Ponadto, przeprowadzono **32 oceny zgodności znakowania środków spożywczych**. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Wykres 3. Podział próbek ze względu na kierunek badań

**Akryloamid, Azotany, Cyjanowodor, Gluten, Organizmy modyfikowane genetycznie, Karbaminian etylu, Metanol, Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne*

Pobrano do badań laboratoryjnych **2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (import)**. Pobrane do badań laboratoryjnych próbki **nie podlegały kwestionowaniu**.

W 2025 r. zgodnie z planem pobierania próbek do badań laboratoryjnych pobrano **1 próbkę** w kierunku badania obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych. Pobrana do badań laboratoryjnych próbka nie podlegała kwestionowaniu. W wyników kontroli sanitarnych nie stwierdzono produkcji żywności genetycznie modyfikowanej.

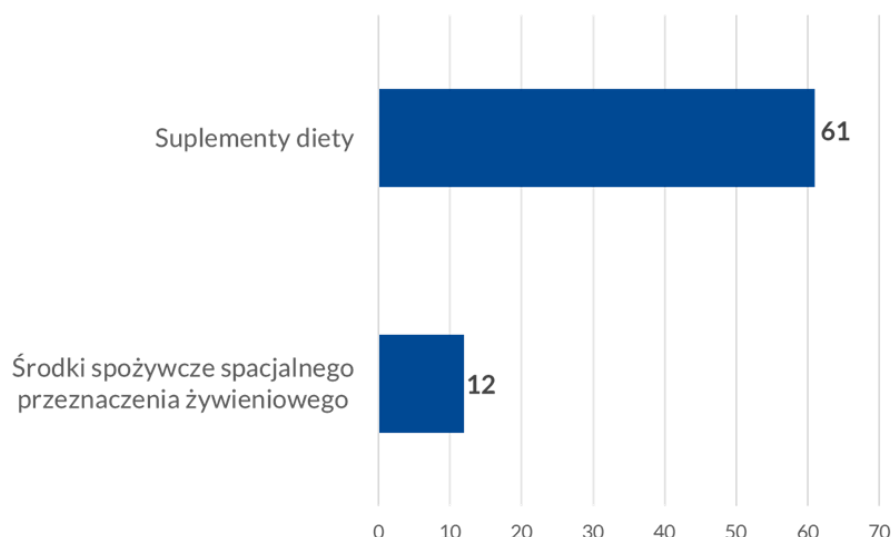
Bieżący nadzór nad suplementami diety oraz żywnością specjalnego przeznaczenia obejmował kontrolę znajdujących się w obrocie produktów oraz oferowanych do sprzedaży na stronach internetowych, w zakresie znakowania produktów wprowadzanych do obrotu handlowego oraz weryfikacji spełnienia warunków określonych w otrzymanych pismach od Głównego Inspektora Sanitarnego. Na terenie powiatu nowotomyskiego posiadamy 1 zakład produkujący suplementy diety (na bazie tłuszczu z rozpuszczonymi witaminami), natomiast nie wprowadza ich do obrotu.

W 2025 roku sprawdzono oznakowanie suplementów diety oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego znajdujących się w obrocie oraz na stronach internetowych. W zakresie znakowania oceniono ogółem **61 suplementów diety i 12 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego**. **Żadnego z ocenianych suplementów diety oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego nie kwestionowano**. Do żadnego z ocenianych (w zakresie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych) suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego uwag nie wniesiono. Nie podejmowano żadnych działań administracyjnych. Ocenę przeprowadzano zgodnie z wymaganiami zawartymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2011 r., s.18, z późn. zm.), oraz Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2010 r. w sprawie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1026), a także w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 października 2007 r. w sprawie składu oraz oznakowania suplementów diety (Dz.U. z 2023 r. poz. 79).

Sprawdzano, czy na opakowaniu jednostkowym podano następujące informacje:

- nazwę kategorii składników odżywczych lub substancji charakteryzujących produkt lub wskazanie ich właściwości,
- porcję produktu zalecaną do spożycia w ciągu dnia,
- ostrzeżenie dotyczące nieprzekraczania zalecanej porcji do spożycia w ciągu dnia,
- stwierdzenie, że suplementy diety nie powinny być stosowane jako substytut zróżnicowanej diety,
- stwierdzenie, że suplement diety powinien być przechowywany w sposób niedostępny dla małych dzieci,
- deklarację zawartości witamin i składników odżywczych (w postaci liczbowej, oraz zgodność używanych jednostek witamin i składników mineralnych),
- deklaracji w oznakowaniu zawartości witamin i składników mineralnych w przeliczeniu na zalecaną przez producenta do spożycia dzienną porcję produktu,
- informację o zawartości witamin i składników mineralnych podawaną w procentach w stosunku do zalecanego dziennego spożycia.

Wykres 6. Ilość ocenionych w zakresie znakowania suplementów diety oraz środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego

Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością obejmował zarówno sanitarno-higieniczne warunki produkcji, jak i bezpieczeństwo zdrowotne tych produktów. Na terenie powiatu nowotomyskiego posiadamy **4 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością**, w których przeprowadzono 2 kontrole sanitarne. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W roku 2025 Sekcja Higieny Żywności i Żywnienia zrealizowała następujące działania we współpracy z innymi instytucjami:

- wspólnie z Inspekcją Ochrony Środowiska przeprowadzono kontrolę podmiotu zajmującego się produkcją podstawową w Gospodarstwie Rolnym zgodnie z planem kontroli. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, a pobrane próbki do badań nie były kwestionowane,
- wspólnie z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa zrealizowano kontrolę podmiotu produkcji podstawowej w Gospodarstwie Rolnym, również zgodnie z planem kontroli. Nie wykryto nieprawidłowości, a pobrane próbki do badań nie były kwestionowane,
- wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie przekazywania list zakładów, w których środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego były produkowane lub przechowywane z innymi środkami spożywczymi.

VIII. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Działalność z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w 2025 roku podejmowana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyślu ukierunkowana była na kształtowanie właściwych postaw i zachowań prozdrowotnych w celu umocnienia zdrowia jednostki i społeczeństwa na terenie powiatu nowotomyskiego. Tutejszy organ inicjował, organizował, koordynował i prowadził działania dotyczące następujących zagadnień:

- profilaktyka antynikotynowa,

- profilaktyka uzależnień (alkohol, napoje energetyzujące, dopalacze),
- prawidłowe żywienie,
- aktywność fizyczna,
- profilaktyka nowotworowa,
- profilaktyka chorób zakaźnych w tym profilaktyka HIV/AIDS,
- profilaktyka chorób odzwierzęcych i pasożytniczych,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- profilaktyka higieny jamy ustnej.

Powyższe działania skierowane były do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, rodziców, grona pedagogicznego. W ramach działalności oświatowo-zdrowotnej na terenie powiatu nowotomyskiego realizowane były następujące programy i akcje prozdrowotne:

1. Program „Mamo, Tato – co Wy na to?” adresowany jest dla dzieci w wieku przedszkolnym 5-6 lat oraz ich rodziców/opiekunów. Celem programu jest zwrócenie uwagi rodziców na specyfikę rozwoju dziecka, istotę zmian psychicznych i fizycznych, których doświadczają ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości, kryzysy. W powiecie nowotomyskim program realizowany był w 21 placówkach wychowania przedszkolnego.

W ramach programu przeprowadzono pogadanki dla dzieci na temat higieny osobistej ze szczególnym uwzględnieniem higieny rąk oraz profilaktyki wszawicy.

Spotkanie edukacyjne w ZSP w Chrośnicy

2. Wojewódzki projekt edukacyjny „Talerz zdrowego żywienia” adresatami projektu są dzieci w wieku 5-6 lat oraz dzieci z klas nauczania początkowego. Celem projektu jest: popularyzacja wiedzy na temat grup produktów żywnościowych, odpowiedniej ich proporcji w zbilansowanej diecie oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych. W ramach projektu przeprowadzono zajęcia edukacyjne w szkołach podstawowych klas I-III oraz

placówkach wychowania przedszkolnego, które składały się z części teoretycznej i praktycznej. Na koniec zajęć każde dziecko otrzymało dyplom za udział w zajęciach oraz materiały edukacyjne: broszury oraz magnesy.

Spotkanie edukacyjne w SP nr 1 w Nowym Tomysł oraz w SP w Chmielinku

- z ramienia Wojewódzkiej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Poznaniu został przeprowadzony konkurs plastyczny, którego adresatami były dzieci w wieku przedszkolnym 5-6 lat oraz uczniowie klas I-III szkół podstawowych a zadanie konkursowe polegało na wykonaniu pracy plastycznej w formacie A4 pod hasłem: „Super śniadanie” przedstawiającej pierwsze lub drugie śniadanie, które spełnia zasady zdrowego żywienia. W etapie powiatowym wzięło udział 5 placówek wychowania przedszkolnego oraz 12 szkół podstawowych. Komisja konkursowa na etapie powiatowym przyznała I miejsca z każdej kategorii wiekowej oraz 3 wyróżnienia. Praca laureata I miejsca z Szkoły Podstawowej w Jastrzębsku Starym została przekazana na etap Wojewódzki Konkursu, na którym to zdobyła II miejsce w kategorii klas I - III.

Prace konkursowe „Super śniadanie”

3. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce. Celem programu było podniesienie poziomu wiedzy na temat negatywnych skutków czynnego i biernego palenia oraz kształtowanie postaw odpowiedzialności za zdrowie własne i innych. Program adresowany był do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

W ramach Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce realizowane były następujące programy edukacyjne oraz kampanie społeczne:

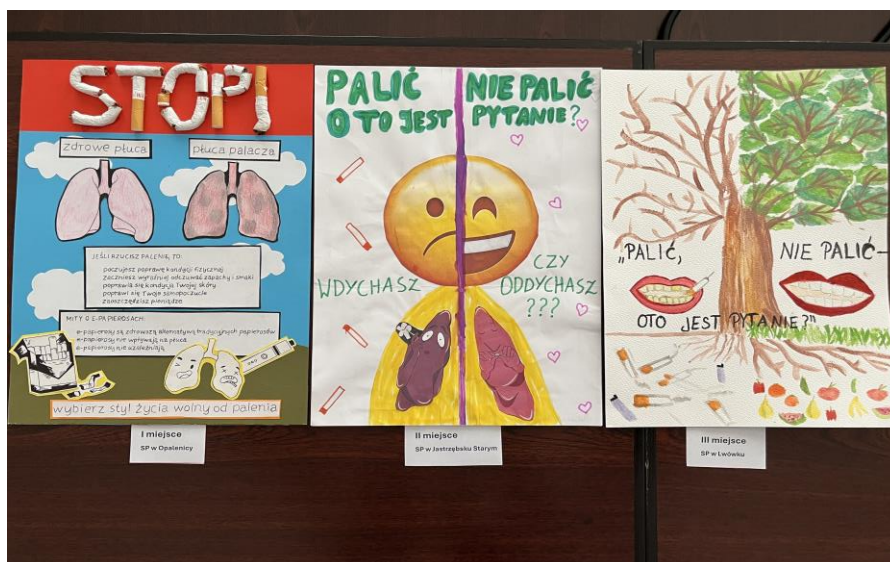
3.1. Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”. Program adresowany jest do dzieci 5-6 letnich, ich rodziców i opiekunów, którego celem jest wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. W powiecie nowotomyskim program realizowany był w 19 placówkach wychowania przedszkolnego.

Spotkanie edukacyjne w SP z Oddziałami Dwujęzycznymi w Opalenicy

3.2. Program Antytytoniowej Edukacji Zdrowotnej „Bieg po zdrowie”, którego głównym celem jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży. Program adresowany jest do uczniów klas IV szkół podstawowych (wiek 9-10) a realizowany był w 20 szkołach podstawowych.

3.3. Konkurs pod hasłem „Palić, nie palić – oto jest pytanie”, którego celem jest promowanie niepalenia i nieużywania e-papierosów szczególnie w środowisku młodzieży szkolnej skierowany był do uczniów klas V szkół podstawowych a zadaniem konkursowym było wykonanie plakatu, który miał propagować zdrowy styl życia wolny od nałogu palenia papierosów i inhalowania e-papierosów. Do udziału w konkursie zgłosiło się 9 szkół podstawowych z terenu powiatu nowotomyskiego. Praca laureata I miejsca etapu powiatowego została przesłana na etap wojewódzki konkursu, gdzie reprezentowała powiat nowotomyski.

Prace laureatów I,II i III miejsca

3.4. Szkolenie w ramach projektu „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – Kontra Tytoń” dla uczniów klas V-VIII z Gminy Zbąszyń odbyło się w szkole podstawowej w Zbąszyniu. Pracownik PSSE przeprowadził z uczniami zajęcia teoretyczne połączone z warsztatami. Podczas szkolenia młodzież zdobyła wiedzę dotyczącą m.in. składu papierosów i dymu tytoniowego, skutków zdrowotnych palenia tytoniu i inhalowania e-papierosów oraz konsekwencji prawnych związanych z paleniem oraz inhalowaniem w miejscach publicznych.

MLZ kontra Tytoń w SP w Zbąszyniu

3.5. Światowy Dzień bez Tytoniu (31 maja każdego roku) - w ramach obchodów odbyły się spotkania informacyjno – edukacyjne przeprowadzone przez pracownika PSSE dla uczniów szkół podstawowych klas V-VIII z terenu powiatu nowotomyskiego. Hasłem przewodnim kampanii WHO w 2025 r. było „Zdemaskować atrakcyjność: ujawnienie taktyk przemysłu tytoniowego i nikotynowego”.

Spotkanie edukacyjne w SP z Oddziałami Dwujęzycznymi w Opalenicy oraz w SP w Miedzichowie

3.6. Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu (trzeci czwartek listopada), w ramach obchodów przeprowadzono prelekcje na temat szkodliwości palenia papierosów i inhalowania e-papierosów dla uczniów klas III-V z ZS nr 2 w Nowym Tomyślu oraz wychowanków Ośrodka Szkolenia i Wychowania w Chraplewie. Hasłem przewodnim jesiennej kampanii WHO w 2025 r. było: „Nowe formuły – stare pułapki”. Kampania była również skierowana do nauczycieli i rodziców.

OSiW w Chraplewie – pomiar tlenku węgla w wydychanym powietrzu za pomocą smokeryzera

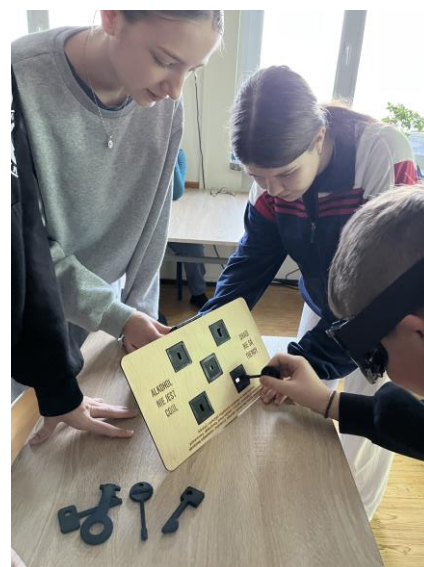

Spotkanie edukacyjne w ZS nr 2 w Nowym Tomysłu

4. Profilaktyczny program przeciwdziałaniu uzależnienia od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.

4.1. W ramach ww. projektu realizowany był program edukacyjny „**ARS, czyli jak dbać o miłość?**” adresowany do młodzieży szkół ponadpodstawowych. Celem programu była edukacja w zakresie skutków zdrowotnych i społecznych używania alkoholu, tytoniu i substancji psychoaktywnych. XII edycja programu realizowana była w 13 typach szkół ponadpodstawowych.

4.2. Przeprowadzono pogadanki z uczniami starszych klas szkół podstawowych oraz uczniami szkół ponadpodstawowych na temat zagrożeń i konsekwencji prawnych wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych (dopalacze, narkotyki, alkohol) a także negatywnym wpływie napojów energetycznych na zdrowie. Uczniowie mogli za pomocą narkogogli i alkogogli doświadczyć jak zachowuje się osoba pod wpływem alkoholu czy narkotyków. Na koniec zajęć został wyświetlony film edukacyjny pt.: „DOPALACZE – JAK TO DZIAŁA”.

Spotkanie edukacyjne w ZSiPO w Bolewiczach i w ZS w Opalenicy

5. Profilaktyka HIV/AIDS. Państwowa Inspekcja Sanitarna od lat realizuje założenia Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS. W ramach ww. programu zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

5.1. Projekt edukacji rówieśniczej „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – Kontra HIV”. W ramach projektu zorganizowano szkolenie w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece w Nowym Tomyszu, w którym udział wzięło 16 uczniów z 5 szkół ponadpodstawowych. Celem szkolenia było przekazanie młodzieży aktualnej wiedzy dotyczącej HIV i AIDS, a także przygotowanie uczniów do umiejętnego słuchania rówieśników oraz ich edukowania. Szkolenie składa się z części teoretycznej i warsztatowej. W opinii uczestników szkolenia zdobyta wiedza jest bardzo przydatna w zrozumieniu problematyki HIV/AIDS oraz chorób przenoszonych drogą płciową.

Szkolenie Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra HIV

5.2. Akcja „Bezpieczne Walentynki”. W ramach akcji tematem przewodnim był dostęp do testów i punktów konsultacyjno – diagnostycznych w całej Polsce. W ramach akcji przeprowadzono spotkania edukacyjne dotyczące profilaktyki HIV/AIDS oraz chorób przenoszonych drogą płciową z młodzieżą ze szkół ponadpodstawowych z powiatu nowotomyskiego. Na koniec każdego spotkania każdy uczeń otrzymał materiały edukacyjne (broszury, ulotki) oraz słodki upominek i balonik w kształcie serca.

Spotkanie edukacyjne w OSiW w Chraplewie oraz w ZS w Zbąszyniu

5.1. Światowy Dzień AIDS, który zawsze przypada na dzień 1 grudnia jest to jedna z ośmiu najważniejszych kampanii na rzecz zdrowia publicznego, zainicjonowanych przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) w 1988 r.

W roku 2025 hasło kampanii brzmiało: „Pokonywanie barier i zmiana podejścia w odpowiedzi na HIV i AIDS”. W ramach obchodów zorganizowano:

- z ramienia Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Nowym Tomyślu zostały przeprowadzone spotkania informacyjno-edukacyjne na temat profilaktyki HIV/AIDS i chorób przenoszonych drogą płciową dla młodzieży z Zespołu Rolniczego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Trzciance oraz z Zespołu Szkół nr 1 w Zbąszyniu,

- z ramienia Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej przeprowadzono XXIII edycję Konkursu pod hasłem: „**Nie Daj Szansy Aids**”. Konkurs skierowany był do młodzieży szkół ponadpodstawowych a zadanie konkursowe polegało na ułożeniu historyjki obrazkowej zaczynającej się od stwierdzenia: „Idę zrobić test na HIV, bo...”. Na etap powiatowy wpłynęło 10 prac z trzech szkół ponadpodstawowych, komisja konkursowa wyłoniła 3 laureatów przyznając I, II i III miejsce. Praca laureatki I miejsca została przesłana na etap wojewódzki konkursu. Fundatorem nagród na etapie powiatowym było Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyślu oraz Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowym Tomyślu.
- Uroczyste podsumowanie Światowego Dnia Aids odbyło się dnia 17 grudnia 2025 r. w siedzibie Starostwa Powiatowego w Nowym Tomyślu. Nagrody dla laureatek etapu powiatowego wręczył Starosta Nowotomyski Pan Andrzej Wilkoński oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyślu Pani Mirosława Łuczak-Bąbelek.

Uroczyste podsumowanie Światowego Dnia Aids w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Nowym Tomyślu

6. Światowy Dzień Zdrowia - obchodzony jest każdego roku 7 kwietnia z okazji rocznicy powstania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Co roku motyw przewodni poświęcony jest innej tematyce, która podkreśla priorytetowy problem w obszarze zdrowia publicznego na świecie. W roku 2025 hasłem przewodnim obchodów było: „Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość”. Jest to dobra okazja do podjęcia wielu działań, których efektem jest poprawa stanu zdrowia ludności.

W ramach obchodów odbyły się spotkania edukacyjne oraz zorganizowano stoisko informacyjno – edukacyjne dla młodzieży i grona pedagogicznego na temat zdrowego stylu życia w tym zdrowego odżywiania oraz profilaktyki chorób nowotworowych w ZS nr 1 w Nowym Tomyślu.

*Stoisko informacyjno-edukacyjne w ZS nr 1
w Nowym Tomysłu*

7. Profilaktyka chorób nowotworowych:

7.1. Profilaktyka raka piersi: Wojewódzki projekt edukacyjny „Co kryją Twoje piersi” – w październiku, który jest miesiącem świadomości raka piersi „RÓŻOWY PAŹDZIERNIK” odbyła się już trzecia edycja tego projektu. Celem projektu jest zmniejszenie występowania raka piersi i przedwczesnej umieralności na tę chorobę oraz uwrażliwienie kobiet na potrzebę nauki samobadania piersi i wykonywania regularnych badań profilaktycznych (m.in. samobadanie, mammografia). W ramach ww. projektu:

- przeprowadzono szereg szkoleń z instruktażem samobadania piersi na specjalnym fantomie, które były adresowane zarówno dla kobiet jak i mężczyzn w zakładach pracy oraz uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu nowotomyskiego,
- wzięto udział w spotkaniach edukacyjnych zorganizowanych przez: „Stowarzyszenie Nowotomyskich Amazonek” w Nowym Tomysłu, a także „Centrum Kultury i Biblioteki” w Opalenicy, które były poświęcone tematyce profilaktyki raka piersi połączone z warsztatami nauki samobadania piersi. Oba te wydarzenia były adresowane dla wszystkich kobiet, które zainteresowane były tematyką chorób onkologicznych, a także zdrowym stylem życia oraz miały na celu pokazanie społeczeństwu, że po chorobie nowotworowej można żyć pełnią życia.

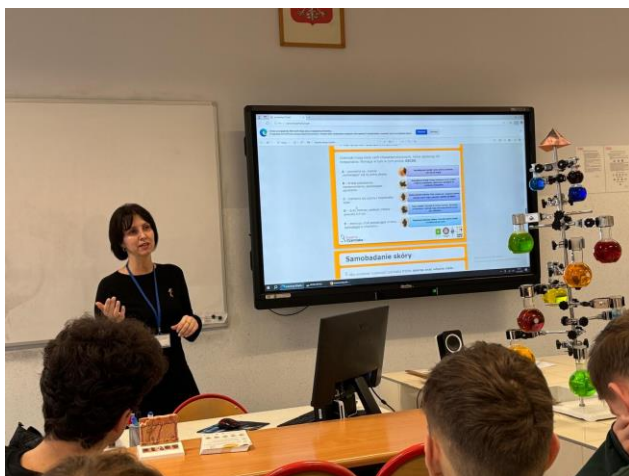

Centrum Kultury i Biblioteka w Opalenicy

Powiatowe Centrum Sportu w Nowym Tomyszu – Stowarzyszenie Nowotomyskich Amazonek

7.2. Krajowy Program Edukacyjny „Znamię, Znam je?” - skierowany jest do uczniów szkół podstawowych klas VII -VIII oraz ponadpodstawowych. Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki raka skóry (czerniaka).

Spotkanie edukacyjne w ZS nr 1 w Nowym Tomyślu

7.3. Program „Wybierz życie – pierwszy krok” – profilaktyka raka szyjki macicy. Program realizowany był w 5 szkołach ponadpodstawowych. Realizatorami programu byli koordynatorzy ds. wychowania zdrowotnego, pedagodzy szkolni oraz pracownicy służby zdrowia i przedstawiciel PSSE w Nowym Tomyślu. Każda placówka otrzymała materiały edukacyjne.

W ramach „Europejskiego Tygodnia Profilaktyki Raka Szyjki Macicy”, który obchodzony jest zawsze w styczniu w szkołach ponadpodstawowych powiatu nowotomyskiego oraz dla osób dorosłych z zakładu pracy „Bero sp. z o.o” w Nowym Tomyślu przeprowadzono prelekcje dotyczące czynników ryzyka rozwoju raka szyjki macicy, a także podkreślono znaczenie szczepień ochronnych przeciw HPV jako skutecznej formy profilaktyki.

Spotkanie edukacyjne w ZS w Opałenicy oraz z pracownikami produkcji w Bero sp. z o.o.

8. Inne przedsięwzięcia:

8.1. Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!” realizowany jest od 16 lat przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów Żywności Związek Pracodawców w ramach realizacji strategii WHO dot. Diety, aktywności fizycznej i zdrowia. Celem programu „Trzymaj formę!” jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór

jednostki. Adresatami programu jest młodzież klas V-VIII szkół podstawowych. W roku 2025 w programie uczestniczyło 12 placówek oświatowych z terenu powiatu nowotomyskiego.

8.2. Kampania #EUChooseSafeFood „Wybieraj bezpieczną żywność”

W roku 2025 kampania przebiegała pod nazwą #Safe2EatEU „Sprawdzona wiedza, bezpieczna żywność”. Celem kampanii jest przekazanie naukowych faktów na stronie internetowej Stacji i social mediach – Facebook na temat żywności w jasny, dokładny i zrozumiały sposób oraz promowane treści mających pomóc konsumentom w dokonywaniu przemyślanych wyborów dotyczących bezpieczeństwa spożywanej przez nich żywności.

8.3. Profilaktyka chorób odkleszczowych – w ramach wojewódzkiego programu edukacyjnego **„Mały kleszcz – duży problem?”** przeprowadzono szkolenia dot. profilaktyki chorób odkleszczowych wraz z instruktażem bezpiecznego usuwania kleszcza, które były skierowane dla seniorów oraz ogółu społeczeństwa w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Nowym Tomyślu. W ramach programu umieszczono posty na Facebooku i stronie internetowej Stacji.

Szkolenia w ramach projektu „Mały kleszcz – duży problem?”

8.4. Promocja higieny jamy ustnej, w tym profilaktyka próchnicy i chorób przyzębia - celem projektu jest budowanie właściwych nawyków i popularyzacja zasad poprawnej higieny jamy ustnej wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym, poprzez: zwiększenie świadomości dzieci dotyczącej konieczności codziennej, systematycznej dbałości o zdrowie jamy ustnej i zębów; utrwalenie wiedzy na temat podstawowych zasad profilaktyki próchnicy oraz kształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności wśród dzieci dotyczących właściwej higieny jamy ustnej.

- w ramach wojewódzkiego projektu edukacyjnego **„Mam zdrowe zęby!”** przeprowadzono szereg spotkań edukacyjnych z dziećmi w wieku 5-6 lat oraz z uczniami klas nauczania początkowego. Na koniec spotkania każde dziecko otrzymało materiały edukacyjne: broszury oraz magnesy.

Spotkanie edukacyjne w ZSP w Łomnicy oraz w Nądni

- z ramienia Wojewódzkiej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Poznaniu został przeprowadzony konkurs plastyczny, którego adresatami byli uczniowie klas I-III szkół podstawowych a zadanie konkursowe polegało na wykonaniu pracy plastycznej w formacie A4 pod hasłem „Moja wizyta w gabinecie stomatologicznym” przy użyciu dowolnej techniki: rysunek, malarstwo, wydzieranka, wycinanka itp.

W etapie powiatowym wzięło udział 10 szkół podstawowych. Komisja konkursowa na etapie powiatowym przyznała I miejsca z każdej kategorii wiekowej oraz 3 wyróżnienia. Prace laureatów I miejsc zostały przekazane na etap Wojewódzkiego Konkursu.

Prace konkursowe: I miejsca z każdego rocznika (I, II, III klasa) oraz wyróżnienia

8.5. Wojewódzki projekt edukacyjny „Gdy coś ci chodzi po głowie” – Państwowa Inspekcja Sanitarna województwa wielkopolskiego rozpoczęła w IV kwartale 2025 r. realizację nowego wojewódzkiego projektu

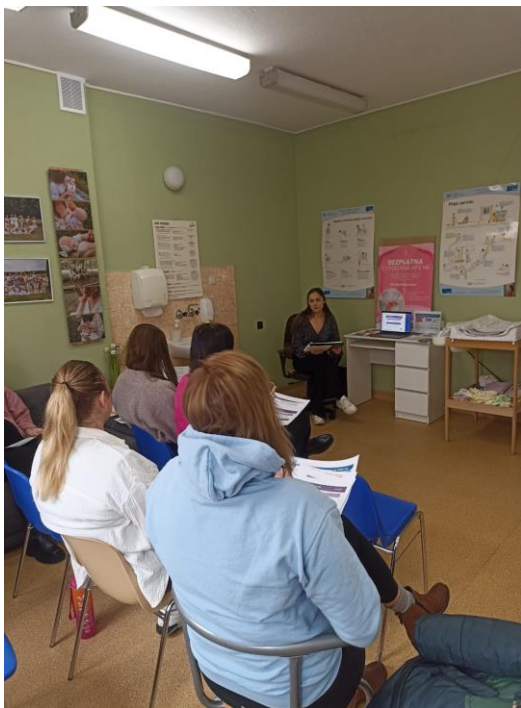
edukacyjnego ph.: „Gdy coś Ci chodzi po głowie – profilaktyka wszawicy”. Celem projektu jest podejmowanie właściwych działań w zakresie edukacji zdrowotnej stanowiącej podstawę w zwalczaniu i ograniczaniu rozprzestrzeniania się wszawicy głowowej. Projekt skierowany jest do dzieci w wieku wczesnoszkolnym (z zerówek w przedszkolach oraz uczniów klas I-III szkół podstawowych), ich rodziców/opiekunów, a także kadry pedagogicznej: dyrektorów placówek, nauczycieli i pielęgniarek szkolnych.

wojewódzki projekt edukacyjny
GDY COŚ CI CHODZI
PO GŁOWIE profilaktyka
wszawicy

Pilotażowe spotkanie edukacyjne w ZSiPO w Bolewiczach

8.6. Promocja szczepień ochronnych – istotnym elementem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest również szeroko pojęta promocja szczepień ochronnych. W ubiegłym roku pracownicy Sekcji Higieny Dzieci, Młodzieży i Promocji Zdrowia oraz pracownicy Sekcji Epidemiologii przeprowadzili działania informacyjno – edukacyjne, które miały na celu zwiększenie świadomości mieszkańców powiatu nowotomyskiego w zakresie możliwości i potrzeby uczestnictwa w publicznych programach szczepień, a także zwiększenia świadomości w zakresie zagrożeń związanych z chorobami zakaźnymi. Działania edukacyjne skierowaliśmy do seniorów a także do uczestniczek szkół rodzenia w Opalenicy oraz w Nowym Tomyślu. Ponadto w ramach „Programu szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) w szkołach dla dzieci w wieku 9-14 lat”, którego celem jest zwiększenie liczby dzieci zaszczepionych przeciw HPV, a w konsekwencji zmniejszenie liczby osób z nowotworami szyjki macicy oraz innymi chorobami nowotworowymi wywoływanymi przez wirus brodawczaka ludzkiego, przeprowadzono szkolenie dla dyrektorów placówek oświatowych, na którym omówiono cele i wdrożenie ww. programu w placówkach oświatowych. Działania edukacyjne dotyczące programu skierowano również do rodziców/opiekunów na zebraniach szkolnych podczas inauguracji nowego roku szkolnego 2025/2026.

Spotkania edukacyjne w szkołach rodzenia: „Cud narodzin” w Opalenicy oraz „Zdrovita” w Nowym Tomyślu

8.7. Akcja „Bezpieczne lato 2025”: w ramach akcji przy współpracy z Komendą Powiatową Policji w Nowym Tomyślu przeprowadzono pogadanki dla uczestników wypoczynku letniego (półkolonie, obozy sportowe, obozy językowe, obozy artystyczne, obozy pod namiotami) i ich wychowawców z zakresu: profilaktyka HIV/AIDS, profilaktyka palenia tytoniu, profilaktyki używania środków zastępczych „dopalaczy” i narkotyków oraz profilaktyki chorób odkleszczowych.

Spotkanie edukacyjne z uczestnikami obozu pod namiotami „ZHR” w Nowej Wsi Zbąskiej

Spotkanie edukacyjne z uczestnikami obozu żeglarskiego w Zbąszyniu oraz obozu piłkarskiego w Opałenicy

8.8. Akcja „Pod okiem sanepidu” - wakacje to czas wypoczynku i urlopów, ale dla pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej to okres wzmożonej pracy. W ubiegłym roku odbyła się akcja „Pod okiem sanepidu”, która polegała się na monitorowaniu stanu sanitarno-higienicznego miejsc niosących największe ryzyko zdarzeń niepożądanych.

Na naszych mediach społecznościowych odśladaliśmy kulisy naszej pracy i pokazywaliśmy, jak dbamy o zdrowie publiczne, aby wakacje były bezpieczne i przynosiły tylko dobre wspomnienia.

Kontrole miały charakter planowy lub interwencyjny. W ramach akcji kontrolowaliśmy: kąpielisko, pływalnię, hotele, pensjonaty, obozy, lodziarnie, restauracje.

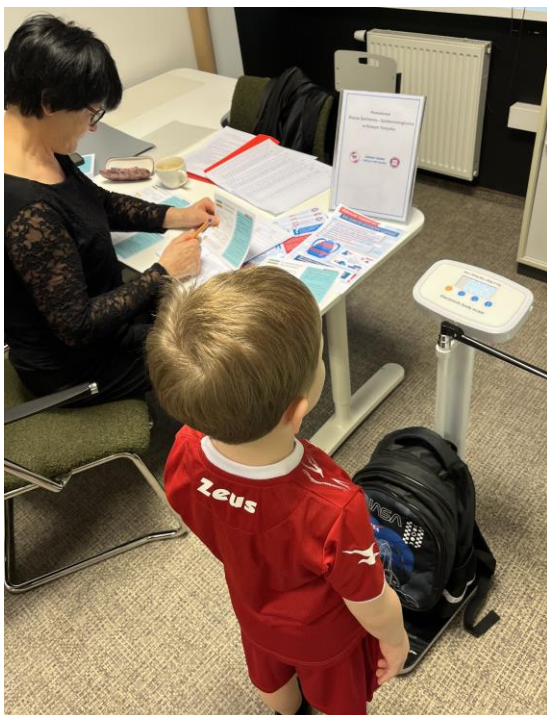

Kontrola kuchni polowej obozu pod namiotami ZHR w Nowej Wsi Zbąskiej

Kontrola sanitarna kąpieliska przy Plaży „Łazienki” w Zbąszyniu

8.9. Akcja informacyjno-edukacyjna „Wzorowy Plecak” – w ramach akcji odbyło się ważenie tornistrów: (ciężar ciała ucznia, ciężar tornistra pustego i pełnego) w 10 szkołach podstawowych powiatu nowotomyskiego. Ponadto przeprowadzono pogadanki z uczniami na temat prawidłowego pakowania i noszenia tornistra.

Akcja ważenia tornistrów w Szkole Mistrzostwa Sportowego w Opalenicy

9. Udział w festynach i piknikach – w miesiącach od marca do września 2025 r. pracownicy PSSE w Nowym Tomyślu uczestniczyli w festynach, piknikach oraz stoiskach informacyjno-edukacyjnych, które były organizowane przez lokalne władze dla ogółu społeczeństwa. W naszym namiocie/stoisku na uczestników czekały bezpłatne badania i porady. Edukacja dotyczyła m.in. higieny jamy ustnej połączonej z instruktażem mycia zębów, zagrożeń związanych z kleszczami wraz z instruktażem prawidłowego ich usuwania, profilaktyki raka piersi wraz z instruktażem samobadania piersi na specjalnym fantomie oraz z higieną rąk. Uczestnicy mieli możliwość zmierzenia zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu. Mogli przekonać się jakie zaburzenia zmysłów występują po spożyciu alkoholu, substancji psychoaktywnych za pomocą narkogogli i alkogogli. Każdy kto odwiedził nasze stoisko otrzymał również pakiet gadżetów i materiałów informacyjnych.

*Stoisko informacyjno – edukacyjne podczas „Nocy zawodowców”
w Powiatowym Centrum Sportu w Nowym Tomyślu*

„III Gminny Piknik Profilaktyczny” w Kuślinie oraz „Biała sobota” w PLRiS Hipokrates w Opalenicy

10. Dni otwarte Inspekcji Sanitarnej:

- udział w dniu 10 kwietnia 2025 r. Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w „Forum Młodego Rolnika Powiatu Nowotomyskiego” w ZSRCKU w Trzciance w trakcie, którego przedstawiciel Sekcji Higieny Żywności i Żywienia wygłosił wykład na temat: „Bezpieczeństwo żywności w małym przetwórstwie: rejestracja działalności, nadzór oraz zasady higieny w rolniczym handlu detalicznym i produkcji pierwotnej” oraz zorganizowano stoisko informacyjno-edukacyjne.

Forum Młodego Rolnika w Trzciance - Wykład

*Forum Młodego Rolnika w Trzciance
– stoisko informacyjno-edukacyjne*

- W dniu 11 kwietnia 2025 r. na terenie Stacji odbyło się dla ogółu społeczeństwa:
 - poradnictwo w zakresie: chorób zawodowych, oceny ryzyka zawodowego, oznakowania chemikaliów, szczepień ochronnych i chorób zakaźnych, prowadzenia działalności gospodarczej (uruchomienia zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, placówek oświatowo-wychowawczych i innych), profilaktyki uzależnień,
 - edukacja w zakresie prawidłowego obciążenia tornistrów szkolnych oraz ergonomii stanowiska pracy przedszkolaka i ucznia, nauka prawidłowego pakowania tornistra,

Ponadto odbyły się instruktaże i pokazy dotyczące:

- prawidłowego szczotkowania zębów i mycia rąk,
- samobadania piersi na fantomie,
- eksperymenty z użyciem narkogogli, imitujących stan po zażyciu środków odurzających,
- prawidłowego usuwania kleszcza,
- pokaz poboru próbek wody,
- filmiki edukacyjne z zakresu BHP.

Sekcji Higieny Komunalnej – pokaz poboru próbek wody do badań laboratoryjnych

Sekcja Epidemiologii - nauka bezpiecznego usuwania kleszcza

Stanowisko Pracy do spraw Higieny Pracy

Stanowisko Pracy do spraw Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Sekcja Higieny Żywności i Żywienia

Sekcja Higieny Dzieci, Młodzieży i Promocji Zdrowia

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyślu – Mirosława Łuczak-Bąbelek

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Nowym Tomyślu

IX. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

W 2025 r. w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego uczestniczono w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wydano:

Tab. 1. Rodzaje zajętego stanowiska – procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Rodzaj zajętego stanowiska	liczba
opinia sanitarna - uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	27
opinia sanitarna – dot. projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (w tym 4 opinie sanitarne dot. planów ogólnych)	44

Tutejszy organ uczestniczył w procedurze przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko, wydano:

Tab. 2. Rodzaje zajętego stanowiska – procedura przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko

Rodzaj zajętego stanowiska	liczba
opinia sanitarna - co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, (w tym 2 opinie sanitarne stwierdzające taką potrzebę i określające zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko)	33
pismo - co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko - podtrzymanie wcześniejszego stanowiska	16
opinia sanitarna - uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (w tym 3 opinie sanitarne negatywne – dotyczące ferm drobiu)	6
pismo – dot. uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - podtrzymanie wcześniejsze stanowiska (w tym 4 podtrzymanie dotyczące zaopiniowania negatywnie warunków realizacji przedsięwzięcia – dotyczące ferm drobiu	8
pismo o braku obowiązku udziału w procedurze oceny oddziaływania na środowisko	1

W procesie inwestycyjnym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyszu uzgodnił 2 dokumentacje projektowe (w tym 1 negatywnie – obiekt gastronomiczny).

Na wniosek poszczególnych jednostek inwestycyjnych uczestniczono w odbiorach budowlanych obiektów, wydano:

Tab. 3. Rodzaje zajętego stanowiska – odbiory budowlane obiektów

Rodzaj zajętego stanowiska	liczba
opinia sanitarna - dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego, zgodnie z art. 56 Prawa Budowlanego,	30
opinie sanitarne dla pozostałych obiektów, w związku z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz.416), dla których nie wydawano pozwolenia na budowę/przebudowę/rozbudowę, zgodnie z art. 56 Prawa Budowlanego (lokal do prowadzenia działalności hurtowni farmaceutycznej produktów leczniczych weterynaryjnych, 2 apteki ogólnodostępne)	3
decyzja wnoszącą sprzeciw przeciwko uruchomieniu wybudowanego obiektu (stacja paliw)	1

Ponadto wydano:

Tab. 4. Rodzaje zajętego stanowiska - inne stanowiska

Rodzaj zajętego stanowiska	liczba
postanowienie - uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy/inwestycji celu publicznego	125
postanowienie – sprostowanie oczywistego błędu	1
decyzja umarzająca postępowanie	11
decyzja ustalająca obowiązek uiszczenia opłaty	41
przekazanie zgodnie z właściwością	10
zawiadomienie o braku sprzeciwu dla obiektu budowlanego (milcząca zgoda)	8

W związku z działalnością kontrolną prowadzoną w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2025 r. dokonano **38** kontroli, w tym **5** kontroli w trakcie realizacji obiektu.

Podsumowanie

Prowadzono stały monitoring sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych i zakażeń oraz zgonów z ich powodu wśród mieszkańców powiatu nowotomyskiego oraz prowadzono kontrole w zakresie zgłaszalności chorób zakaźnych i zakażeń. Na lekarzy, którzy nie dopełnili ustawowego obowiązku nałożono kary grzywny w drodze mandatu karnego.

Zanotowano wzrost zachorowań na: zatrucia pokarmowe wywołane przez *Salmonellę*, bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Campylobacter*, wirusowe zakażenia jelitowe inne określone oraz nieokreślone, biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, boreliozę, ospę wietrzną, nowo wykryte zakażenia HIV, zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone, grypę, zakażenia wirusem RSV, gruźlicę.

Spadek zachorowań zarejestrowano na: wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy i norowirusy, krztusiec, płonicę, różę, kiłę, styczność i narażenie na wściekliznę (potrzeba szczepień), wirusowe zapalenie wątroby typu B, wirusowe zapalenie opon mózgowych.

Rok 2025 to kolejny rok, w którym wzrosła liczba rodziców/opiekunów prawnych, którzy odmówili/ nie wykonali obowiązku poddania swoich małoletnich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Wpłynęło 8 wniosków o udostępnienie informacji publicznej dotyczących zagadnień z zakresu szczepień ochronnych.

W omawianym okresie nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomysłu objęto 21 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę oraz 4 indywidualne ujęcia wody. Główną przyczyną kwestionowania jakości wody z wodociągów były krótkotrwałe przekroczenia parametrów fizykochemicznych, organoleptycznych oraz mikrobiologicznych. Wskaźniki te nie zagrażały jednak bezpośrednio zdrowiu konsumentów. W przypadku zaistniałych przekroczeń, producenci wody podejmowali działania mające na celu doprowadzenie jakości wody do obowiązujących wymagań dla jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W końcowej ocenie rocznej wodę przydatną do spożycia, zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Zdrowia dostarczały wszystkie wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i indywidualne ujęcia wody produkujące wodę wykorzystywaną w ramach działalności gospodarczej.

Stwierdzono, że w skontrolowanych w 2025 r. 19 zakładach pracy nadal najwięcej osób pracowało w warunkach przekroczenia wartości Najwyższych Dopuszczalnych Norm (NDS) hałasu – 380 pracowników. Ogółem w przekroczeniach NDN/NDS pracowało na terenie powiatu nowotomyskiego 556 osób w 47 zakładach pracy. W większości przypadków ww. przekroczenia czynników szkodliwych występowały w przemyśle drzewnym i metalowym.

Natomiast w zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi w wyniku skontrolowania 26 podmiotów stwierdzono, że ogółem na czynniki rakotwórcze narażonych jest 685 pracowników. Nadal w większości są to pracownicy narażeni na pyły drewna.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli placówek oświatowo – wychowawczych oraz placówek wypoczynku w 2025 r. stwierdzono, iż:

- zostały wyłączone z użytkowania dla uczniów sanitariaty zewnętrzne po wielu latach ich użytkowania;

- standardy dostępności do urządzeń sanitarnych nie są zachowane w 8 placówkach;
- placówki oświatowo – wychowawcze zapewniają uczniom możliwość korzystania z ciepłej bieżącej wody przy wszystkich umywalkach w pomieszczeniach sanitarno – higienicznych oraz zapewniają uczniom możliwość pozostawienia w szkole części podręczników i przyborów szkolnych;
- ocena dostosowania mebli do warunków antropometrycznych uczniów i przedszkolaków wykazała w 1 placówce szkolnej nieprawidłowości, w związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyszu wydał wystąpienie pokontrolne;
- w zakresie oceny rozkładu zajęć lekcyjnych nie stwierdzono nieprawidłowości;
- ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów wykazała u 11% ogólnej liczby przebadanych uczniów przekroczenie wagi tornistra powyżej 15% ich masy ciała;
- 6,3% uczniów korzystających z obiadów, korzystało z posiłków dofinansowanych;
- wszystkie placówki szkolne zapewniają profilaktyczną opieką zdrowotną nad uczniami, natomiast opieki stomatologicznej nie zapewnia 19,4% szkół;
- placówki nie posiadają przeterminowanych niebezpiecznych preparatów/substancji chemicznych.
- z roku na rok zwiększa się liczba placówek wypoczynku, na terenie powiatu nowotomyskiego. Zdaniem organizatorów na terenie nadzorowanego powiatu znajduje się dobra baza/infrastruktura do organizacji obozów sportowych (hale sportowe, boiska, hotele/hostele, bursy, schroniska).

Obiekty nauczania i wychowania są systematycznie modernizowane i utrzymane w odpowiednim stanie sanitarno – higienicznym

Na podstawie przeprowadzonych kontroli oraz analiz wyników badań laboratoryjnych stwierdza się, że ogólny stan higieniczno-sanitarny obiektów objętych nadzorem na terenie powiatu nowotomyskiego jest zadowalający. Podmioty spełniają wymagania określone w obowiązujących przepisach prawa żywnościowego.

Analiza wyników badań laboratoryjnych środków spożywczych wskazuje, że odsetek próbek niezgodnych z wymaganiami pozostaje na poziomie porównywalnym do lat ubiegłych, co nie stanowi istotnego zagrożenia dla zdrowia konsumentów na terenie powiatu.

Działania Sekcji Higieny Żywności i Żywienia przyczyniły się do podniesienia świadomości przedsiębiorców w zakresie obowiązków wynikających z przepisów prawa żywnościowego, w szczególności w obszarze zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.

W celu dalszej poprawy stanu higieniczno-sanitarnego zaleca się kontynuowanie działań kontrolnych, edukacyjnych oraz informacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów nowo zarejestrowanych oraz obiektów, w których wcześniej stwierdzano nieprawidłowości. Istotne znaczenie ma współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie rozwiązywania problemów, która często stanowi czynnik sprzyjający poprawie stanu sanitarnego obiektów oraz podnoszeniu jakości zdrowotnej żywności.

Działalność oświatowo-zdrowotna skierowana była do ogółu społeczeństwa powiatu nowotomyskiego, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży wszystkich typów placówek oświatowo-wychowawczych.

Do realizacji programów edukacyjnych, akcji zdrowotnych, kampanii informacyjnych wykorzystywane były różne formy i metody: szkolenia, narady, konkursy, warsztaty itp. Do działań włączyli się partnerzy m.in. Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyszu, urzędy poszczególnych gmin, placówki oświatowo-wychowawcze

na terenie powiatu nowotomyskiego, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu, lokalne media, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Nowym Tomyślu, Komenda Powiatowa Policji w Nowym Tomyślu, placówki służby zdrowia. Ww. instytucje wspierały podejmowane przedsięwzięcia finansowo, merytorycznie oraz organizacyjnie. Realizowane działania na rzecz ochrony zdrowia przyczyniły się do kształtowania właściwych postaw, nawyków i zachowań prozdrowotnych wśród społeczeństwa powiatu nowotomyskiego.

Pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego realizował ustawowe obowiązki i zadania w zakresie ochrony zdrowia publicznego poprzez opiniowanie pod względem higieniczno-zdrowotnym projektów planów zagospodarowania przestrzennego, warunków zabudowy w tym inwestycji celu publicznego, przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dokumentacji projektowych inwestycji, odbiorów obiektów budowlanych przekazywanych do użytkowania.